

BIBLIOTECA ȘCOLARULUI

Alexandru MACEDONSKI

Excelsior

LITERA

biblioteca școlarului

Alexandru
MACEDONSKI

EXCELSIOR

INTERNATIONAL
BUCUREȘTI — CHIȘINĂU

CUPRINS

<i>Not[asupra edi\iei</i>	2
<i>Tabel cronologic</i>	3

PRIMA VERBA (1872)

STRIG{ TUL INIMII	15
DESPERAREA	16
PRIN SELBEA-TUNECOAS{	19

POEZII (1882)

OCNELE	20
FORMELE (Satir{)	22
NOAPTEA DE APRILIE	24
ACCENTE INTIME	27
POE II	30

NOAPTEA

DE SEPTEMBRIE	32
NOAPTEA DE IUNIE	35
VIORISTUL	39
HINOV	41
CALUL ARABULUI	42
TEMPLUL BOG{ IEI	44
LA SUFLET	44
LUPTA +I TOATE SUNETELE EI	45
DESTINUL	45
LA HARP{	47
FOCUL SACRU... ..	51
TINERE EA	51

OD{ LA CONDEIUL MEU	52
FILOZOFIA MOR II	56
ALBASPINA	59
RE}NTOARCEREA	59
R{ SPUNS LA C~ IVA CRITICI	61

EXCELSIOR (1895—1897)

VAL UL ROZELOR	65
EXCELSIOR	66
STEPA	67
CU MOR II.....	70
VIS DE MAI	72

PSALMI MODERNI	75
I Oh! Doamne	75
II [r`n[.....	76
III Iertare	76
IV Du=manii	77
V Zbur[m	77
VI +i-au zis...	77
VII C` t am trudit...	78
VIII Eram	78
IX N-am]n ceruri	79
X Doamne, toate...	79
XI M-am uitat	80

NOAPTEA DE NOIEMBRIE	81
SUB STELE	93
AC+AM DOVALAR	94
}N R{ STRI+TE	95
PLECARE	96
LA BESTII	96
NAIADA	98
APOLOG	98

NOAPTEA DE MAI.....	99
CASTELE-N SPANIA	102
ORCHESTRARE	105
NOAPTEA DE MARTIE	106
ZORI ROZE (Imita\ie)	109
PRIETENIE APUS{	109
VAPORUL MOR II	111
PRIM{ VARA	112
BUCOLICA UND{	113
PE BALTA CLAR{	113
NOAPTEA DE FEBRUARIE	114
NIPONUL.....	122
}N NOAPTE	122
LIBELULE	123
}N ATELIER.....	123
HORA	124
NOAPTEA DE IANUARIE	125
HOMO SUM	129
F~NT~NA	130
MOISE	131
B{ TR~NA ST~NC{	132
EPIGRAF	132
OSP{ UL LUI PENTAUR	133
NERON	136
ZI DE IARN{	137
AV~NT	139
V~NT DE TOAMN{	141
TU CE E+TI A NA+TE	142
SE DUCE...	143
STUFUL DE LILIAC.....	144
}N ARCANE DE P{ DURE	145
P{ DUREA	145
}NTRE FRUNZE	148
EPIGRAF	149
FAUNUL	149

NOAPTEA NEAGR{	150
C~ND ARIPI...	151
UR{	153
NOAPTEA DE IULIE	153
R{ SMELI A MOR ILOR	155
NOAPTEA ALB{	156
VISUL FATAL	156
C~NTECUL +I POETUL	157
C{ TRE VIITORIME	158
G~NDULUI	160

FLORI SACRE (1912)

AVATAR	162
NOAPTEA DE DECEMBRIE	163
MAI	171
IMN LA SATAN	172
CASTELUL	173
VASUL	176
CORABIA	177
M{ N{ STIREA	178
C~NTECUL PLOAIEI	179
RIMELE C~NT{ PE HARP{	180
DOR ZADARNIC	181
LUI CETALO POL	181
LEWKI	182
N{ LUCA UNEI NOP I	185
O UMBR{ DE	
DINCOLO DE STYX	187
OH! SUFLET ORB	187
PERIHELIE	188

**POEMA RONDELURILOR
(1927)**

RONDELURILE PRIBEGE

Rondelul lucrurilor	190
Rondelul ora=ului mic	190
Rondelul de aur	191
Rondelul lunii	192
Rondelul crinilor	192
Rondelul viganilor	193
Rondelul cerceta=ilor	193
Rondelul plec[rii	194
Rondelul ora=ului din indii	195
Rondelul morii	195
Rondelul contimporanilor	196
Rondelul meu	196

RONDELURILE CELOR PATRU V~NTURI

Rondelul cupei de murano	197
Rondelul privighetoarei	198
Rondelul trecutului	198
Rondelul oglindei	199
Rondelul domni\ei	199
Rondelul ora=ului de alt[dat[.....	200
Rondelul orelor	201
Rondelul ajungerii la cer	201
Rondelul cititorilor	202
Rondelul coroanelornepieritoare	202

RONDELUL ROZELOR

Rondelul rozelor ce mor	203
Rondelul lui Sadi	204
Rondelul rozelor din Ci=megi	204
Rondelul marilor roze	205

Rondelul beat de roze	205
Rondelul cascadelor de roze	206
Rondelul privighetoarei]ntre roze	207
Rondelul rozelor de august	207
Rondelul rozei ce]nflore=te	208
Rondelul lui Sadi ie=ind dintre roze	208

RONDELURILE ROZELOR

DE AZI +I DE IERI

Rondelul rozelor de azi =i de ieri	209
Rondelul nop\ii argintate	210

RONDELURILE SENEI

Rondelul]neca\ilor	210
Rondelul florilor de lun[.....	211
Rondelul Prisului Iad	211
Rondelul dezastrului mondial	212
Rondelul uria=ului	213
Rondelul tic[lo=ilor	213
Rondelul]n[l\imilor	214
Rondelul Fran\ei burgheze	214
Rondelul duminicilor de la Bellevue	215
Rondelul sf`r=itului	216

RONDELURILE

DE POR |ELAN

Rondelul lui Tsing-Ly-Tsi	216
Rondelul podului de onix	217
Rondelul pagodei	217
Rondelul apei din ograda japonezului	218
Rondelul muzmeiei	219
Rondelul opiumului	219
Rondelul M[rrii Japoneze	220
Rondelul crizantemei	220

Rondelul Ioshiwarei.....	221
Rondelul chinezilor din Paris	222
Epigraf final.....	222

DIN PERIODICE

GENIURILOR	223
N{ LUCIREA	224
DESTUL	227
IMN	228
SENTIN {	230
AMINTIRI	230
NEBUNUL DIN GOLIA	231
TE }N ELEG, O! EPE+...	232
C~NTEC	233
ALEA JACTA EST	234
EPOCA	236
NAUFRAGIU	237
C~NTEC VOLUPTUOS	237
NIMIC, NICI CHIAR SPERAN A...	238
ARIPI	239
PALID{ UMBR{	240
LA VISUL PROFAN	241
SUO TEMPORE...	242
RAZE	243
V~NT DE STEPE.....	244
C~ND TOATE TREC +I-MB{ TR~NESC	245
PE S~NURILE	245
ZADARNICE SUNT TOATE	246
DE-A+ +TI...	246
APOLOG	247
EXPOZI IA DE LA ATENEU	248
SONETUL DIN Z{ RI	249
CHITAR{	249
EPODA DE AUR.....	250
ROMAN A FRUNZEI DE CHIPAROS.....	251

SONETUL NESTEMATELOR	251
SONETUL PUTERII	252

POSTUME

TINERE EA ETERN{	253
ROMAN A GAROAFEI	253
M-AM DUS DEPARTE	254
MOARTEA ESTE O MINCIUN{	255
NOAPTEA DE AUGUST	255

INEDITE

CHIPUL POEZIEI	258
NOAPTEA DE OCTOMBRIE	259
<i>Referin\le critice</i>	260

CZU 859.0-1
M 11

CUPRINS

Ediția de față reproduce textele după:

Alexandru Macedonski. *Opere*, vol. I, II, III. Ediție îngrijită, studiu introductiv, note și variante, cronologie și bibliografie de Adrian Marino. Colecția „Scriitori români”. Editura pentru literatură. București, 1966.

Alexandru Macedonski. *Poezii*. Ediție îngrijită de Elisabeta Brâncuși și Adrian Marino. Repere istorico-literare alcătuite de Fnuș Bileteanu. Seria „Patrimoniul”. Editura Minerva. București, 1979.

Alexandru Macedonski. *Excelsior*. Colecția „Biblioteca =colarului”. Editura Litera, Chișinău, 1997.

Textele, cu unele excepții privind particularitățile de limbă și stil ale autorului, respectă normele ortografice în vigoare.

Coperta: *Isai Cârnu*
Ilustrații: *Evdochia Zăvțur*

ISBN 9975-904-08-4

© LITERA

TABEL CRONOLOGIC

- 1854 *14 martie* Na=terea poetului, în Bucure=ți, „mahalaoa Precupe'ii-Noi“, al treilea copil al maiorului Alexandru D. Macedonski =i al Mariei Macedonski, n[scut[P`r`ianu.
3 noiembrie Alexandru D. Macedonski preia comanda Regimentului nr. 3 de infanterie.
- 1857 (*12 iulie*) Tat[l poetului prime=te brevetul de colonel. Avea 41 de ani.
- 1858 (*1 septembrie*) Se na=te Vladimir, fratele mai mic al poetului, ultimul copil al so'ilor Macedonski.
- 1859 *16 august* Generalul Macedonski demisioneaz[din postul de ministru de r[zboi. Conflict recent cu Al. I. Cuza, care se ad`nce=te.
- 1860 *august* Ca o compensa'ie, tat[l poetului este numit membru în comisia +colii militare =i pre=edinte al Comisiei pentru Casa de dota'ie a oastei.
- 1861 Poetul, de constitu'ie firav[, maladiv[, str[bate perioade de criz[, nervoase, dup[toate indiciile.
iunie-august Generalul Macedonski este numit =eful trupelor din tab[ra Floreasca =i comandant al garnizoanei Bucure=ti.
19 noiembrie Se na=te în Bucure=ti, suburbia Sf. Dumitru, Ana, viitoarea so'ie a poetului, fiica lui Grigore I. Rallet =i a Elenei Sl[tineanu, descenden'i din familii boiere=ti muntene =i oltene. P[rin'ii Anei, care nu vor face cas[bun[, divor`nd]nainte de 1882, s-au c[s[torit la 15 ianuarie 1861.
- 1869 *29 noiembrie* Alexandru Macedonski ob'ine un „certificat scolastic“ de absolvire a patru clase (în 1867—1868), eliberat de G. M. Fontanin, directorul liceului din Craiova.
- 1870 *30 martie* Poetul]=i scoate din Craiova pa=aport pentru a merge „în statele Europei pe termen de trei ani la studiu“.
iulie Plecare în prima c[l[torie]n str[in[tate. Sose=te la Viena „spre a

- se prepara s[între la Facultatea de litere“. Aici boem[=i mici esca-
pade sentimentale. Versuri.
- 26 noiembrie—8 decembrie Alexandru Macedonski debuteaz[]n foaia
lui G. Bari\, „Telegraful rom`n“, din Sibiu, cu o poezie intitulat[
Dorin'a poetului, datat[: „Viena, 3 dec. 1870, stil nou“.
- 1871 ianuarie Poetul pleac[din Viena, cu destina\ia Italia. Inten\ii de tu-
rism delectabil, pe care le pune cu mari satisfac\ii]n practic[.
martie Se afl[]n localitatea Riva, pe Lacul de Garda,]n nordul Italiei.
Reverii. Versuri.
Se]nscrie la Facultatea de litere din Bucure=ti, ca student]n anul I.
august Plecare din nou]n str[in[tate, la Geneva. Boem[sub\ire]n
continuare. Versuri. Studii mai mult dec`t problematice.
iarna Plecare din Geneva, din nou]n Italia, cu destina\ia Floren\a.
- 1871 (septembrie) —1872 (31 mai) }nscris *pro forma* =i la Institutul Schevitz
din Bucure=ti.
- 1872 februarie — aprilie Poetul locuie=te la Floren\a, Via Magio 12. Puter-
nice impresii turistice =i estetice. Prietenie roman\ioas[cu junele
marchiz Ricardo Bergamasco. Confesiuni reciproce.
mai Plecare din Floren\a spre |ar[, *via Vene\ia*, unde face escal[. Cu
acest prilej viziteaz[=i Lido. Trecere prin Triest. Aduce cu sine un
bogat fond emotiv.
28 mai Macedonski sose=te]n Bucure=ti. Ambi\ii literare.
septembrie Apare volumul de debut *Prima verba*. Mici ecouri favorabile
]n pres[.
Colaboreaz[cu versuri la „Transac\iuni literare =i =tiin\ifice“ =i la
„Telegraful“.
- 1873 23 mai Public[]n „Telegraful“ o violent[poezie antidinastic[:
10 Mai.
25 mai Pentru a-l pune la ad[post de urm[ri, Maria Macedonski]=i
expediaz[fiul din nou]n str[in[tate. Poetul se]mbarc[precipitat la
Giurgiu, cu destina\ia Viena.
29—31 mai Trece a doua oar[prin Vene\ia.
iunie Viziteaz[Stiria =i Tirolul. Nu mai ajunge]n capitala Austriei.
La 20 iulie trece prin Pompei. Impresii italiene memorabile.]n\epat
de I. L. Caragiale,]n „Ghimpele“, cu o epigram[,]n lips[.
septembrie Re]ntors]n \ar[. Popas recreativ la mo=ia Ad`ncata.

Poetul str[bate un puternic moment afectiv: reg[sirea locurilor copil]riei.

14 noiembrie Apare primul num[r al ziarului „Oltul“, de inspirație liberal[. Director: Al. A. Macedonski. }ncepe seria atacurilor antidinastice. Abundent[producție de versuri.

ianua Mari sup[r[ri financiare]n familie. Maria Macedonski, pe punctul de a-și pierde mo=ile de zestre. Revolt[interioar[a poetului]mpotriva creditorilor acaparatori.

1874 *martie* Macedonski]nfiin\ez[, cu ajutorul colaboratorilor, societatea literar[„Junimea“. Convoc[ri regulate]n „Oltul“.

februarie—aprilie Colaborare la „Familia“.

29 iunie Violent editorial antiguvernamental. Poetul]ncepe s[fie urm[rit pentru delict de pres[.

8 iulie Este citat de primul-procuror al Tribunalului Ilfov. I se ia un interogatoriu, f[r[alte consecin\e imediate.

1875 *15 ianuarie* Invitat s[conduc[„Revista Junimei“. Se retrage de la primul num[r, unde public[versuri.

februarie }ncepe o activ[colaborare la „Telegraful“. Versuri politice.

15—16 februarie Macedonski public[dou[c`ntece antidinastice, stil Béranger: *G`ngavul politic din timpul domnilor str[ini—i Istoria unui prin[de peste nou[m[ri—i][ri povestit[de un g`ngav.*

24 martie Mandat de arestare lansat]mpotriva poetului pentru editorialul din „Oltul“ (29 iunie 1874). Guvernul are ferma intenție s[-i aplice noile dispozi\iuni ale codului penal]n materie de pres[.

aprilie Arestat la Craiova, la]nceputul lunii. Adus sub escort[]n capital[. Depus la V[c[re=ti, unde]mparte celula cu N. Fleva, „tribunul poporului“. Face mereu versuri satirice, vindicative, care apar cu regularitate]n „Telegraful“. }n]nchisoare trece prin st[ri de tensiune, alternate cu euforii =i vis[ri lucide. Nu ia totu=și]n tragic deten\iunea.

mai—iunie Campanie de pres[]n favoarea sa]n „Telegraful“. N. Fleva, eliberat]ntre timp, i se asociaz[]n „Aleg[torul Liber“. Poetul devine „eroul“ zilei.

7 iunie Judecat =i achitat de Curtea de jura\i a Tribunalului Ilfov. Pus imediat]n libertate.

decembrie Articole cu caracter doctrinar]n „Telegraful“,]n care exprim[=i idei republicane.

- 1876 *martie* Dezam[git de liberali — care, venind la guvern, nu-i recompenseaz[sacrificiul — poetul trece de partea diziden\ei, condus[de N. Blaremburg
aprilie Se retrage din redac\ia „Stindardului“.
21 iulie Este numit director al Prefecturii jude\ului Bolgrad. Va gira, cu titlu provizoriu, =i func\ia de prefect. }=i ia serviciul]n primire cu mari amb\ii administrative. De unde conflicte cu autorit\ile =i factorii politici locali, inclusiv cu noul prefect, cu care polemizeaz[]n pres[.
19 septembrie Silit s[demisioneze]n urma]nc[lc[r]ii instruc\iunilor confiden\iale ale primului-ministru I. C. Br[]tianu cu privire la trecerea peste frontier[a „voluntarilor“ ru=i]n drum spre Serbia.
noiembrie Colaborare efemer[la „Revista contemporan[“, de orientare antijunimist[.
- 1877 *aprilie* }ncepe s[scoat[, cu sprijin din culise, „Vestea“, „cel]nt`i ziar ce s-a v`ndut]n Bucure=ti cu cinci centime“.
14 iunie Numit de C. A. Rosetti]n postul de controlor financiar al jude\ului Putna. Prime=te =tirea cu mari sarcasme: „incalificabil“.
 Refuz[„nostima func\iune“.
august—septembrie Polemici]n pres[]n leg[tur[cu atitudinea luat[]n aceast[]mprejurare =i cu orientarea politic[a „Vestei“, ziar de inspira\ie „obscur[“.
septembrie Devine „director-proprietar“ al acestei foi.
 Reconciliere precar[cu liberalii,]n urma „]ncheierii p[ccii“, ce „adusese o lini=te — un fel de]mp[ciuire]ntre partide“.
- 1877—1879 Colabor[ri intermitente la „Familia“.
- 1878 Scoate o nou[foaie, efemer[, „Dun[rea“.]n aceast[perioad[, care dureaz[cam doi ani, poetul „lanseaz[“ =i alte ziare: „Plevna“, „Fulgurul“, „Tr[snetul“, din care nu s-au p[]strat exemplare.
8 martie Conferin\[la Ateneu: *Mi=carea literar[din cei din urm[zece ani*. Trezire a voca\iei de „magistru“. Simte impuls de a da directive literare. Ferm[orientare antijunimist[.
14 octombrie R[]mas f[r[]ntrebuin\are, poetul solicit[lui M. Kog[]lniceanu un post de ata=at de lega\ie. „Cunosc, dle ministru, limba francez[, german[=i italian[etc.“
13 noiembrie Numit director al Prefecturii jude\ului Siliistra-Nou[, cu re=edin\a la Cernavoda. Activit\i administrative, dar mai mult poe-

- tice. Excursii arheologice, impresionat Îndeosebi de locul denumit Hinovul, care-i inspir[versuri libere. Sunt printre primele în poezia european[.
- 1879 *24 martie—1 aprilie* Func[ia Înceteaz[prin desfiin[area jude[ului Silistra. *12 aprilie* Numit administrator al plasei Sulina. Debarc[=i în Insula +erpilor. Mari emo[ii de ordin senzorial =i estetic, transfigurate ulterior în *Lewki* =i *Thalassa*.
Numit inspector financiar.
- 1880 *ianuarie—aprilie* Scoate „Tarara“, ziar satiric de format mic, violent antidinastic =i antiliberal.
20 ianuarie Apare primul num[r din „Literatorul“. Orientare antijunimist[. Continuitate ideologic[heliadist[. Antiburghezism declarat: a nu fi abonat este „semn de burt[-verdism“. Nucleul viitoarei =coli macedonskiene. Polarizare de discipoli, Întrun[i cur`nd în cenacul. Apropiere de V. A. Ureche, printr-un schimb de scrisori, cooptat patron literar. Cultivat intens. Rela[ii tot mai str`nse.
15 noiembrie Premiera pieselor *Iade*= =i *Unchia=ul S[r[cie* Distribu[ie str[lucit[(A. Romanescu, +t. Iulian, C. Nottara, A. Demetriad). Succes. Publicate în „Literatorul“: 15 ianuarie—15 februarie, respectiv: 15 martie—15 aprilie 1881.
- 1881 *14 iulie* Premiera piesei *3 Decembrie* S-ar fi auzit „pl`nsete în sal[“. Publicat[, în august, în „Literatorul“. Alte ambi[ii teatrale: versiunea rom`neasc[a piesei lui Shakespeare *Romeo =i Julieta*.
noiembrie Apari[ia volumului *Poezii* (pe copert[: 1882). Ecouri imediate favorabile în pres[, cu excep[ia „Convorbirilor literare“. *septembrie 1881—martie 1882*. Decorat de V. A. Ureche, ministrul cultelor =i al instruc[iunii publice, cu medalia *Bene Merenti*, clasa I, „pe care n-o avea pe atunci dec`t V. Alecsandri“. Mare satisfac[ie moral[.
decembrie Apropiere efemer[de „Junimea“. Schimb protocolar de scrisori cu Titu Maiorescu. Macedonski particip[la c`teva =edin[ve ale „Junimii“. Cite-te aici *Noaptea de noiembrie* Solicit[=i i se accept[de c[tre Maiorescu dedica[ia volumului de *Poezii*.
- 1882 *15 iunie* Se voteaz[statutele societ[iei „Literatorul“, sub pre=edin[ia de onoare a lui V. A. Ureche.

- Julie* Polemic[cu V. Alecsandri, atacat]n leg[tur[cu ob\inerea marelui premiu al Academiei Rom`ne. Faz[de violent[iritare antijunimist[, tradus[printr-o diatrib[]n versuri, *Via la de apoi*.
septembrie Public[,]n „Literatorul“, piesa]ntr-un act *Cuza-vod*[, recrudescen\ a sentimentelor sale antidinastice. Numit de V. A. Ureche „comisar extraordinar al Ministerului Cultelor =i Instruc\iunii Publice“. Inspector al monumentelor istorice. Func\ie „nommément crée“ pentru poet, retribuit[cu 1.000 de lei lunar.
- 1883 *10 februarie* C[s]toria civil[a lui Alexandru Macedonski „cu domni=oara Ana Rallet-Sl[tineanu, cobor`toare din Ghika, din Sl[tineni, din C`mpineni“ — „o c[s]torie de]nclina\iune“, 32.000 de lei aur dot[, 14.000 numerar.
24 februarie C[s]toria religioas[. Eveniment monden al capitalei. Numeroase omagii literare,]n frunte cu ale societ[\\ii „Literatorul“.
Julie Nefericita epigram[]mpotriva lui Eminescu, punct culminant al unor animozit[\\i =i polemici mai vechi, cu atacuri dure de ambele p[r]i.
august Articolul lui Gr. Ventura, *Un homme mort*, din „L'Indépendance roumaine“, dezl[n]uie o violent[campanie de pres[. Defec\iuni =i dezavu[r]i ale discipolilor. Destr[amarea societ[\\ii „Literatorul“.
- 1884 *februarie* (?) Se na-te primul copil al so\ilor Macedonski, George.
- 1885 *27 ianuarie* „Literatorul“ anun\ retragerea poetului.
17 martie „Literatorul“]=i]nceteaz[apari\ia.
7 aprilie }ntrerupt[]n urma atacului concentric din pres[, publica\ia reapare, condus[de Th. M. Stoenescu, cu titlul „Revista literar[“. Subtitlul „Literatorul“ se p[streaz[, apoi dispare la 26 mai. Poetul — tenace —]ncearc[totu=i refacerea prestigului.
21 aprilie Se na-te Alexis, viitor pictor. Studii]n Italia =i la Paris (1906—1912). Dup[r[zboi, se expatriaz[]n sudul Fran\ei, apoi]n Baleare. Ereditate artistic[nebuloas[. Aspira\ii cosmopolite.
- 1886 Moare George, primul s[u] copil.
noiembrie—decembrie Reapare „Literatorul“ (dou[numere).
- 1887 *aprilie—mai* „Literatorul“, un num[r].
octombrie Colaborare la „L'Express-Orient“, foaia ambasadei variste din Bucure=ti.
noiembrie Scoate „Revista independent[“. Program estetic (*Introducere*). Revenire]n politic[prin comentarii de actualitate („Revista politic[“, „Buletinul politicii externe“). Orientare antigerman[.

- Proiectul de a scoate din nou „Literatorul”, sub direcția lui B. P. Hasdeu =i cu sprijin financiar din partea lui Victor Bilciurescu ratează[.
- 1887—1888 Lipsuri materiale tot mai acute. Noi schimb[ri de domiciliu. Tentative infructuoase de reapropiere de Titu Maiorescu.
- 1888 *6 martie—10 aprilie* Editează[, cu bani pu=ii la dispoziție de „opoziția unit[“, bis[pt[m`nalul „Stindardul \[rii“, zece numere, de \inut[antimonarhic[.
- aprilie—mai* Scoate „Rom`nia literar[“, \mpreun[cu B. Florescu, unde colaborează[p`n[\n august.
- 17 iunie* Se na=te Nikita, cel de al doilea fiu r[mas \n via\[. Vag literat =i chimist amator. Inventatorul „sidefului artificial“.
- 1889 *prim[vara* Numit \ntr-o comisie \ns[rcinat[cu reorganizarea „Monitorului oficial“ =i a „Imprimeriei statului“, \mpreun[cu A. Cantacuzin, G. Manolaki-Costachi Epureanu, Vintil[C. A. Rosetti =i C. Erbicaneu.
- decembrie* }ncepe s[colaboreze la „Rom`nul“, cu rubrica „Via\`a bucure=tean[“.
- 1890 *ianuarie—aprilie* Continu[colaborarea la „Rom`nul“.
- iunie—octombrie* Reapare „Literatorul“ (trei numere).
Ciclu de „idile brutale“.
- Poetul \ine cenaclu la Cafeneaua Fialkowski.
- 1891 Colaborare la „Revista literar[“. Continu[„idilele brutale“.
- 1892 *aprilie* Tentativ[de a ie=ii din umbr[printr-o serie de conferin\`e la Ateneu. V. A. Ureche, solicitat \n acest sens.
- 15 iunie—15 decembrie* Reapare „Literatorul“ (7 numere).
- 15 iulie* Articol \n „Literatorul“ despre *Poezia viitorului*. Manifest simbolist.
- 1893 *15 ianuarie—15 martie* „Literatorul“ (nr. 8—10).
- 15 aprilie* „Literatorul“ (nr. 11) are ca directori: „principesa“ Maria D. Ghica =i poetul.
- 28 decembrie* Premiera piesei *Saul*, scris[\n colaborare cu Cincinat Pavelescu.
- 1894 *ianuarie—mai* (?) Continu[„Literatorul“ (trei numere).
- 1895 *februarie* (?) Reapare „Literatorul“ (dou[numere).
- martie* Apare volumul de versuri *Excelsior*, dedicat lui Gr. M. Sturza, „Beizadea vi\`el“. Numeroase dedicații sus\`in[torilor s[i material. Republic[aci piesa *Cuza-vod*, cu un adaos antidinastic.
- noiembrie* Recenzie ironic[la *Excelsior* de I. L. Caragiale.

- 15 decembrie Lung[scrisoare-memoriu lui Gh. C. Cantacuzino, potentat liberal. Stil patetic solicitant.
- 1896 mai Amestec pasional în „afacerea“ caterisirii mitropolitului Ghenadie, motiv de agitație opoziționist[și antidinastic]. Poetul vrea să ia cuvântul la o întrunire la „Dacia“.
- 4 noiembrie Se naște Constantin-Hyacint, cel de al patrulea fiu. Viitor actor.
- 1897 1 ianuarie }ncetează[„Liga ortodox[“. Ghenadie capitulară în fața guvernului, campania }i pierde obiectul.
A doua ediție din *Excelsior*.
Apare volumul de versuri franceze *Bronzes* Dedicății românești și străine. Exemplare omagiale expediate lui Pierre Loti, Joséphin Péladan, Albert Mockel, Pierre Quillard etc. Recenzie în „Mercure de France“.
- 1898 februarie Sosirea lui Săr Péladan la București. Macedonski și întreg cnaclul îi oferă o recepție zgomotoasă. Legătură personală cu ilustrul „mag“ franco-asiro-babilonian.
aprilie Serbare literară în scopul tipăririi operelor. „Festivalul“ devine tot mai mult unul din expedientele macedonskiene tipice.
Publică pamfletul *Falimentul clerului ortodox român*.
- 1899 20 februarie Reapare „Literatorul“.
ianuarie Discipolii proiectează o serbare comemorativă de 30 de ani de activitate literară. Familiarii cnaclului: M. Demetriad, Al. Obedenaru, C. Cantilli, D. Casselli, Russe-Admirescu, Dragomirescu-Ranu. În 1896, o scurtă perioadă, Tudor Arghezi și Gala Galaction. Cultul poetului, întreținut prin reviste obscure, moderniste: „Carmen“ (1898), „Via nouă“ (1898), „Revista modernă“ (1897—1901), „Pagini alese“ (1903), „Paloda literară“ (1904).
10 iunie Reapară „Literatorul“ }ncetează[.
- 1900—1901 Cnaclul, instalat la Cafeneaua Kübler, sfidează grupul de la „Semnătorul“. Dintre adepți: Al. Bogdan-Pitești, +tefan Petic, I. C. Săvescu, M. Demetriad, Al. Obedenaru, D. Karnabatt, pictorul +tefan Luchian, Vermont, N. Petrescu.
- 1901 7 ianuarie Conferință la Ateneu despre *Romantism*.
28 octombrie Apare primul număr din ziarul „Fora morală“. Noi campanii vindicative împotriva lui I. L. Caragiale și a unor scriitori ardeleni. Izbucnirea „afacerii Caion“.

- decembrie* Sprijin propagandistic acordat lui Caion. Se înscrie, împreună cu fratele său, ca apărător în procesul de calomnie intentat de I. L. Caragiale.
- începe să traducă *Faust*. Încearcă de reapropiere de liberali, prin Spiru Haret, solicitat financiar. Bolnav.
- 1902 *ianuarie* Atacurile necontrolate, pur pasionale, împotriva lui I. L. Caragiale continuă.
- 15 februarie* Conferință la Ateneu despre *Teatru și literatură*.
- Fundează, cu Gr. Tocilescu, M. Demetriad, N. I. Apostolescu și Caion, Societatea oamenilor de litere, care devine Societatea oamenilor de litere și tinerii din România.
- Apare *Cartea de aur*, culegere de schițe și nuvele. Financiat, în parte, de Jean Th. Florescu, om politic și discipol literar al poetului în tinerețe.
- 1903 *27 aprilie* Moare Maria Macedonski, mama poetului.
- Colaborare la ziarul „România” și „Observatorul”. Articol-program (*Spre ocultism*) la revista „Hermes”, scoasă de Al. Petroff. Zvonuri de expatriere.
- 1904 *martie* Reapare „Literatorul” (pe copertă totuși și „1903”) Două numere.
- 20 octombrie* Dezamăgit de liberali, poetul se înscrie în partidul conservator. Colaborare la „Liga conservatoare”.
- 1904—1905: Frecventează „Cercul anelor”. Interesat de noi debutanți.
- 1905 *iunie* Confirmat cercetător de documente istorice cu privire la mănăstiri. Trecut în buget la Administrația Casei Bisericii.
- iulie* Colaborare la „Liga conservatoare”.
- 1905—1906 Compoziția ceneclului modificată în parte prin noi seduceri: Al. I. Stamatiaș, M. Cruceanu, E. Speranția, Gr. Gregorian, M. Demetriad. Interior modest, transfigurat de poezie.
- 1 aprilie* Confirmat prin decret cercetător de documente istorice. Intuiții și cercetări diletante despre constituția materiei, natura electricității, propagarea luminii în vid, consemnate în manuscrise sub titlul *Paradoxe și utopii științifice*.
- 1907 *ianuarie* Scrie la „Viața izraelită”.
- 6 martie* Comunicare prezentată la „Société astronomique de la France”.
- 4 iulie* Devine membru la „Société astronomique de la France”, la propunerea lui Camille Flammarion.

- 1908 *martie—mai* Planuri de plecare „definitiv“, orgolioas[, din \ar[. *septembrie* Scoate un num[r unic din „Revista de critic[=i literatur[“.
- 1909 *26 iulie—27 septembrie* Scrie la „Biruina“ articole]n chestiunea izraelit[. Accept[salariz[ri diverse]n vederea plec[rii. *iulie* Breveteaz[cu Cristea A. Simionescu, directorul „Biruinei“, o inven\ie: un aparat de stins co=urile. *august—noiembrie* Colaborare la „Vocea drept[\ii“. G`nd de expatriere limpede exprimat (22 noiembrie). *13 septembrie* Devine director la „Vocea drept[\ii“, editat[de Mauriciu Schwartz.
- 1910 Apare „Revista clasic[“, num[r unic. Ac\iuni de reclam[pentru lansarea inven\iei lui Nikita: „sideful artificial“. *august* Proiect de plecare iminent[, „pentru totdeauna“,]n Fran\a,]n vederea exploat[rii „epocalei“ inven\ii. De asemenea, pentru lansarea piesei *Le Fou?*, de cur`nd terminat[. Aspiravii de glorie european[. *4 octombrie* }nso\it de Nikita =i Oreste, poetul pleac[la Paris. Ruta obi=nuit[, prin Italia. *25 decembrie* Prima recunoa=tere critic[a operei lui Macedonski. Not[elogioas[de Mihail Dragomirescu]n „Convorbiri critice“.
- 1912 *februarie* Elogiat de discipoli (Al. T. Stamatiad, M. Cruceanu)]n „Rampa“, cu prilejul anchetei literare despre literatura nou[. Nou prilej pentru admiratori de a-i repune numele]n circula\ie. *24 februarie* I se ia un interviu, din \ar[, pentru „Rampa“: *D. Macedonski despre literatura rom`n[*. *28 iunie*]n drum spre \ar[, din Laiz-Sigmaringen, trimite presei o scrisoare public[la moartea lui Caragiale, „superior lui Mark Twain“. *iulie* Re]ntors acas[dup[o absen\ de aproape doi ani. *octombrie* Apare, cu sprijinul lui Ion Pillat =i Horia Furtun[, volumul *Flori sacre*
- 1913 }n „Rampa“ =i „Flac[ra“]ncerc[ri sus\inute de a-l readuce]n literatur[=i]n con=tiin\a public[. *septembrie* (Inceput) Revenit]n \ar[, prin Italia, cu escal[la Vene\ia. La]napoiere, epoc[de str[lucire a cenaclului, str. Doroban\i 23. Cere monial nocturn. „Tronul poetului.“ Daruri simbolice. Participan\i:

Oreste, Horia Furtun[, Al. T. Stamatiad, Al. Dominic, Al. Mo=oiu, G. Stratulat, M. Romanescu, I. Pavelescu, N. N. H`rjeu, G. Bacovia, N. Davidescu, I. Pillat, Tudor Vianu, Adrian Maniu, I. Peltz (In ultima faz!).

- 1914 *februarie—mai* Colaboreaz[la „Dreptatea“, ziar liberal. Se pronun\ pentru neutralitate. Declara\ii publice antifranceze. Restructurare a con=tiin\ei: Fran\ a, „patria intelectualilor“, i se pare [n decaden\[, iremediabil corupt[de spiritul burghez. }ncepe s[lucreze la versiunea rom`neasc[a „marii epopei“, *Thalassa*.
- 1915 Ia cuv`ntul la o [ntrunire progerman[. Singularizarea face progrese. *27 septembrie* Scoate „Cuv`ntul meu“, zece numere, „organ al intelectualilor“, foaie militant[]n favoarea neutralit\ii, evident progerman[. *29 noiembrie* „Cuv`ntul meu“]=i]nceteaz[apar\ia. Mare izolare social[]=i moral[. Derut[interioar[dureroas[. *iarna* Atac grav de anghin[pectoral[.
- 1916 *6 februarie* Reapare la „Flac[ra“. }ncepe s[i se publice *Thalassa, Marea epopee*, versiunea rom`n[, ref[cut[, a lui *Le calvaire de feu*. *iunie* Public[primul ciclu din *Poema rondelurilor*. *14—27 august*]ine un jurnal intim, *R[zboiul][rii*. Perioad[de mare febr[interioar[. „Caz“ de con=tiin\[, *august* }ncepe s[lucreze la *Moartea lui Dante Alighieri*, simbolizare a dramei propriiei sale existen\ e. Paralel, scrie]=i o versiune francez[.
- 1917 Mari lipsuri sub ocupa\ie.
- 1918 *mai* Pamflet literar, *Zaherlina]n continuare*,]mpotriva lui E. Lovinescu, O. Tasl[oanu, Ovid Densusianu]=i —]n genere — contra ultimei serii de detractori. Spiritul inconformist, combativ, ireductibil, viu p`n[la cap[t. *29 iunie* Reapar\ia „Literaturului“. Revista devine organul „grup[rii intelectuale“. Sus\ine candidatura lui N. N. H`rjeu]n alegerile pentru constituant[. Candideaz[]=i poetul, ambii f[r[succes. Din nou orientare progerman[inoportun[, lipsit[de pruden\]. *22 septembrie* Moare Vladimir Macedonski, fratele poetului. *noiembrie* Ovid Densusianu]l propune membru al Academiei Rom`ne. }i retrace candidatura c`nd afl[de articolul poetului despre *Feldmare-alul Mackenzen*. *decembrie* Reorientare patriotic[dup[victorie. Entuziast „]n prezia

celeilalte Rom`nii“. Visuri grandioase de reconstruc\ie na\ional[, moral[=i material[.

- 1919 *ianuarie*—*februarie* Dezavu[ri nepl[cute din partea unor discipoli. Atacat violent]n presa na\ionalist[. Disculp[ri dramatice, sincere,]n articolul *C`teva cuvinte pentru dl Iorga*.

26 *februarie* Moartea Elenei Rallet-SI[tineanu, mama Anei Macedonski, so\ia poetului.

martie—*decembrie* Noi compuneri =i public[ri de *Rondeluri*.

Scrie *Mustri postume c[tre o genera\ie ne]n\eleg[toare*, testament spiritual, ap[rut postum.

Boala de inim[face progrese.

- 1920 *ianuarie*—*iulie* Ultima serie de *Rondeluri*. Poetul compune cele din urm[versuri.

februarie Transcriere febril[a operei]n vederea „edi\iei definitive“.

Pensionat pentru limit[de v`rst[.

martie „Cazul Macedonski“ dezbatut favorabil =i]n pres[.

19 *mai* }ncheie transcrierea =i revizia poeziilor pentru edi\ia „nec varietur“.

iulie—*august* Numit de Octavian Goga, ministrul cultelor =i artelor, =ef de birou clasa I. Socotindu-se retrogradat, refuz[demn acest[„ofens[“.

septembrie | intuit definitiv la pat.

14 *noiembrie* Apare]n „Universul literar“ ultima poezie tip[rit[de Macedonski]n timpul vie\ii: *Rondelul apei din ograda japonezului*.

23 *noiembrie* Agonie. Consult medical decisiv.

23—24 *noiembrie* Pelerinaj emo\ionant de discipoli la patul muribundului.

24 *noiembrie* Poetul moare inhal`nd parfum de trandafiri, cerut cu aviditate.

27 *noiembrie* }nmorm`ntarea poetului la Cimitirul Bellu.

PRIMA VERBA (1872)

CUPRINS

Strig[tul inimii

Av`nt[-te, suflet, prin dulce c`ntare
+i spune la lume, c`nd este tr[dare,
 Ca s-o de=tept[m!
C[ci dulcea-ne \ar[tr[dat[greu este;
Rom`ne, la arme! Poetu-`i d[veste,
 Cu to`i s[lupt[m!

}nvinge-vei oare? Nimic nu re`vine
Torentul ce curge =i spre mare vine,
 De]nsu=i]mpins.
Zdrobe=te odat[=i lan`ul sclaviei,
Iar dup[-aceea te d[bucuriei,
 C`nd tu ai]nvins!

Vezi cine-n t[cere, pumnalu-=i g[te=te!
Vezi sub aste roze c-aspida-=i t`r[=te
 Un corp veninat,
D-aceea acuma, la arme, rom`ne!
Nimic dec`t lupta, alt nu-`i mai r[m`ne,
 C`nd e-ti oprimat;

C`nd legea cea sanct[vedea-vei c[!cat[...
O lege prin lupte ce fu proclamat[!...
 Nu! Nu vei t[cea;

Sub stindardul \[rii, cu to\i ne vom str`nge;
 C\[c[torii legii vor zace]n s`nge;
 Ne vom r[zbuna!

Rom`ne,-\i trebuie, spre a te conduce,
 Un cap unde mintea, mai mult va str[luce,
 +i tu-l vei g[si!
 Un om ce renun\[la tot pentru \ar[,
 Nu unul ce este o cumplit[hiar[
 C`nd poate zdrobi!

CUPRINS

Desperarea

At`tea chinuri m[tot apas[,
 Cur`nd ca floarea voi ve=teji!
 +i spun la oameni, dar ce le pas[
 Dac-a mea via\[se va fini?
 Nici consolare nu am]n lume,
 Chiar r`d mul\ime de c`ntul meu.
 Stinge-te, via\[, stinge-te, nume!
 Suflete, zboar[la Dumnezeu!

Crezui odat[c-a mea durere
 Ea se va stinge, dar eu m[sting!
 C[ci nu am voie, =i n-am putere
 Moartea ce vine ca s[o resping.
 O consolare de l-ast[lume
 Nu aflai]nc[la chinul meu.
 Stinge-te, via\[, stinge-te, nume,
 Suflete, zboar[la Dumnezeu!

}n van vegheat-am f[r[-ncetare,
 Scriind }n versuri dulci lec\iuni.
 Lumea=i r`se d-a mea c`ntare,
 R`se d-a mele lamenta\iuni!
 +i vai! nu este streina lume:
 Patria-mi r`se de chinul meu,
 Stinge-te, via\[, stinge-te, nume,
 Suflete, zboar[la Dumnezeu!

Al meu p[rinte servit-a }ns[,
 Servit-a \ara unde n[scu;
 Putu s[str`ng[, dar el nu str`nse!
 }n s[r[cie el petrecu!
 Oh! =i ce moarte }l lu[din lume!...
 Dar r`de\i to\i de c`ntul meu.
 Stinge-te, via\[, stinge-te, nume,
 Suflete, zboar[la Dumnezeu!

V[duvi avute, recompensate,
 }n aste timpuri sunt nencetat,
 Cele s[race sunt del[sate...
 Omul virtu\ii e insultat!
 A=a ajunge a noastr[lume...
 Pl`nsul opre=te c`ntecul meu.
 Stinge-te, via\[, stinge-te, nume,
 Suflete, zboar[la Dumnezeu!

Prin selbea-ntunecoas[

CUPRINS

}mi place, c[tre sear[, prin selbea-ntunecoas[,
 S[=ed l`ng[un arbor, s[c`nt =i s[privesc!
 S-ascult a filomelei c`ntare-armonioas[,
 +-a celorlalte paseri concertul]ngeresc!

S-aud murmurul dulce al apei cristaline,
 Ce printre flori =i iarb[se scurge-nceti=or;
 S[v[d razele lunii pl[cute, =-argentine,
 Venind s[se reflecte]n micul r`u=or;

S[-mi v[d deasupra frun`ii plutind str[lucitoare
 A stelelor lumine, ici-colo peste cer,
 +i-n juru-mi umbra nop`ii a=a de-nc`nt[toare,
 Ce-n lume r[sp`nde=te t[cere =i mister.

Atuncea c`t]mi place s[-mi uit d-aceast[via\!
 Chiar r[t[cind prin selbe s[-mi uit c[eu respir!
 Iar numai c`teodat[din creieri-mi pe fa\
 S[se reflecte]nc[vrun dulce suvenir!

+i astfel s[trec noaptea prin selbea-ntunecoas[,
 Nutrindu-m[cu aerul]mb[ls[mit de flori,
 S[-mi uit prezenta via\
 C[ci eu o voi relua-o]n rev[rsat de zori!

POEZII (1882)

CUPRINS

Ocnele

Guri deschise-n v`rf de st`nc[, galerii nem[surate,
Bol`i al c[ror arc se pierde]ntr-un haos neguros,
Astfel se deschid sub munte ocnele]nfrico=ate,
Cel de pentru vecinicie loc de munc[fioros!
Aci fumurile lumii nu pot s[se mai scoboare,
+i nici vaiete, nici lacrimi nu pot s[reurce-afar',
Iar pe ceruri de-arde]nc[binef[c[torul soare,
Pentru cei ce sunt n[untru str[luce=te]n zadar!
Sc[rile]n lungi spirale tremur[=abia te poart[,
Pasul `i se-mpletice=te, spiritul e-ncremenit;
De te ui`i]n jos pe gur[, ca l-a Iadurilor poart[,
La privire `i s-arat[un abis nem[rginit!
Sute de lum`n[rele lic[resc]nnegurate,
+i din fundul ce-ngroze=te str[b[t`nd, pare c[-`i zic,
C-aci, una l`ng[alta, zac fiin`e vinovate,
Cu victime]nfierate de destinul inamic!
]ns[dac[chiar lumina p`n[sus abia p[trunde,
Zgomotul abia s-aude ca un vuiet subteran,
+i multiplele ciocane c[ror st`nca le r[spunde
Cad p-al s[rii stei de piatr[=i recad c-un murmur van.

Eu m-am cobor`t]n ele plin de-a lor imens[tain[
+i ca]ntr-un vis fantastic le-am parcurs =i le-am v[zut,

Catacombe]mbr[cate]ntr-a negurilor hain[,
 Cum]=i prelungesc re\eaua pe sub muntele t[cut.
 Zgomotul de voci confuze pare =-azi c[-] aud]nc[:
 C`te inimi sf[r`mate, Dumnezeule,-am v[zut!
 C`te chipuri sigilate de o suferin\[ad`nc[,
 Umbre searb[de =i triste pe la ochi-mi n-au trecut!
 Am v[zut =i tinere\ea]n deplina-i b[rb[ie,
 Cu suavele ei forme =i cu mu=chii ei de fier,
 Cu privirea ei]n care arde-o stea de poezie,
 Ridic`nd de disperare pumni nemernici c[tre cer!
 }n zadar sunt]ns[toate. Cel ce intr-aci o dat[,
 Vinovat, sau poate numai, dus de un destin barbar,
 Inim[, putere, via[, s[-=i zdrobeasc[singur cat[,
 +i s[lase-orice speran\[pentru vecinicie-afar`!
 Am v[zut =i b[tr`ne\ea de ani mul\i]n dou[fr`nt[,
 Cu o m`n[tremur`nd[ridic`nd greul ciocan
 Cum]=i plimb[]mprejuru-i ochii care te-nsp[im`nt[.
 Ochi]n care nu mai arde nici-un sim\[m`nt uman!

Am v[zut... =i-n tain[sf`nt[]ntrebatu-m-am atunce,
 Ce sunt oare-acele umbre =i de ce sunt ele-acı?
 }ntr-a ocnelor urgie cine-n drept e s[le-arunce?
 +i pe-a r[ului c[rare cin` le-a-mpins a r[t[ci?
 Ce?... Se na=te omu-ntr-]nsul cu a r[ului menire?
 Merge el ca s[omoare numai pentru-a omor?
 Ce?... T`lhar te-a\ii la drumuri pentru gustul de r[pire?
 Ce?... N-a=tepv\i p`n[ce foamea vine a te dobor]?
 Ce?... E=ti vinovat c`nd iarna se coboar[s[te-nghe\e,
 F[r[s-aibi o buc[tur[, tu, nici copila=ii t[i?
 Ce?... N-omori =i-i la=i s[moar[, pe c`nd pot s[se r[sfe\e
 }ntr-a banului orgie bog[ta=ii n[t[r[i?

Dar ce drept mai mult ca \ie le-a dat Dumnezeu sub soare?
 Pentru d`n=ii-a f[cut numai ca p[m`ntul s[dea rod?
 }mi iei p`inea, —]mi iei via\,a, =i]mi ceri s[nu te-omoare?
 E=ti bogat, dar din spinarea bietului popor nerod!
 Vai! Ce-am convenit cu to`ii a numi societate,
 Mult mai demn[ca t`lharii e de-acest cumplit loca=!
 Statul e o fic\iune, iar dreptatea, str`mb[tate,
 Care duce omenirea dintr-un hop]ntr-un f[ga=!
 Am v[zut... +i taina sf`nt[ce deplin m[cuprinsese
 }=i lu[spre ceruri zborul p[r[sindu-m[-ngrozit...
 Bol\ile lung vuvuir[, facla-n m`ini mi se stinsese,
 Farmecu-ncet[, =afar[, f[r[veste, m-am trezit!

CUPRINS

Formele

(Satir)

Forma-nghite ast[zi fondul, =o justi\ie diform[
 Trece-n fa\ a lumii dreapt[, dac-a pus dreptatea-n form[!
 Iar c`nd sufletu-\i c-un altul f[r[preot s-a legat,
 Faptul]n concubinagiu este-ndat[proclamat.
 Trebuia]n fa\ a lumii s[t`r[=ti acea fiin\[,
Coram popula, iubirea s[-i aduci la cuno=tin\[,
 +i cu fruntea]nclinat[sub beteal[, s-o expui
 La sur`se cu-n\elesuri =i la poftele oricui!
 Trebuia la of\erul situa\iei civile
 S-o mai duci, ca s[-i]nscrisse numele pe vreo trei file,
 +i pe loc, dup[ce popa *Isaia* \i-a c`ntat,
 Mul\umit s[pleci acas[spre a fi feliicitat,
 S[chemi lumea s[m[n`nce ciocolat[=i cofeturi,
 S[ai pr`nz de gal[sear[, =alte multe marafeturi,

+i la urm[comedia s-o pecetluie=ti c-un bal,
 Ca s[-\i joace to\i mireasa]n v`rtejul infernal,
 Iar c`nd, unul c`te unul, invita\ii mi te las[,
 S[r[m`i cu mama-soacr[, sfe=nic neclintit]n cas[;
 +i s-o vezi cum la ureche]i =opte=te-ncetinel,
 Sub pretextul s-o scuteasc[de surprinderi de-orice fel,
 Vorbe multe =i m[runte, care-o fac ca s[ro=easc[,
 Ve=tejindu-i de pe frunte l[m`\la fecioreasc[!
 Singur c`nd te vezi]n fine, searb[d, rece, obosit,
 „Te iubesc“]i spui alene, pe trei sferturi adormit,
 +i la r`ndul ei mireasa, l-acel glas sfor[itor,
 Fruntea=]i pleac[=i adoarme pe-adormitul t[u amor!
 Iat[ce-nsemneaz[-ntocmai, legiuita cununie,
 A societ[\ii de-ast[zi principal[temelie,
 Form[ce nendeplinit[face din copii bastarzi,
 Din femei, prostituate ce-ar fi bune s[le arzi,
 +i din ta\ii de familii, ce de forme s-au scutit,
 Mon=tri de neru=inare, oameni de dispre\uit!
 Dac[treci la tribunale, spre-a l[sa c[s[toria,
 G[se=ti iar c[=i-n dreptate forma=]i are-mp[r]\ia,
 Astfel c[]\i pierzi averea dac-o form[vei sc[pa,
 Sau de-a drept ajuns]i la ocn[]ntre vii a te-ngropal
 }n armat[este form[,]n dreptate este form[,
 }n biseric[tot form[, =i-n gazet[rii — reform[.
 Form[]n c[s[torie,]n virtute form[iar..
 Forma este-n fruntea legii, fondul este la dosar!
 Trebuie s[na=ti]n form[, dac[vrei s[por\i un nume;
 Trebuie s[mori cu form[, dac[vrei s[pleci din lume;
 La intrarea ta]n via\[, trebuie ca s[-\i pl[te=ti
 Toate taxele intr[rii, c[de nu, te p[c[le=ti.
 La ie=irea ta de-asemeni, f[r[form[nu se iese,

C[=acolo ai de plat[atestate de decese!
 }nsu=i eu, poet prin suflet,]n=ir`nd aici aceste,
 F[r[ca s[cuget, poate, jertfesc formelor funeste,
 +i umbl`nd pe-a lui orbit[, globul nostru vagabond
 Poart[astfel]n spinare forme de-oameni f[r[fond.

CUPRINS

Noaptea de aprilie

Mai `ii oare]nc[minte noaptea-n care ne-am iubit?...
 Un moment! +i-n el o via\ [de un secol am tr[it!
 Pentru tine ce-am fost]ns[? Tot ce-ai fost =i pentru mine.
 Un capriciu de o clip[pe-ale inimii ruine!
 Iat[tot. F[r[-ndoial[, noaptea, c-o vei fi uitat
 +i te miri de]ntrebare precum]nsumi sunt mirat;
 Unul =-altul, de atuncea, multe nop`i avem de-acele
 Ca s[ne-amintim de toate, este foarte-adev[rat!
 Dar secretul]ntreb[rii, cunoscut inimii mele,
 Nu e-al meu s[-l dau pe fa\[, =i-`i r[m`ne a ghici
 Pentru ce aceste vorbe vin pe buze-a-mi r[t[ci:
 „Mai `ii oare]nc[minte noaptea-n care ne-am iubit?...
 Un moment!... +i-n el o via\ [de un secol am tr[it!“

Eram tineri deopotriv[, vis[tori ca Poezia,
 Gra`io=i ca Tinere`ea, dulci ca dou[s[rut[ri
 Care-aprind pe buze rumeni ale dragostei-mb[t[ri!
 Tu]n arte, eu]n versuri, ne-ncepuser[]m solia,
 Viitoru-n fa`a noastr[sur`dea, =i]ntre noi
 Sta capriciul molatic; iar deschis pentru-am`ndoii
 Se afla Musset pe mas[. Mai `ii minte, spune-mi, oare,
 Frazele armonioase din poema-nc`nt[toare,

C`nd perdelele alcovei tres[reau? C`nd Rolla, mut,
 }n be`ia cea din urm[sta cu sufletul pierdut!
 Marion, pe-ale lui bra`e, o copil[! cump[rat[
 Pe pre`d-aur, de la m[-sa, se zb[tea nevinovat[!...
 O! De ce n-am fost ca Rolla =i ca el s[fi f[cut
 A-mi fi noaptea cea din urm[noaptea ce-am p[strat]n
 minte?...

C`te suferin`e astfel nu mi-a= fi cru`at, =i c`t
 N-a= dormi acum de bine printre mutele morminte,
 Unde scapi de sc`rba lumii =i de-al traiului ur`t!

Spune-mi, draga mea... M[iart[c[era s[-i zic pe numel...
 Po`i s[fii cu o femeie, dar de e-ti un om de lume,
 Trebuie dup[aceea, doamn[, ca s[-i zici, =i eu,
 Care fac din lume parte, ca un om cu manier[,
 Pot s[sar pe ici, pe colo, c`te-un gard din drumul meu...
 }ns[=i le-ai s[rit adesea... S[sar]ns[-o barier[...
 Nu e-n gustul dumitale =i nu poate fi-ntr-al meu!...
 Doamna mea, dar. Mai `ii minte?... Eu nu uit nimic... }nc`t
 Focul ce ardea]n sob[parc[-l v[d. Tu=eai p-atuncea
 +i credeai c[Moartea, grabnic, are-n groap[s[te-arunca:
 Ea lu[amorul nostru =i se mul`umi pe-at`t!
 Este-adev[rat, desigur: Nu f[cusem jur[minte
 Ca s[ne iubim o via`[cum se face-obicinuit!
 Un capriciu de o noapte are altfel de cuvinte
 +i, cu toate-aceste, o clip[c`t un secol ne-am iubit!
 Luna nu era]n ceruri ca s-o am de m[rturie,
 +i-nchiz`ndu-=i somnoroase ochii lor p[trunz[tori,
 Stelele nenum[rate de pe bolta azurie
 Dormeau duse prin v[zduhuri sub o grea manta de nori!
 U=a chiar era-ncuiat[. Iar pe uli`a de=eart[
 C``iva n[t[r[i de frunte se luaser[la ceart[,

Atr[g`nd de la fereastr[pe un curios gardist,
 Care, str`ns la cataram[,]n mundiru-i de cazarm[,
 Dup-o lung[s[rutare, auzise-n cas[larm[...
 Precum vezi, n-am nici un martor, =i e lucru foarte trist!...
 Lemnele trosneau sub fl[c[ri =i se-ncovoiau]n dou[,
]ns[]n cenu=[mut[de atunci s-au pref[cut,
 C[de-ar =ti ca s[vorbeasc[revenind la via\a nou[,
 Multe-ar mai putea s[spun[ele, care ne-au v[zut!

A! de n-ai uita nimica din momentele trecute,
 Dac[noaptea de aprilie \i-a r[mas]n suvenir,
 Vino, vom sorbi din cupa fericirilor pierdute.
 Zilele vor curge line dup[-al nop\ilor delir!
 Sunt at`t de t`n[r]nc[, inima mi-e-at`t de plin[,
 Buzele-mi =optind un nume dup[dragoste suspin[!
 E ciudat, f[r[-ndoial[, — c[sunt ani]ntregi de zile —
 S[-mi reamintesc de-o noapte printre nop\ile de-aprilie,
 +i cu g`ndul dus la tine, vis[tor, s[m[trezesc
 Cu o patim[]n suflet =i]n inim[c-un nume
 Ca s[-mi fluture pe buze =i s[-mi spuie c[iubesc!
 E ciudat, =i n-am ce zice, dar ciudat a=a cum este,
 Face parte integrant[din a dragostei poveste:
 Inima este-o enigm[=i iubirea un mister,
 Le urmez, =i iat[totul: s[le]n\eleg nu cer!
 De e scris]ns[departe unde te-afl[acuma, doamn[,
 S[uiv[nop\ile de-aprilie pentru nop\ile de toamn[
 +i s[r`zi de-aceste versuri ale sufletului meu,
 Uit[-le, dar las[-mi dreptul ca s[nu le uit =i eu,
 +i s[-mi zic ca m`ng`iere pentr-o patim[ad`nc[:
 „Mai \ii oare]nc[minte noaptea-n care ne-am iubit?
 O mai \ii tu minte]nc[?...
]ntr-o clip[trec[toare c`t un secol am tr[it!“

Accente intime

CUPRINS

}n zilele aceste c`nd inima expir[,
 C`nd egoismu-n aer ca molim[planeaz[,
 C`nd florile sim\irii din piepturi se reteaz[,
 C`nd bunul trai e \inta la care se aspir[,
 C`nd orice este nobil ne las[reci =i mu\i,
 C`nd fruntea =i-o ridic[to\i oamenii c[zu\i,
 De ce nu e putin\ s-adormi pe nea=teptate
 +i tocmai peste-un secol, nemb[tr`nit d-etate,
 S[te de=tep\i prin farmec la via\ =i lumin[,
 C[lc`nd }ntr-un nou secol pe-a vechiului ruin[!

Nu pl`ng pe-o soart[crud[ce-n veci m[urm[re=te:
 O inim[ce simte o dat[se zdrobe=te!...
 De mic Fatalitatea }n cartea ei m-a-nscris
 S[trec prin ast[lume cum trece un proscris,
 Dar pl`ng c[nu v[d cerul ce-n ochi se oglinde=te
 Prin ochiul Omenirii la inime transmis!
 De c`te ori }n tain[, cre`nd o lume-ntreag[,
 Distrug pe cea real[, rup lan\ul ce m[leag[,
 +i pentru alte zile m[simt c[sunt n[scut:
 Familii, \[ri, fruntarii, le =terg prin cugetare,
 +i ridic`nd pe tronu-i familia cea mare,
 }n patrie comun[v[d globul pref[cut!
 Sim\iri mici =i }nguste din epocile noastre,
 Destule genera\ii }n scutecele voastre
 Le-a\i }nf[=at, =i ele, tot prunce au r[mas:
 Al secolului nostru cu secolul din urm[
 Voi sunte\i compromisul spre-a face un nou pas;...
 F[cutu-l-a\i?... R[spunde\i, c[ci secolul se curm[
 +i cel[lalt de-acuma ridic[al s[u glas!

Ah! inima de lacrimi mi-o simt at`t de plin[;...
 }n locu-v[, r[spunsul, sunt ele care-l dau!
 Mai mult ca totdeauna povara ne]nclin[
 +i se refuz[p`ine acelor care n-au!
 Mai mult ca totdeauna p[m`ntu-acesta mare
 Nu poate s[hr[neasc[pe to\i c`i a n[scut,
 Mai mult ca totdeauna, nimic e-o cugetare,
 +-o frunz[e poetul de criv[ve b[tut!
 S[racul =i bogatul n-au loc l-aceea=i mas[
 +-aceea=i atmosfer[pe univers apas[,
 Schimbarea nu exist[dec`t]n proceduri;
 De sunt z`mbiri pe buze,]n suflete sunt uri;
 Dispre\ul cov`r=e=te pe-acela ce nu =tie
 C[lumea este-o cas[de joc de stos[rie
 }n care se despoaie prin ori=ice mijloc
 +i c[se-ng[duie=te s[aibi prin pozunare
 C[r\i bine m[sluite spre-a face bancul mare,
 Destul s[nu te prind[vreun altul mai excroc!

Eu nu visasem lumea, desigur, precum este,
 +i c`nd m[de=tept ast[zi =o v[d f[r[de veste,
 }mi vine c`teodat[s[m[ascund, s[fug,
 Sau singur, f[r[mil[, smintit, s[m[distrug,
 S[nu mai v[d lumina din cerul plin de soare,
 +i haina vie\ii-n zdren\ e s-o lep[d la picioare!

S[rmani copii ce]nc[la s`n de scumpe mume
 Z`mbi\i acestui soare, ne=tiutori de lume,
 Voi, care-ave\i un suflet umplut de bun[tate
 +i care-ave\i s[pierde\i acea virginitate
 De cugete-aurite din inimi inocente,

Nen\eleg[tori]nc[de-aceste lungi lamente,
 Cu frun\i mult mai senine c-al cerului azur,
 Cu suflote curate ca focul cel mai pur,
 De e =-a voastr[soart[ca s[intra\i ca mine
 }n cercul unui haos de inimi }n ruine,
 }nchide\i ochii vo=tri; ...Muri\i; nu mai intra\i;
 Veni\i cura\i }n lume, ie=i\i din ea cura\i!

Ce?... Pl`nsul m[]neac[=i nu mai am putere
 S[-n[bu=esc]n mine accentul de durere
 C`nd mumele m-ascult[c-o trist[-ncremenire,
 Privindu=-i copila=ii cu inima-n privire!
 Ce?... Dragile fiin\e s[moar[?... }napoi!
 Mori tu, poete searb[d, cu drojdii am[r`te,
 Din care porne=ti lumii ne]mp[cat r[zboi!

S[mor!... Zilele mele sunt ast[zi hot[r`te...
 Nenrocite mume, e prea t`rziu s[mor!
 Dar dac-acea femeie ce-n p`ntecile sale,
 }n zilele-i frumoase de gloriei triumfale,
 C`nd supunea destinul c-un z`mbet r[pitor,
 Ursit[-a fost s[poarte pe bietul vis[tor,
 O! dac-acea femeie ar fi putut s[=tie
 Ce soart[preg[tindu=-i]mi preg[te=te mie,
 Nu ar fi fost mai bine cu m`ini nendur[toare
 S[m[omoare-ndat[=i-apoi s[se omoare?

Societate crud[, acuzatoare vecinic,
 Sunt mul\i care lumina cer`nd-o l-al t[u sfe=nic
 S-au ars, =-ale lor inimi ca ni=te urne sfinte
 P[streaz[-abia cenu=a din mii de sim\[minte,

Sunt mulți care-n mijlocu-ți =i-aduser[june\ea,
 Ca s[-i] mprosp[teze cu d`nsa b[tr`ne\ea:
 Tu, absorbind degrab[prinoasele pe r`nd,
 Te-ai folosit de ele =i i-ai privit c[z`nd,
 +i-n loc ca s[-ntinzi m`na victimelor sim\irii,
 Ai r`s. — Fatale timpuri! C`nd pl`nsul nu excit[
 Dec`t r`sul ironic sau mila ipocrit[.
 Asupr[-v[: planeze blestemul Omenirii!

CUPRINS

Poelii

De ce ca norii cei de iarn[
 Ce vin pe c`mpuri ca s-a=tearn[
 Lungi strate de z[pad[,
 Se str`ng pe unele frun\i june
 Nori viforo=i, sumbre furtune
 Ce se-mbulzesc gr[mad[?]

Ori nu mai este-n ceruri soare,
 +i-n lume via\ r`z[toare
 Misteruri =i amoruri?
 Ce patime-i]nsufle=e=te?
 Vrun vis nebun]i urm[re=te
 Cu vecinicile-i doruri?

De sunt nebuni, voiesc s[-i ap[r,
 C[-n ochi au fulgere ce scap[r`
 Sch`nței de poezie,
 +i nu e rar s[se]nt`mple
 S[poarte-o lume]ntre t`mple
 Pe care s[n-o =tie!

Cu ei vorbesc frunzele-n cale,
 Cu ei =i apele pe vale,
 +i bol'ile albastre!
 Iar dac[au un corp de tin[,
 Cu sufletele]n lumin[
 Plutesc mai sus de astre!

De suferin\i, ei sunt exemple,
 C`nd mor li se ridic[temple
 +i falnice statuie!
 }n via\]ns[duc o cruce
 Pe care to\i se-ntrec s-apuce
 S[-i r[stigneasc[-n cuie!

+i nu e-n stare suferire
 Ca s[-nterup[-a lor menire
 +i nobil[, =i sf`nt[!
 Lor nu le pas[de n[pastii;
 Z`mbesc pe margini de pr[pastii;
 Iubesc, m`ng`ie, c`nt[!

C`=tig[p`inea lor prin trude;
 Nenoroc\ii le sunt rude,
 Copii, le sunt orfani;
 }i recuno=ti fiindc[-i latr[
 To\i c`inii ce-au hr[nit]n vatr[,
 To\i c`inii, to\i du=manii!

Cu cerul care le z`mbe=te,
 Sunt curcubeul ce une=te
 S[rmana noastr[lume!

„Poe\i“,]n valea cea de pl`ngeri
 Lor li se zice,]ns[, „]ngeri“
 E-n ceruri al lor nume!

CUPRINS

Noaptea de septembrie

(La muz)

Atunci c`nd dup[zile de lung[a=teptare
 }mi ap[ru=i deodat[z`mbind, sufletul meu,
 Crezui c[e=ti un]nger, de pace =i sc[pare,
 Trimis s[m[rentoarc[la bunul Dumnezeu.

Tu nu erai un]nger, cereasc[n[lucire,
 Dar cugetu-mi atuncea la pace se-nvoi...
 | i-am dat a mea junie, mi-ai dat a ta iubire
 +i scepticul]ndat[de cer nu se-ndoi!

Mi-ai zis: Poetul are o misiune sf`nt[...
 El trebuie s[cread[=i n-am mai cercetat.
 Poetul e o harp[: nu cuget[, ci c`nt[
 Chiar el nu se-n\elege, dar este ascultat!

Prin lumile luminii se-ntraripe[s[zboare
 +i-n urma sa de-ir[frumo=i m[rg[ritari,
 P[m`ntu-n dep[rtare] las[sub picioare
 +i-mbr[\i=eaz[totul cu aripile-i mari!

+i m-am suit atuncea]n cerurile mute,
 +i cerurile mute atuncea mi-au vorbit,
 Eternul]n tot locul vibra pe]ntrecute,
 Iubit[n[lucire, de ce m-ai p[r[sit?

}n sufletu-mi de t`n[r era-ntuneric mare,
 Eram ca =i o barc[lipsit[de c`rmaci,
 Veni=i, f[cu=i lumin[! Sufla=i, =i c-o suflare
 F[cu=i s[-ntind[p`nze v`sla=ul nedibaci!

Prin funii, f[cu=i v`ntul s[treac[-n armonie,
 +i fiecare not[zbura pe c`te-un val,
 Priveam... =i fermecat[, cereasca Poezie
 }mi sur`dea voioas[=ez`nd pe-un verde mal!

}n jurul b[rcii mele, un stol de nereide
 Venea ca s[se joace cu p[rul r`ur`nd,
 A= fi putut chiar cerul atuncea a-l desfide,
 Cu cerul eram]ns[, =i cerul mi-era bl`nd!

Z`mbeam la orice raz[venea s[m[m`ng`ie,
 Eram senin =i vesel =i Orient =i-Apus,
 +i sufletu-mi]ntocmai ca fumul de t[m`ie
 Pe-o not[de-armonie se ridica]n sus!

Furtuna de atuncea gemu trec`nd pe mare,
 Catartele de tr[snet cu zgomot s-au zdrobit...
 }n voia soartei mele lovind cu nendurare,
 Cereasc[n[lucire, de ce m-ai p[r[sit?

M-a dus desigur v`ntul la maluri =i pe mine,
 Dar inima din pieptu-mi de st`nci s-a sf`iat,
 +i nu mai cred acuma]n r[u, =i nici]n bine...
 }n portul disper[rrii furtuna m-a b[gat!

}n lume de-am fost,]ns[, ursit de-o crud[soart[,
 S[am sf`r=itu-acesta, de-a= face ori=ice,
 Mai bine-ar fi fost poate s[-mi la=i sim`irea moart[...
 C`nd po`i vorbi cu vorba, cu inima de ce?

Ai dat tu oare via\[la inima-mi copil[
 Spre a putea mai bine s[suferen-tr-o zi,
 La nimenea s[n-afle nici crez[m`nt, nici mil[,
 +i-n van de suferin`e s[-ncerc a o p[zi?

I-ai dat tu oare via\[, dintr-]nsa spre a face
 Femeia cea de uli`i ce n-are vrun secret,
 Prostituata vil[, ce pl`nge pentru-a place,
 Bacanta despletit[l-al traiului banchet?

+i facla unor g`nduri at`ta de funebre,
 Pe loc ce se aprinse de ce s[n-o fi stins?
 C[ci lacrimile-aceste, de-ar r[m`nea celebre,
 +i tot era mai bine]n groapa rece-ntins!

}ncai de-aveam pe lume vreo altfel de menire,
 }ncai de-a= putea zice =i eu c[am tr[it]!
 Dar nu; n-am tr[it]nc[, =i-n scurta-mi vie\uire,
 Abia mi-e dat a zice, at`ta: „Am iubit!“

O! Muz[, vezi acuma cum via\`a m[doboar[!
 O! Muz[, ai fost crud[favoarea ta s[-mi dai!
 Ai z`mbet de siren[=i s[rut[ri ce-omoar[,
 Pe c`nd, nici imortale de-ajuns, pentru mor`i n-ai.

Noaptea de iunie

CUPRINS

Musset a cugetat-o sorbind a ei r[coare
 +i stelele de aur din cerul luminos,
 +i tainica natur[]n falnica-i splendoare,
 +i tot ce se-ntreveade]n haos, sus =i jos,
 +i tot ce este-n suflet ca sf`nt[]nspirare,
 +i tot ce este-n creier ca vis sau cugetare,
 +i tot ce este-n inimi ca patimi ori sim\iri,
 Pe c`nd, pe r`nd, venir[cu dulci]nsufle\iri
 S-alunece pe harp[-i,]ncet, ca o suflare
 Ce-mp[r]=tie prin aer parfum de trandafiri;
 Musset a cugetat-o, dar el n-a scris-o. Oare
 Voi-va ast[zi Muza din ceruri s[coboare,
]n mantia-i etern[de aur =i de-azur,
 +i tocmai de la Sena, ce curge maieostoas[,
 La D`mbovi\la noastr[,]ngust[=i tinoas[,
 S[fac[s[revibre divinul ei murmur?

+i noi avem desigur un cer curat =i-albastru
 +i inime voioase =i inime-n dezastru,
 +i noi avem]n aer parfum =i melodii;
 Avem pe Heliade; Alecsandri, un astru;
 Avem Bolintinenii cu sfinte rapsodii;
 Avem Dep[r]\enii, precum =i Fran\la sor[,
 Avut-at`tea genii apuse-n auror[,
 Dar ce n-avem, desigur, sunt suflete s[salte,
 Sunt limbi ca s[vorbeasc[cu vocile]nalte,
 De-aceia care c`nt[=i mor necunoscu\i,
 Pierdu\i pentru-omenire =i \ara lor, pierdu\i!

A! Tu pl`ngeai amarnic, poete al durerii,
 Atunci c`nd a ta voce invidii provoca,
 Dar tu aveai cu tine l[starele puterii,
 C[ci m`ndra tinerime mereu te invoca.
 Cu tine n-aveai tronul, indiferent la toate;
 Un Ludovic cel mare]n Fran\`a nu domnea;
 Dar tu aveai aceea ce nimeni n-are poate:
 Amici care s[pl`ng[c`nd sufletu-\i pl`ngea!
 Femeia r[spunsese la sacra ta iubire,
 B[rbatul r[spunsese la amicia ta,
 +i c`ntecele tale zburau la nemurire,
 +i nimeni nu le uit[=i nu le va uita!

Tu n-ai murit de foame]n trista ta c[dere,
 +i n-ai v[zut]n lacrimi pe mum[-ta-n durere,
 Prin c`ntecele tale n[scu=i neat`rnat,
 +i Muza ta duioas[poet te-a consacrat,
 Dar ea totdeodat[nu zise: „Mergi, poete,
 S[fii numai ca martor l-a zilelor banchete
 +i-o via\[dureroas[]n lume s[t`r[=ti“...
 Iar c`nd voia s[fie de lauri coronat[,
]n tain[s[se-ncline pe fruntea-\i inspirat[,
 Puteai]n candelabre s-aprinzi ca s-o prime=ti,
 F[clii nenum[rate, sub care s[p[le=ti,
 Cu t`mpla rezemat[de m`ini, o-ntreag[noapte,
 +i p`n[despre ziu[s-ascu\i ale ei =oapte,
 +-apoi s-adormi de somnul fiin\elor cere=ti!

Puteai, dup[voin\[, s-alergi]n lumea mare,
 Vene\ia s[-\i c`nte o dulce inspirare,
 Prin s[lile dogale voios s[r[t[ce=ti,

S[zbori p`n[la Lido]n neagra ta gondol[,
 Cu fruntea luminat[de-o sf`nt[-aureol[,
 +i plin de o iubire etern[, s[iube=ti!
 S[-i pierzi orice iluzii, =-amorul s[-i r[m`ie
 Spre cer ca s[se-nalve ca fumul de t[m`ie,
 +i-n nop`i melodioase de august ori de mai,
 Nou]nger, pe-aripi late, s[zbori p`n[la rail

Puteai l`ng[Rachela, cu inim[de=art[,
 Dar nobil[prin suflet =i nobil[prin art[,
 S[ui`i a ta durere =i vocea s[-i asculi,
 +i mult mai sus de secol, r`z`nd de calomnie,
 S[te ridici deodat[pe bra`e de adul`i,
 V[rs`nd]n a ta urm[torente de-armonie,
 La care s[se-nchine du=manii c`t de mul`i!
 Puteai, r`z`nd de versuri la front aliniate,
 S[ve=i o nou[p`nz[de rime zdruncinate,
 +i-ntr-]nsa s[amesteci real cu ideal,
 F[c`nd pe a ta Muz[]n clip[s[creeze
 Taverna-n care vinul s[curg[ca un val,
 Al[turi cu palatul]n care s[viseze
 }n mijlocul orgiei vr un nou Sardanapal!

Pe Malibran,]n care vibra melodioas[,
 A]ngerilor voce din doma radioas[,
 Puteai s-o faci celebr[, c`nt`nd pe-al ei morm`nt,
 +i-n Rolla, de la ceruri, s[cazi p`n` la p[m`nt,
 Iar fata s[-i de=ire cu m`na ei roz-alb[
 Monedele de aur cuprinse]ntr-o salb[,
 +i d`ndu-le lui Rolla, aceluia desfr`nat,
 S[-i zic[: „Ia-le, du-te, =i joac[-le, c[ci poate,

Norocul s[se schimbe precum se schimb[toate!“
 Dar Rolla s[-i golesc[paharu-nveninat,
 S[-i dea a lui suflare cu ziua ce se-ng`n[,
 +i]nger, ca =i demon, prin nume s[r[m`n[!

Sublim poet, ca mine tu n-ai tr[it]n lume,
 S[sim\i indiferen\ a cum vine s[sugrume
 Din inimile noastre, cerescul sim\[m`nt,
 Ce sparge]nchisoarea-i de hum[, ca s[zboare
 Spre tot ce este raz[, sc`ntei, parfum, splendoare,
 Spre tot ce te ridic[]n cer de pe p[m`nt!
 Ai suferit, desigur, dar niciodat[]nc[,
 Oriunde te conduse destinul t[u incert,
 Tu n-ai murit de foame, ca palidul Gilbert,
 +i patria-\i, — ingrat[fiind, — \i-a zis: „M[n`nc[!“
 C`nta=i cu toate-acestea un imn de-am[r]ciune,
 Sarcasmele r`njinde pe buze-\i se-nt`nesc,
 Dar spune-mi oare-atuncea, izvor de goliciune,
 Ce trebuie s[fac[acei ce fl[m`nzesc?
 C`nd iunie sur`de cu nop\ile-nstelate,
 S[c`nte sau s[moar[, c`nd tu =i n-ai c`ntat?
 S[pl`ng[, sau s[r`d[, cu buze descle=tate,
 C`nd \ie, =i condeiul din m`n[\i-a picat?
 S[c`nte?... Pentru cine?... S[moar[?... Pentru cine?...
 +i cine =tie, oare,]n moarte de e bine?..
 S[pl`ng[?...]ns[pl`nsul provoac[r`sul azi..
 Pe c`t ai s[ver=i lacrimi, pe-at`ta ai s[cazi!
 S[r`d[?... Dar tot omul o ran[are-ntr-]nsul..
 S[r`d[]ns[! R`sul provoac[singur pl`nsul!

Vioristul

CUPRINS

Nu l-a\i cunoscut! Prin lume a trecut ca o n[luc[,
 }nclinat pe-a sa vioar[cu un dor nespus de duc[!...
 }ntr-o noapte viforoas[sub fereastr[-i m-am oprit,
 De-armonii cere=ti r[pit,
 +i z[rindu-i chipul palid la lumina unei lampe,
 Chipul]mi aduse-aminte serafimi din biblici stampe,
 +-ascultai zbur`nd prin vifor c`ntecu-i expir[tor,
 Ca un fream[t lung de aripi dintr-al]ngerilor zbor;

M-atr[gea o simpatie tainic[spre a-l cunoa=te,
 +i p[str`ndu-i amintirea printre alte scumpe moa=te,
 }nt`mplarea vru odat[s[cunosc pe viorist,
 S[-i str`ng m`na de artist!

Se pl`ngea adeseaoare c-a n[scut strein pe lume:
 Fruntea sa nu se-nclinase pe-albul s`n al unei mume!
 Muma sa era vioara =i amanta sa, tot ea,
 Pe-am`ndou[prin arcu=u-i le pl`ngea =i se pl`ngea!

Dorul ca s[aibi o mum[trebuie s[fie mare
 Dac[locul s[i-l \ie]ns[=i arta nu e-n stare.
 }ntr-o zi pe-a sa vioar[]l g[sir[mort; mereu
 C`t l-am pl`ns =tiu numai eu,
 +i pe piatra funerar[, dup[ultima-i voin\[,
 S-a]nscris: „E trist]n lume ca s[n-aibi nici o fiin\[,
 Nici un suflet s[-\i asculte c`ntecul expir[tor,
 Nici un fream[t lin de aripi dintr-al]ngerilor zbor!“

Hinov

CUPRINS

Sf[r`m[turi de urne — oriunde —
 lespezi de marmor[mari
 sub care zac at`i legionari,
 iat[Hinovul; —]n el s-ascunde
 potopul de secolii ce-a curs.

C[lc`nd acest[\[r`n[mut[,
 v[d ce nu vede[i voi:
 umbrele-acelor eroi
 ai c[ror urma=i suntem noi;
 =i st`nd]n valea t[cut[,
]mi r`d de ritm
 =i de-orice reguli]mi r`d;
 ritmul meu e zgomotul
 ce-l fac cu zalele lor.

}i v[d... s-arat[: sculatu-s-au to[i
 de sub pietre...
 Trec —
 Trec sute; iat[-i: de-o\el le e coiful,
 lat era romanul]n spete,-ondulat
 avea p[rul; puternic braul.

Roma veche]ntreag[
 se-n=ir[pe dinaintea mea:
 Consuli,
 proconsuli,
 matroane, copile, liber[i —

Roma veche]ntreag[:
 pontifeci, apoi, =i vestale,
 flamini,
 saturnale. —
 Salutare, etern[stea,
 pe-aceste \[rmuri pribeag[.
 T[ce\i, o! versuri de=erte...
 +i tu, la p[m`nt, poete; —
 trec Cezarii —
 s[rut[p[m`ntul acesta:
 e sf`nt.

CUPRINS

Calul arabului

Arabul c[zuse]n aspr[robie,
 Mu=chioasele-i bra've legate era...
 El n-o s[-i mai vad[nici cort, nici so\ie,
 Nici larga pustie
 Ce-n veci treiera!

+i turcii-l vor duce cu d`n=ii-n cetate,
 +i sclav ca s[fie va fi destinat,
 +i p`n[ce-n pieptu-i un suflet va bate,
 De-un dor ce abate
 Va fi dominat!

Iar calul s[u falnic, u=oar[n[luc[,
 Ce-n fug[se-ntrece cu paserea-n zbor,
 +i ce, la s[geat[, — nainte apuc[, —
 }n dar o s[-l duc[
 Sultanului lor!

L-aceast[g`ndire, de lacrimi p`raie
 Revars[-a lor und[pe negru-i obraz!...
 To`i dorm; numai luna plute=te b[laie,
 Sc[l dat[-n v[paie
 Pe-un nor de atlaz!

Lumina-l ajut[=i calu=-i z[re=te,
 Dar trist, la o parte, =edea priponit,
 Cu ochiul s[u negru p[rea c[-i vorbe=te,
 P[rea c[-l jele=te
 }n dor ad`ncit!

Arabul atuncea, p[truns de sim`ire,
 Pe br`nci se t`r[=te s-ajung[la el;
 Mi=cat de-o]nalt[=i dulce g`ndire,
 Spre-a lui m`ntuire
 Lucreaz[cu zel!

Cu din`ii apuc[priponul cel tare,
 }l mu=c[,]l roade =i-l rupe,-n sf`r=it:
 Deschis[]i este pustia cea mare,
 Cu alb[c[rare,
 Cu s`n]mpietrit!

Dar calul atuncea, de br`nele-i late,
 Cu gura-l ridic[, mi=cat de-al s[u dor,
 Prin noapte, cu d`nsul, fantastic str[bate,
 Nimic nu-l abate
 Din falnicu-i zbor.

+i-n tropotul mare, trei zile gone=te,
 C`nd, iat[c[-n zare albe=te un cort,
 Arabul e-n via\[, =i calul sose=te,
 Dar vai, c`nd s-opre=te,
 S-abate jos mort!

CUPRINS

Templul bog\iei

Colos enorm de piatr[, maiestuos, splendid,
 Cu zece por\i]nalte, ce-n fa'a-i se deschid,
 Ai crede c[]ncape printr-]nsele oricine,
 +i-n grab[ca s[]ntre o-ntreag[lume vine,
 Dar c`nd ajungi la scara palatului de mor\i,
 }n g[uri se preschimb[]naltele lui por\i,
 +i intr[numai omul ce-ndoaie-a sa spinare,
 Av`nd s[se t`rasc[mai mult[-ndem`nare!

La suflet

O! Suflet, sparge-odat[]ngusta-\i]nchisoare
 +i scutur[-te-odat[de lutul p[m`ntesc,
 Ce-\i pas[dac[-n vaea de vecinic[pl`nsoare
 Mai sunt =i mai tr[iesc?

Ce-\i pas[dac[suf[r lovit de-o crud[soart[?...
 Ce-\i pas[de injurii la cari sunt supus?...
 Ce-\i pas[ca pe-o frunz[r[stri=tea de m[poart[?
 Tu e=ti =i r[m`i sus!

Lupta =i toate sunetele ei

(Armonie imitativ[])

CUPRINS

| ip — tr`mbi\e. | epeni pe cai, cavalerii
 R[rir[-ale r`nduri. Rede=teptat-a
 Titanica frunte a mun\ilor antici
 Sunetul repede. — Tobe bat; — tab[ra
 Arbor[flamure splendide! — Soarele
 Póleie armele-armatelor. — Zgomotul
 Urc[, semnalul de lupt[, lovitura
 Tunului d`ndu-l. — Pe loc fac foc flintele;
 Trap[t scadroanele =i se amestec[. —
 Gloan\ele ciuruie-n piepturi =i sabia
 +uier[. — Piepturi de piepturi se sf[r`m[,
 Coifuri de coifuri se \and[r[. — Inima
 Bate pe inim[, =i-mbr[\i=[rile
 Nu se dezl[n\vie p`n[ce sufletul
 Zboar[printr-]nsele. — St`nga vr[jma=ilor
 Fuge-n dezordine. — Steagul pe Grivi\va
 F`lf`ie. — Tunetul tunului duđuie...
 Bun drum, obuzelor!... Drum bun victoriei!
 Tunetu-obuzelor este: Rena=terea!

Destinul

Se zice c[Destinul st[-n m`na omeneasc[...
 A=tearn[-=i fiecare de vrea s[s-odihneasc[...
 Medaliile,]ns[, au vers, ca =i revers...
 Munce=ti =i mori de foame... Stai tr`ntor, faci palate...

Numeasc[-l muritorii, Noroc, Fatalitate,
Cu t[lpile-i gigantici apas[-n Univers!

}n cale ne st[vecinic privind la ori=icare...
+i-n clip[, de voie=te, te face mic sau mare...
Puternic fii ca Cezar, c[el te face mic;
Fii mic, c[te ridic[s[fii atotputernic;
El singur este mare, iar omul e nemernic,
Nemernic =i nimic!

Precum se duce fulgul oriunde v`ntu-l duce,
Oriunde hot[r]=te, — acolo ne conduce!...
S[r`dem sau s[pl`ngem r[m`ne neschimbat,
E surd =i nu ne-aude; e orb =i merge-orbe=te,
Zbur`nd pe dibuite,]nal\[, ferice=te,
Coboar[nencetat!

A=teapt[-l cu r[bdare sau tremur[de fric[,
De vrea, el te scufund[, de vrea, el te ridic[!
V`rtej fatal, te bag[]n cercu-i de o`el,
+i, fac[-\i fericirea, sau chiar s[\i-o sugrume,
Pe fa\[, puie-\i r`sul, sau dorul s-o consume,
Te \ine-nchis]n el!

}ntemeiaz[tronuri =i pe-altele sf[r`m[:
Un fulg e omenirea]n m`inile-i de-aram[!
Cu regi =i cu popoare se joac[nemilos!
Adeseori ridic[la culmile de stim[
Un suflet f[r[aripi, un corp m`njit de crim[,
+i-adesori Virtutea r[m`ne trist[jos!

}n cartea sa fatal[pe to\i]nscri=i ne are:
 Pe cer=etorul g`rbov =i pe-mp[ratul mare!
 +i to\i deopotriv[]n fa\va lui r[m`n!
 Dar el, de sap[-adesea =i drep\ilor morm`ntul,
 }ncai au =i monarhii ce st[p`nesc p[m`ntul,
 }ntr-]nsul un st[p`n!

CUPRINS

La harp[

I

Precum]n gol un sunet nu d[nici o vibrare,
 Astfel =i de pe harp[zbur`nd a mea c`ntare
 Nu poate-n acest secol s[afle un ecou;
 Dar tu, de tainici versuri, o! harp[dezmiardat[,
 Urmeaz[-\i al t[u c`ntec, c[ci d`nsul]n veci cat[
 A fi pentru al\i secolii melodios =i nou!

II

+opteasc[v`ntu-n frunze c-ajunge pentru tine,
 Aga\e-se iedera de ziduri]n ruine,
 Murmure valul m[rii c-un zgomotos tumult,
 Sau tremure pe crinuri m[rg[ritari de rou[
 +i trestia pl[p`nd[ml[die-se]n dou[,...
 Tovar[=[iubit[, ce trebuie mai mult?

III

A dimine\ii raz[cu florile-i de aur
 Nu pre\uie=te oare mai mult ca un tezaur?

+i v`ntul cel de sear[cu fream[tul s[u lin
 Nu este armonia din cornul nemuririi,
 Ce vine s[vibreze ca vocea fericirii
 Oprind pe buze-un geam[t =i-n suflet un suspin?

IV

A! Nou[nu ne pas[de inime-mpietrite,
 De epoce perverse, de suflete-njosite,
 De secolii]n cari ne na=tem =i tr[im!
 Plan[m mai sus de lume, c[ci noi, umbl`nd prin tin[,
 Cu sufletele suntem]n raze =i lumin[
 +i ne]ncepem via\ a atunci c`nd murim!

V

S[fie pe cer soare, ori tr[snet =i furtun[,
 +i-n ziua cea mai sumbr[=i-n noaptea f[r[lun[
 Alunec[pe harpe sufl[ri dumnezeie=ti,
 Tresare-n valuri marea =i v`ntul le]ng`n[
 +i scutur`nd de pe-aripi a traiului \[r`n[
 C[lc[m peste oricare neazuri p[m`nte=ti.

VI

A!i auzit vreodat[=optind printre ruine
 Acele voci multiple ce nasc de tain[pline
 Ciocnindu-se de bolta arcadelor sonori,
 Aci tihnite-ntocmai ca unda lini=tit[,
 +-aci r[zbumb[toare ca marea]n[sprit[
 Izbindu-se-n m`nie, cu cre=tetul, de nori?

VII

C-acele voci multiple sunt coarde inspirate
 Ce fac ca s[tresar[la tonuri caden\ate
 Chiar firele de iarb[din v[ile ad`nci!...
 Accente, cari noaptea, trec`nd ca o suflare
 Produc acel lung fream[t vuind din dep[rtare
 Prin scorburile sumbre c[scate printre st`nci!

VIII

O! Sunete sublime, p[trunde\i p`n' la mine,
 +opti\i-mi fericirea din zilele senine,
 S[renfloresc[]nc[june\ea-mi apun`nd;...
 +i azi sunt flori pe ramuri =i-n ceruri mai e soare,
 Cascade-armonioase =i dulci privighetoare
 +i tei care se scutur-]n v`nturi tremur`nd!

IX

+i ast[zi mai sunt fluturi cu aripi luminoase
 Sc[ldate-n praf de aur =i-n pietre pre\ioase,
 Ce dau ocol luminii din lampe de cristal;
 +i ast[zi cerul vars[pe frunzele p[lite
 Dulci pic[turi de rou[]n soare poleite
 C`nd ziua]=i de-ir[colanu-i de opal!

X

V[zut-a\i c[tre sear[o tainic[f`nt`n[
 Atuncea pe c`nd ziua cu noaptea se]ng`n[,
 Pe c`nd, molatic, doar me p`r`u-ntr-al s[u val,
 }nc`t de-abia se-aude un lin susur de ap[

+i zgomotul ce na=te din pic[turi ce scap[
}ntocmai ca at`tea m[rgele care cad?

XI

Asemenea =i via\a, trec`nd se scurge-ntruna,
+i zilele frumoase cad una c`te una
}ntr-al eternit[\ii abis ne\rmurit;
Colanul poeziei tot astfel se de=ir[,
Poetul na=te, c`nt[, iube=te, se inspir[,
+i harpa coroneaz[morm`ntu-i]nnegrit!

XII

R[sun[a mea harp[s[zbor]n alte sfere,
S[las departe-n urm[pl[cerile-efemere,
S[m[ridic deasupra acelor nori de-atlaz,
S[merg p`n[-n eterul cu lacrimi din stele,
+i s[-nt`lnesc]n cale-mi cometele rebele,
Iar raze purpuroase s[-mi puie pe obraz!

XIII

Nou]nger, de-ai vrea aripi s[-mi dai, — eu a= str[bate
Cu tine]mpreun[mai sus d-Eternitate!
A=]nh[ma la caru-mi planetele pe r`nd,
Mi-a= r`de =i de oameni =i de dumnezeire,
A= fi mai r[u ca Iadul, mai bun ca o z`mbire,
+-a= face-o lume nou[din tainicul meu g`nd!

Focul sacru...

CUPRINS

Dac[prim[vara vine, to\i]ncep a lor c`ntare
 Prin a ne vorbi de rou[=i de-a v`ntului suflare,
 Sau pun`nd privighetoarea ca s[c`nte-ntr-un dafin,
 O rimeaz[foarte lesne c-un melodios suspin;
 Fluturii vin mai la urm[, leg[na\i pe aripioare;
 V[ile sunt]nsm[\ate, c`mpurile,-nc`nt[toare;
 V`ntul cu dulcea\l[sufl[, paserile ciripesc:
 Mii de =oapte, mii de c`nturi, mii de flori ce-mb[ls[mesc!...
 Pretutindenii sunt parfume, crini suavi sau roze dalbe,
 Vorb[ce-a fost n[scocit[ca o rim[pentru albe,
 +i spre culme-a poeziei, ne vorbesc de c`te-un dor,
 Ca s[bat[astfel c`mpii pu\intel =i]n amor!
 Dac[vine apoi seara, d`n=ii scot ca din cutie
 Stelele nenum[rate, plus o lun[argintie,
 Plus un cer senin, =i-n fine, un zefir armonios
 }ng`n`ndu-=i a lui voce cu p`r`ul t`nguios!
 Iarb[verde! Aer dulce! Cer senin! Biat[natur[,
 Iat[tot ce v[d]n tine! Focul sacru nu se fur[!

Tinere\ea

Iubesc frumoasa Tinere\ea,
 Cu anii s[i de flori,
 Cu z`mbete pe a sa fa\[,
 Cu ochi sc`nteietori;
 }mi place fruntea-i coronat[
 De poezii =amor,

De dulci iluzii care iute
 Se nasc =i iute mor.
 Cortegiul s[u e din speran\e,
 Din vecinice izb`nzi,
 +i pulbere de aur poart[
 Pe aripe pl[p`nzi.
 Adesea e cutez[toare
 }ntocmai ca Icar,
 +i p`n' la soare se]nal\
 }n zboru-i temerar!
 }n totul e]nsufle\it[
 De-al geniului foc,
 +i egoismul nu g[se=te
 }n sufletul s[u loc!
 Pe-oriunde trece, r[sp`nde=te,
 Ca foi de trandafiri,
 Cu m`inile-i]mbel=ugate,
 Idei =i dulci sim\iri!
 S[-i zic[ori=icum, b[tr`nii
 P[trun=i de reci fiori,
 Ce drag[este tinere\ea
 Cu anii s[i de flori!

CUPRINS

Od[la condeiu meu

O! condei,]n ast[lume
 Unde suf[r nencetat,
 Unde mic =i f[r[nume
 Eu cu tine am intrat,
 Din pruncie, cu credin\[,

P`n[ast[zi m-ai servit,
 Neajuns ori suferin\
 A ta voce mi-a-mbl`nzit;
 Neav`nd alt[putere,
 Aste versuri]\i dedic,
 C[ci mi-e=ti singura avere
 +i mi-e=ti singurul amic!

Eu de tine niciodat[
 P`n-acuma n-am ro=it;
 De o via\
 }mpreun[am tr[it!
 Persecu\ii, calomnie,
 }n picioare le-ai c[lcat,
 +i lovind]n tiranie,
 Steagul sf`nt l-ai ridicat!
 Mi-ai dat zile =i putere,
 +i, cresc`ndu-m[de mic,
 Mi-ai fost singura avere,
 Mi-ai fost singurul amic!

}n]ntreaga-\i carier[
 Ai r[mas neat`rnat,
 +i oricare barier[
 }naintea ta n-a stat!
 Pentru drept =i libertate
 Ast[zi viu s[te dezgrop:
 Ca deviz[ai: „Dreptate“,
 „Libertate“ ai de scop!
 Rennoind a ta putere,
 F[-te mare din nimic,

C[ci mi-e=ti singura avere
+i mi-e=ti singurul amic!

Calea ta este spinoas[,
Dar]nvin=i dac[vom fi,
}ntr-o moarte glorioas[
Am`ndoi ne vom jertfi,
Vei scri ultima-i c`ntare
+i apoi,]nvins de dor,
Te voi rupe cu-ntristare
+i m[voi culca s[mor!
}ns[nu... S-avem putere,
O! tovar[=e unic;
Tu mi-e=ti singura avere,
Tu mi-e=ti singurul amic!

Dumnezeu din cer te vede...
+tie scopul t[u dorit,
}n dreptatea lui te-ncrede
+i vei fi nebiruit!
Dac[-l chemi, el nu te las]:
El love=te]n m`r-avi
+i-n mi=eii ce apas[
Pe popoarele de bravi!
Scrie, lupt[cu putere,
F[r[team[de nimic;
Tu mi-e=ti singura avere,
Tu mi-e=ti singurul amic!

Scopul t[u e sf`nt=i mare:
A-mbl`nzi, a lumina,

A-nfr[*i* pe ori=icare,
 Orice frun*v*i a-nsenina;
 A plivi din piepturi ura
 +i]n inime-a s[*d*i
 Tot ce are bun natura,
 Om cu om spre-a se-ngr[*d*i!...
 }naintel!... +i putere
 Aibi, tovar[=e unic,...
 Tu mi-e=ti singura avere,
 Tu mi-e=ti singurul amic!

Lupta este]nceput[:
 Mergi, =i nu te turbura!
 Dumnezeu din cer ajutor
 R[u-n v`nt a-l spulbera!...
 F[r[mil[, — f[r[team[,
 S[urm[*m* al nostru zbor!...
 P`n[c`nd oare s[geam[
 }mpilatul muritor?
 P`n[c`nd?... S-avem putere!...
 Focul na=te din nimic...
 Tu mi-e=ti singura avere,
 Tu mi-e=ti singurul amic!

N-auzi groaznic cum r[*s*un[
 Tunetul ascuns]n nori?...
 Nu veste=te vreo furtun[
 Acel tunet tr[*s*niton?...
 E furtun[mare, — mare, —
 Carnefici! }ngenunchea*v*i!
 E poporul]n turbare;

E dreptatea... Tremura\i!
 Scump[arm[, cu putere,
 Azi,]n fine, te ridic,
 Dar r[m`i a mea avere,
 +i r[m`i al meu amic!

CUPRINS

Filozofia mor\ii

(Toast purtat la un banchet)

Eu nu voi zice Mor\ii c-o voce nen\eleapt[:
 „Din mersul t[u o clip[mai stai =i m[a=teapt[!“
 S[-mi dau a mea suflare, oric`nd, sunt preg[tit!
 }n ea e libertatea, =i-n via\[, e robia...
 Cu bra\ele deschise ne-a=teapt[Vecinicia...
 Reintri iar]n s`nul din care ai ie=it!

Ea nu e-ngrozitoare cum unii vor s[fie;
 Privirea sa e lin[ca bolta alb[strie.
 }n ea se oglinde=te]ntregul Nenceput!
 Pe grani\va lumineasc[e-o poart[triumfal[,
 +i flac[ra din preajma-i de patime ne spal[,
 Iar sufletele noastre le cur[\ de lut!

De s-afl[vreun spirit lipsit de-a ei credin\!
 Atunci e demn de via\ [=i demn de suferin\!
 A nu mai fi-nsemneaz[a nu mai suferi!
 Pe legea mea! Mi-e sil[s[dorm, s[beau =i iar[
 S[-ncep acela=i lucru din zi =i p`n[-n sear[,
 S[pot tr[i, nu]ns[, s[pot a =i muri!

Dar ce e dup[moarte?... Mai este alt[via\
 C`nd s`ngele s-opre=te de frigul ce-l]nghea\
 Un Nu ca s[rosteasc[ce om ar]ndr[zni?...
 +i moartea ce e oare?... — Un somn de-odihn[sf`nt[,
 }n care, lutul nostru, prin lut iar se fr[m`nt[,
 Suprema preschimbare s[-i poat[]nlesni!

H`rtia dac[arde, cenu=[este-o parte,
 }n fum u=or pe dat[cealalt[se desparte;
 A=a =i corpul nostru din dou[e-ntocmit:
 La lut, r[m`ne lutul, de flori ca s[-l br[zdeze,
 Iar gazele prin aer se duc s[-nvioareze
 Acelea=i elemente din care au ie=it!

Sfintelor umbre care-a`i trecut,
 Nu, voi prin moarte nu a`i murit,
 Tr[i`i]n totul ce e v[zut
 Din nev[zutul unde-a`i pierit;
 Al vostru suflet este-n tot locul,
 Zboar[cu v`ntul, arde cu focul,
 Se afl[-n frunza care-nverze=te,
 +opte=te-n apa ce =erpuie=te,
 Respir[-n floarea ce-mb[ls[me=te,
 }n noi tr[ie=te, tr[im]ntr-]nsu.
 Mume cernite, =terge`i-v[pl`nsu,
 Copiii vo=tri sunt tot cu voi!

Nu, nu se pierde-n lume nimic,
 Nimic nu trece, totul e viu:
 Firul de iarb[oric`t de mic
 Ca =i \
 \[r`na care-o s[fiu!

Zadarnic piatra cea morm`ntal[
 Ne \intuie=te sub umezeal[;
 Paseri pe d`nsa vin de s-adap[;
 V`ntu-o izbe=te, ploaia o sap[!
 Mu=chiul o roade, timpul o crap[;
 Cade-n rugin[lac[t =i toarte:
 Solda\i ai \[rii, merge\i la moarte,
 Ve\i fi-n tot locul, ve\i fi =i-n noi!

Nu m[voi duce-n iad ca s[cat
 Pe c`\i din lume n[luc[pier,
 +i-n rai]mi pare prea dep[rtat,
 C[-i lung[scara p`n[la cer!
 Ci-n dou[vi\ve t`n[r unite
 Voi afla inimi]ndr[gostite,
 Iar]n r[chite l[cr[m[toare,
 Poe\i cu harpe dezmierd[toare,
 Amante june]n orice floare!
 Mume,-ntr-acele tulpini puternici,
 +i]n stejarii de mun\i — eroi!

De moarte s[se team[fiin\`a m[rginit[
 Ce pune, ca s[scape de-o vecinic[ispit[,
 Sf`r=itul vecinicii l-al traiului hotar;
 Dar dincolo de groap[acei ce pot s[vad[, —
 De-ar fi pe-ale ei margini =i gata ca s[cad[, —
 Ca mine, pentru Moarte, de=erte-acest pahar!

Albaspina

CUPRINS

Cre=tea un stof de albaspin [
 Ce]n florea voios la soare,
 Umbrind o cruce]n ruin [
 Pe valea Grecii r [pitoare!

}n drum, tr [sura ni s-oprise,
 +-apropiindu-ne de cruce,
 Din florile ce-mbobocise
 +i ce aveau s [se usuce,

Rupsei o ramur [-nflorit [
 +i cugetai, c [chiar]n groap [
 Speran\ a de-om nedesp [r\it [
 Cu omu-odat [nu se-ngroap [
]n

C [de-nso\ e=te albaspin [
 Pe om, =i-n moarte cu constan\ [
 Emblema ei de farmec plin [
 Nu strig [celor vii: „Speran\ [?“ ...

Re]ntoarcerea

„Fie p`inea c` t de rea,
 Tot mai bun [-n \ara mea!“
 G. Cre\eanu

Soarta care m [gone=te
 Crucea poate c-o s [-mi dea,
 }ns [dea-mi-o c` t de iute...

Voi purta-o-n \ara mea!
 Salutare, cer albastru,
 V[i =i dealuri, aer viu!...
 Salutare, Rom`nie!...
 M`n[, m`n[, surugiu!

Pribegind]n \[ri str[ine,
 Ani]ntregi am suspinat,
 +i din trista-mi dep[rtare
 Sufletu-mi]ntraripat
 C[tre Dun[rea cea lat[
 M[f[cea ca s[reviu;...
 Dun[rea m[readuse...
 M`n[, m`n[, surugiu!

Recunosc orice potec[,
 Orice ramuri, orice flori...
 Patria-mi]=i desf[=oar[
 C`mpii vecinic roditori!
 Iat[pun`ile de b`rne,...
 Morile, izvorul viu...
 Iat[crucile vopsite...
 M`n[, m`n[, surugiu!

Colo-n zare se ive=te
 O clopotni\[lucind
 +i pe culmea dep[rtat[
 Vezi o cas[]n[lbind...
 Acea culme]nverzit[
 O rev[d precum o =tiu...
 Mi-a v[zut copil[ria...
 M`n[, m`n[, surugiu!

Dac[,]ns[, moartea crud[
 Ca s[-mi ias[-n drum ar vrea,
 Fac[-=i pofta c` t]i place...
 Voi muri]n \ara mea!
 Iar pe culmea]nverzit[
 M[vor duce, mort sau viu...
 Salutare, locuri sfinte...
 M`n[, m`n[, surugiu!

CUPRINS

R/spuns la c`liva critici

(Fragment)

Nu pot s[zbor cu voi pe-o raz[...
 Mi-e fric[luna s[nu caz[,
 S[ne turteasc[]mpreun[,
 C[-n Iadul cel de groz[vie
 Am merge]n tov[r[=ie,
 +-atuncea: Noapte bun[!

Dar dintr-a mea junie dus[
 }n]ntristarea mea nespus[
 Mai am pe nea=teptate
 Ca s[-mpletesc]nc[ghirlante
 Pe fruntea sfintelor amante
 Un =ir de foi uscate!

Voi prefera\i]n l[cr[mioare
 Ca]ntr-o baie r[coritoare
 S[v-afunda\i p`n[la g` t,

+astfel din apa lor c[ldicic[
 S[da\i afar[o c[rticic[
 Bun[de leacuri =i de ur` t.

Ei! Z[u!... Voi poate c-ave\i dreptate
 +i pute\i pl`nge,]n libertate,
 Dureri pe care nu le-a\i sim\it!
 Le pute\i pune =i pe h`rtie...
 Lumii ce-i pas[?... Ce-mi pas[mie?...
 Nu v[voi spune ce-am suferit!
 Marturi zadarnici nu v[voi face
 A suferin\ii care-n piept zace,
 Adev[rata durere tace!
 +i-ascunde fa`a =i pl`nge-n umbr[,
 O =tie numai noaptea cea sumbr[,
 Care-o-nvele=te ca-ntr-o manta!
 }nc`t de visuri, v[cer iertare,
 Nu pot s[umblu pe nori c[lare
 C`nd pot la d`n=ii a m[uita!
 Ca s[bat c`mpii, cum fac nebunii,
 Nu se mai poate ca s[m[-nv[\...
 Al\ii s[umble c[l[ri pe b[\...
 Genul meu este al *Ra\iunii!*

Rima din urm[mi-aduce-aminte
 C-am pus pe *iune* de trei silabe;
 De la *p[-une* venind pe labe
 Un critic,]ns[, m[cam dezmente;
 Urmeze=i treaba, c[-i fac hat`rul...
 De-o vrea *p[-unea* s[-i prelungeasc[,
 Nimenea n-are ca s[-l opreasc[,
 +i cal de ast[zi va fi cat`rul!

Aici desigur c[este vreme
 A-mi lua seama =i a m[teme
 C-am]nceput-o cu foi uscate
 +i le pui toate amestecate;
 N-am spus nimica despre delire,
 +i n-am]n versuri nici o sim\ire,
 Ba chiar =i =chioape, c`nd ispr[vesc,
 Cu foarte multe m[pomenesc.

Nu e-ndoial[, p`n[la ceruri
 Nici de-ast[dat[nu m-am urcat:
 N-am pus enigme de dezlegat!
 }n poezie nu am misteruri...
 Tot ce-am scris este ra\ionat!
 Proz[rimat[, curat[proz[,
 C[-n cer a= face stranie poz[!
 Calea de mijloc iar n-am \inut
 Dac[-n v[zduhuri nu m-am pierdut,
 +-ar fi fost bine, barem pe-o stea
 Ca s[-mi iau zborul p`n[la ea.
 +-ajuns acolo, s[bat]n cer
 Un cui de aur sau chiar de fier,
 Ca s[-mi leg sacul =i s[m[leag[n;
 }nchis]ntr-]nsul ca]ntr-un leag[n,
 S[v[d p[m`ntul st`nd la picioare
 +i d`nd t`rcoale pe l`ng[soare,
 Iar]ntre soare =i-ntre p[m`nt
 S[stau s[c`nt!

V`nturi turbate g[seam destule,
 C`te =i-n lume fiin\e nule!

Raze de stele lesne g[seam:
Puteam prea bine s[iau un dram!
Praful de aur, oricum, nu stric[,
}n cantitate mare sau mic[!
Destul s-ajung[s[poleiasc[,
C[treci chiar marf[dobitoceasc[;
G[seam,]n fine, un dram sau dou[
Din aurora cu buzi de rou[,
+i chiar acele comete antici
Care se plimb[cu cozi gigantici
Puteau prea bine ca s[-mi dea mie
Dintr-a lor coad[portocalie
M[car un petic, s[-mi]nf[=or
G`ndul meu vecinic r[t[citor!

.

EXCELSIOR (1895—1897)

CUPRINS

Valul rozelor

Pe verdea margine de =an\
Cre=tea m[ce=ul singuratic,
Dar v`ntul serii nebunatic
Pofti-ntr-o zi pe flori la dan\
}nt`i p[trunse printre foi,
+i le vorbi cu voce lin[,
De dorul lui le spuse-apoi,
+i suspin[— cum se suspin[...

+i suspin[— cum se suspin[...

Albea lor de trandafiri,
Z`mbind prin roua prim[verii,
La m`ng`ierile-adierii
A tres[rit cu dulci sim`iri.
P[reau n[luce de carnaval
Cum se mi=cau catifelate,
G[tite toate-n rochi de bal,
De v`ntul serii s[rutate,

De v`ntul serii s[rutate.

Sc[ldate-n razele de sus,
Muiate]n argintul lunii,

S-au dat]n bra\ele minciunii,
 +i r`nd pe r`nd]n v`nt s-au dus.
 Iar v`ntul dulce le =optea,
 Lu`ndu-le pe fiecare,
 +-un val\ nebun se]nv`rtea,
 Un val\ — din ce]n ce mai tare,

Un val\ — din ce]n ce mai tare.

CUPRINS

Excelsior

Sub luna plin[,
 Cu farmecul ce-n jos se las[,
 Oricare coperi= de cas[
 E balt[de lumin[.

Albastra noapte
 E toat[ploaie argintie,
 Un vis de-nalt[poezie,
 De c`ntec =i de =oapte.

Din lumi astrale
 Magia]nf[=ur[toare
 Cuprinde]n a ei splendoare
 A pl`ngerilor vale.

Sub pulberi de aur,
 Sub stele, flori sc`nteietoare,
 Ce griji pot fi predominitoare,
 +i ce destin, balaur?

O! cer, natur[,
 O! Dumnezeu, mister albastru,
 M-ai ridicat peste dezastru,
 Peste blestem =i ur[.

CUPRINS

Stepa

I

}n zadar, asupritoare, omenirea-nainteaz[,
 Stepa larg[e =i ast[zi un domen necucerit;
 N-o desptintec[nici pluguri, nici ora=e n-o br[zdeaz[.

Pe sub iarba m[t[soas[, cu talaz ne\[rmurit,
 Se revars[, f[r[margini, printre locuri ml[=tinoase,
 +i de ceruri se izbe=te alerg`nd spre r[s[rit.

}n acea s[lb[tiicie de pustiuri onduloase,
 }n picioare calc trecutul, corp =i suflet m[cufund,
 Uit o via\[am[r`t[de ultragii s`ngeroase,

O rena=tere]ntreag[]ntr-un vis tot mai profund.

II

+i sub aripa ciudat[ce mi-o simt trec`nd pe frunte,
 M[rev[d b[iatul t`n[r cu superbe-nsufle\iri,
 Blond copil, care cuteaz[preursirile s[-nfrunte.

Liberat de-or[=enismul sub\iatelor sim\iri,
 Diezat[nu mai \ip[nici o voce p[tima=],

Stepa, stepa se]mbrac[cu solare r[zl]\iri.
 Verdea papur[vuie=te pe c`mpia uria=[:
 Flori albastre =i flori ro=ii, libelul[=i \`n\ar,
 Sc`nteiaz[ca-ntr-un c`ntec de idil[dr[g]la=[,
 +i]ntinderea sclipe=te, =i sunt singurul ei \ar.

III

P[rul meu aprins de soare este tot o sc`nteiere...
 Caldul s`nge prin artere n[v]le=te,]nte\it...
 Pentru calul str`ns]n pulpe sunt s[]lbatic[durere.

De-o n[prasnic[putere m[resimt]nsufle\it...
 Pe potrivnica fecioar[a= turba-o sub pl[cere,
 +i du=manul, dintr-o dat[, l-a=]nfige sub cu\it.

Pe-arm[sarul meu de step[, ca n[luc[orbitoare,
 Trec, v`rtej de aur ro=u, de nisip]nf[=urat,
 +i c`nd luna stoarce lapte peste iarba =optitoare,

Stele clare privegheaz[cortul meu nem[surat.

IV

La m`nerul unei spade peruzeaua c`nd z`mbe=te,
 Radiaz[o poem[, g`nd pe suflet domnitor,
 C`nd joci calul]n boestru sau c`nd pintenu-l iu\e=te.

}ntr-o magic[splendoare zbori de lume uit[tor,
 Nici s[geata nu te-ntrece =i te-av`n\i f[r[-ncetare,
 Sub un farmec de himer[, dup[ea urm[ritor.

Din real ie=it afar[nu mai e=ti ca ori=icare,...
 Te-nzestrezii cu m`neci ro=ii la tunic[de satin,
 Chipe=, nalt, cu stem[-n frunte, pleci pe visul t[u c[lare,

+i se uit[, =i se uit[mizerabilul destin.

V

}naintel este =oapta ce din toate se ridic[...
 Printre sm`rcuri se de=ir[caravana ce p`nde=ti,
 +-a mongolilor escort[e o stavil[prea mic[;

Mai avut[va fi prada dec`t singur te g`nde=ti...
 Melancolic[te-a=teapt[fidan\ata pe confine...
 C[purtat[fu]n suflet vei putea s[-i dovede=ti...

}nstela-vei p[rul negru cu o spuz[de rubine,
 Strecura-vei,]ntre s`nuri, diamantul sugestiv,
 Pe grumazurile albe l[cr[ma-vei perle fine...

Fericirea este, poate,]ntr-un z`mbet fugitiv.

VI

}narmat cu b[rb[ia ce-nseta pe Michel-Angel,
 Nimicit[o vei \ine sub triumful masculin,
 Vis]n care te va crede o-ntrupare de arhangel.

Nentocmind dec`t un suflet, c[ci a ta va fi deplin,
 }ntr-o noapte o vei smulge =i de mam[=i de \ar[,
 Alba lun[, dup[dealuri, c`nd alunec[-n declin.

Fericit[, o vei duce sub un cer de prim[var[,
 Iar pe ierburile stepei, un palat miraculos,
]l vei face, ca prin farmec, dintr-o dat[s[r[sar[,
 }ntinz`ndu=-i umbra-n veacuri enigmaticul colos.

VII

Dar un criv[\ n[puste=te viscolirea lui brutal[...
 Inspirarea exaleaz[un suspin automnal,
 +i pustia]nghe\at[se desf[=ur[fatal[.

Via\ans[nu-nceteaz[cursul ei fenomenal,
 Din cenu=a cea mai rece, izbucne=te]nfocat[,
 Se va-ntoarce, se va-ntoarce, str[lucitul Germinal.

+i mi-e inima, zadarnic, de r[stri=te]ncercat[:
 Pentru veci, sub dezn[dejde, nu se poate morm`nta...
 E tot raiul de-alt[dat[, e tot cuibul de-alt[dat[...

Ce-a-nflorit, re]nflore=te, ce-a c`ntat, va mai c`nta.

Cu mor\ii

CUPRINS

Cu viii nu mai am de-a face
 De mult,
 +i foarte des, c`nd totul tace,
 Chem`nd pe mor\i, ce dorm]n pace,
 I-ascult.

Din gropi ei vin =i m[-nconjoar[,
 Ei vin,
 C`nd liliacu-n noapte zboar[,
 C`nd dealu-n umbr[se-nf[=oar[
 Deplin.

Din lumea lor necunoscut[,
 R[sar,
 +i c`nd =optesc cu voce mut[
 Poema cea nepriceput[
 Tresar.

}i simt pe loc ce au s[vie,
 C[ci sunt
 Ca un parfum de vecinicie
 Sau ca o floare-alb[strie
 }n v`nt.

Pe zidul alb de la odaie,
 Urc`nd,
 Z[resc u=oara lor v[paie
 Verzuie, oache=[, b[laie,
 Pe r`nd.

Cu totul osebi`i de lume,
 U=ori,
 Dorin`i, nici griji n-au s[-i consume,
 Suavi ca ni=te dulci parfume
 De flori.

Sunt din atome nev[zute
 |esu`i,

+amestecați pe întrecute,
Resimt plăceri necunoscute,
Tăcuți.

Iubind simțirea ce mă poartă
Spre ei,
Sunt însetat de-aceeași soartă,
Căci nu se află-n lumea moartă
Mi-ei.

O! morți frumoși, veniți întruna...
Cu voi
Nu vine ura, nici minciuna
Și răscolească iar furtuna
Din noi.

CUPRINS

Vis de mai

Spre munți să merg,
În zbor alert
Cu gândul,
+i trec prin viață,
Pe tainici câmpii,
De-a rândul.

Prin răpe-adânci,
Pe nalte stânci,
Prin sate,
Degrab' zidesc
Și locuiesc
Palate.

Dar tot cu zor
 Le =i dobor,
 +i-n urm[,
 Ca Stan ori Bran,
 M[fac cioban
 De turm[.

Iar sub alun
 M-apuc s[sun
 Din bucium.
 }nal\ii mun\i,
 Din t[lpi, la frun\i,
 }i zbuicum.

}ndr[gostesc
 De-nnebunesc
 Pe Rada,
 Iar flori, panglici,
 I-aduc de-aici
 Cu lada.

}ntinerit
 M[v[d, uimit,
 }n ciuturi:
 Am p[r b[lai,
 E zi de mai,
 Sunt fluturi.

Adese iar
 Un arm[sar,
 }n prip[,

Mi-aleg pe plac,
+i-n pulpe-l fac
De \ip[.

Iar c`nd pe cer
S-aprind =i pier
Rubine,
S[fug[-l las,
F[r[popas,
Cu mine.
C[ci s[tot zbor
Un tainic dor
M-apuc[,
Ne]ncetat,
Uit`nd, uitat,
N[luc[.

CUPRINS

Psalmi moderni

I Oh! Doamne

Oh! Doamne, r[u m-ai urgisit,
}n soarta mea m-am]mpietrit:
R[m`n ca marmura de rece...
S[pl`ng, s[suf[r, am uitat.
Am fost un c`ntec care trece,
+i sunt un c`ntec]ncetat:
R[m`n ca marmura de rece...
Uscat e tot ce-a]nflorit,
Entuziasmul a murit,
+i a mea inim[a-nghe\at...

Am fost un c`ntec care trece
+i sunt un c`ntec]ncetat.

CUPRINS

II / [r`n/

| [r`n[— suntem to\i \[r`n[,
E de prisos orice trufie...
Ce-a fost,]n veci are s[fie...
Din noi nimic n-o s[r[m`n[.
Zadarnic falnice palate
Sunt]n p[m`nt r[d[cinat:
Nici o pieire nu s-am`n[.
Despo\i, cu frun\i]ncoronate,
Poe\i, cu harpe coronate,
Filozofi, oameni de =tiin\[,
P[g`ni, vesti\i prin necredin\[,
Nici o pieire nu s-am`n[...

| [r`n[, suntem to\i \[r`n[.

III *Iertare*

Iertare! Sunt ca orice om:
M-am]ndoit de-a ta putere,
Am r`s de sfintele mistere
Ce sunt]n fiecare-atom...
Iertare! Sunt ca orice om.
Sunt tic[losul peste care
Dac[se las[o-ntristare
De to\i se crede prigonic,
Dar, Doamne, nu m-ai p[r[sit...

Sunt om ca orice om — iertare.

IV *Du=manii*

CUPRINS

Du=manii mei se |nmul\esc
 +i nedreptatea m[-nf]=oar[...
 Abia mai pot s[mai tr[iesc
 De cine n-am l[sat s[moar[,
 Alearg[to\i =i m[-nnegresc,

Ah! Via\ a nu este u=oar[.

V *Zburam*

Zburam pe aripi str[lucite...
 Copilul cel de alt[dat[
 Nevinovat ca =i o fat[
 Neve=tejit[de ispite,
 E azi mocirla noroioas[
 Cu ad`ncime-ntunecoas[
 +i cu miasme otr[vite.
 Sunt eu de vin[, sau nu sunt,
 Oh! Dumnezeuule preasf`nt,
 Auzi-mi glasul poc[in\ei,
 Red[-mi puterea biruin\ei,
 Ref[-m[omul care-am fost
 Sau d[-mi ob=tescul ad[post...

Zburam pe aripi str[lucite.

VI *+i-au zis..*

+i-au zis: — e singur — e pierdut:
 Asupra mea se n[pustir[...
 Onoarea mea o nimicir[,

Am s`ngerat, dar am t[cut.
 M[]njosir[, m[]lovir[,
 Cu mici, cu mari m[]r[stignir[;
 Din inim[]nu mi-au l[]sat
 Un singur col`nesf`=iat.
 Fra`i, rude, to`i m[]du=m[nir[,
 Pe c`t pl`ngeam, pe-at`t r`njir[,
 O`ar[-ntreag[]s-a-ntrecut
 S[-mi dea venin — =i l-am b[]ut.

CUPRINS

Dar, Doamne, nu te biruir[.

VII *C`t am trudit...*

C`t am trudit, c`t am muncit,
 +i cum nimic n-am folosit,
 }n lume nu este r[]splat[...
 Dreptatea este blestemat[,
 +i omul bun nesocotit.
 Pe fruntea mea n-am nici o pat[]—
 Zadarnic! — sunt un os`ndit,
 }n lume nu este r[]splat[.

C`t am trudit, c`t am muncit.

VIII *Eram*

Eram puternic]mp[]rat:
 Prin sufleteasc[]poezie,
 Prin tinere`e, prin m`ndrie,
 Prin chip de]nger]ntrupat.
 Mi se-mplinea orice dorin`[,

Era o lege-a mea voin\];
 R`deam de orice du=m[nie...
 Prin sufleteasc[poezie,
 Domneam de soart[nencercat.

Eram puternic]mp[rat.

CUPRINS

IX *N-am]n ceruri*

N-am]n ceruri nici o stea...
 Soarta mea e soarta rea,
 Am pierdut orice credin\
 }necat[-n suferin\
 Am pierdut orice putere
 Nimicit[de durere;
 }ns[via\ a nu-mi blestem
 +i nici moartea nu mi-o chem;
 F[r[scop tr[iesc]n lume:
 Nu mai sunt dec`t un nume,
 Nu mai pl`ng, nici nu mai gem,
 Iar cuprins de griji amare,
 Nu mai sunt dec`t r[bdare...

N-am]n ceruri nici o stea.

X *Doamne, toate..*

Doamne, toate sunt prin tine:
 +i averea, =i puterea,
 Fericirea, m`ng`ierea:
 Ce ne trebuie =tii bine.
 Dai cu dreapt[socotin\
]n ceruri

Mul\umiri =i suferin\[:
 Lui Isus i-ai dat o cruce
 C[ci =tiai c-o poate duce;
 C`nd dureri ne dai =i nou[,
 Ne dai pl`nsul ca o rou[;
 C`nd dai marilor putere,
 Nu le dai nici o pl[cere,
 C`nd dai r[ilor cruzime,
 Dai bl`nde\e la victime.
 E=ti puterea]n\leapt[
 +i justi\ia cea dreapt[;
 F[oric`nd ce vrei din mine.

CUPRINS

Doamne, toate sunt prin tine...

XI *M-am uitat*

M-am uitat la ferici\i...
 I-am v[zut nemul\umi\i:
 E orice z[d[rnice.
 Cei pe care-i vezi]n sl[vi
 Ad[pa\i sunt cu otr[vi;
 Cei tr[i\i]n s[r[cie
 Pl`ng pe-a lor nemernicie;
 Cei mai m`ndri]mp[ra\i
 Sunt de chinuri zbuciuma\i:
 E orice z[d[rnice.
 Vai, n[scut e=ti s[tr[ie=ti,
 Nencetat s[p[time=ti:
 Fii frumos, fii s[n[tos,
 E=ti de-acela=i vierme ros;
 Traiul crud =i nemp[cat

Te sf[r`m[nencetat,
 S[te soarb[are prip[,
 Nu-`i d[pace de o clip[.
 Bog[`ie, s[r[cie,
 E orice z[d[rnicie.
 S[n[tate, tinere`e,
 Minte, suflet, frumuse`e,
 Tot ce-a fost, ce-are s[fie,
 E orice z[d[rnicie.
 Fi`i, tr[i`i, dar nu dori`i...

M-am uitat la ferici`i.

CUPRINS

Noaptea de noiembrie

To die is landing on some silent shore
 Where billows never beat, not tempests roar.

GARTH

Deun[zi c[tre ziu[visasem c[murisem...
 Z[ceam sub crini =i roze, suflare nu aveam,
 +i mum[, fra`i, prieteni, =i to`i pe c``i iubisem,
 Cuprin=i de-o jale-ad`nc[pl`ng`ndu-m[-i vedeam.
 Intrau]n curte cioclii cu fa`a usc[`iv[;...
 C[l[ri intrau]n treap[t =i doi sau trei osta=i;...
 Veneau la urm[popii, ca buturii de gra=i,
 Cu p`ntece rotunde umflate de coliv[.
 }n albe sovonite sub flori de l[m``ie,
 Vin fete-nchiriate s[-mi `in[de panglici;
 Apoi o-ntreag[ciurd[de-orbe`i =i de leli`e...
 Poman[c`nd se face, se afl[=i calici!

Dar muzica e gata =i popii s-afl[gata,
 +i to\i vor s[m[duc[mai iute l`ng[tata
 Ce doarme-n uniform[, g[tit ca pentru bal,
 Al[tura cu spada de-osta= =i general.
 Ziarele, chiar ele! unindu-se, m[rog,
 Pe pagina a treia mi-au pus un necrolog.
 Discursuri, de-alt[parte, turnatu-s-au mai multe,
 +i pare c-o s[fie =i lume s[le-asculte...
 „S[rmanul Macedonski, s-a dus, ca o clipire,
 Ca raz[, ca sc`nteie, ca vis, — *et caetera* —.
 O moarte nendurat[a vrut a-l secera
 +i muzele vor pl`nge, r[mase-n v[duvire.“
 Parada, cum se vede, e bine]ntocmit[...
 Am popi, jandarmi =i fete, iar poarta e cernit[,
 Spre gloria-mi cea mare, de sus =i p`n[jos,
 +i nu-mi lipsesc discursuri =-anun\uri prin gazete...
 Iar moartea-mi o s[fac[chiar cioclii s[se-mbete,
 Spre-a viei prop[=ire =-al c`rciumii folos.
 Sunt mul\i ce zic c[moartea e lege foarte crud[,
 Eu]ns[, milostiv[, a= crede s-o numim:
 }n contul ei at`\ia tr[iesc f[r[de trud[...
 +i ce s-ar face popii de-ar fi s[nu murim?
 Dar doctorii?... Dar cioclii?... Dar inima du=man[?
 Dar cei c`\i ne m[n`nc[cu poft[din poman[?...
 Femeia ce ne scald[?... Dricarul =i trocarul?...
 Dar mul\i pe care-n seam[aproape c[nu-i bagi?
 Orfanii ce ne-mbrac[jiletce =i n[dragi?
 Dar baba cu t[m`ia?... Groparul?... Colivarul?...
 Dar Raiul, =i chiar Iadul, c[z`nd]n faliment
 +i depun`nd bilan\ul din lips[de-aliment?
 Dar faptul c[d[daca, chemat[s[ne creasc[,

Zadarnic cu strigoii ar vrea s[ne-ngrozeasc[?
 Dar c`te =i mai c`te pe care le-am uitat
 Venind s[ne deschid[al mor`ilor palat?

Co=ciugul meu]n fine e dat]n jos pe scar[...
 O muzic[-l prime=te cu jalnica-i fanfar[;
]n urm[-i se aude suspinul n[bu=it
 Al scumpelor fiin`e ce-n lume m-au iubit.
]n negru, =i]n lacrimi, prietenii-mi s-arat[,
 Iar mum[-mea-ntre d`n=ii apare le=inat[,
 Pe c`nd porne=te dricul =al lui]ntreg convoi,
 Cu doi jandarmi nainte, cu doi jandarmi napoi.
 +i ce?... E cu putin[?... Parad[=i onoare
 Pe c`nd aveam speran`a s[mor]ntr-un spital?
 +i ce?... Se pl`nge]nc[acela care moare
 +i nu mai este via`a un comic carnaval?
 +i ce?... N-au s[m[duc[pe masa de disec`ii?
 +i ce?... N-au s[-mi]mpart[cadavrul meu]n sec`ii,
 +i n-au s[-mi pun[oare nici creieru-n c`ntar,
 Lu`nd apoi pretextul de lacrimi =i de-afec`ii,
 Pe groap[au s[-mi toarne pietroiul tumular?
 Dar ce-am fost oare-n lume?... Ce cugete sublime
 Venir[s[m[-nal`e trec`nd pe harpa mea?...
 Ciopliind mereu la versuri, ciopliind mereu la rime,
 F[cut-am ca s[pl`ng[pe cine m[citea?
 Umblat-am printre stele?... Urcat-am prin v[zduhuri?
 Chemat-am]mprejuru-mi n[prasniciile duhuri?...
 +i fost-am prins, vreodat[, fur`nd — precum se fur[—
 Din perlele ce vecinic se cer pentru dantur[?...
 Sau premii academici c[zur[-asupra mea
 Cu gloria lor fals[=i suma lor mai grea?

C`ntat-am, la ocazii, a=a precum se c`nt[,
 M[riri de contraband[sub masca lui Caton,
 +i-n cele dou[taberi ce zilnic se fr[m`nt[
 Jertfit-am vreodat[la gloriei de carton?
 Fundat-am oare-n \ar[Republici dintre-acele
 Prin care-ajung, at`\ia! dinastice proptele;
 F[cut-am oare-n lume ceva — ca s[fiu demn
 De ast[-ngrop[ciune, cu muzici triumfale?...
 Sau poate am prieteni la B[nci na\ionale,
 +i popii-nf[\i=eaz[al dragostelor semn?
 Nimic din toate aceste... Nimic, — din fericire!
 Prietenii ce las[ai soartei prigon\i
 Avu\i dac[se afl[sunt numai prin sim\ire,
 +i mor deopotriv[de pl`n=i =i de iubi\i.

Parada]ns[trece pe Podul Mogo=oaie
 +i-ncepe ca s[pice o burni\[de ploaie...
 Dau fuga trec[torii... efectul e stricat
 +i mum[-mea scontase al pensiei mandat
 Jertfind o lun[-ntreag[din zilnica ei hran[,
 Nevr`nd ca s[m[-ngroape ora=ul de poman[.
 Dar iat[c[prin geamuri, privind din cafenele,
 Pe c`nd]=i beau]n tihn[=tiutele cafele,
 Samsarii se]ntreab[s[afle de-a murit
 Vrun negustor de burs[or vrun lipscan falit?...
 Pe loc ce li se spune de mine, —]=i urmeaz[
 Vorbirea ce-ntr-un singur cuv`nt se]nsumeaz[:
 C`=tigul!... — Epopee de-at`tea mii de ani,
 Divin[Comedie av`nd ca titlu: Bani!
 Poem[ce cuprinde amor, dureri, pl[cere,
 Cu Raiul]n urcare, cu Iadul]n c[dere;

C`=tigul, — ce se-nal\ pe-acela=i pedestal,
 Moral]ntotdeauna =i vecinic imoral;
 C`=tigul, ce-n picioare c[lc`nd virtute, lege,
 Trufa=]nainteaz[spre tronul s[u de rege,
 +i-n templul Bog[\iei intr`nd, triumf[tor,
]n hohotul monedei sub bolte se a=eaz[,
 Iar galben ca metalul din care se formeaz[
 Apas[-asupra lumii =-o \ine sub picior.
 Mul\imea, fermecat[de fal=a maiestate,
 Se-nchin[umilit[l-aceast[zeitate,
 Iar sufletul]n care p[trunde — ars, — =i trist,
 Din cerurile nalte, tr[snit e prin noroaie,
 C[ci aripa-i semea\ deodat[se-ncovoai...
 Se face grea ca plumbul purt`nd pe Antichrist.

Parada ajunsese]n Strada Fran\uzeasc[...
 O doamn[din caret[v[z`nd-o-n drumul s[u,
 Uit`nd c[e supus[la legea cea ob=teasc[,
 A pus a-ntoarce caii, zic`nd c[e semn r[u,
 Iar al\ii,]n credin\ a c[ortu l-am dat popii
 Din oftic[sau tifos, batistele scoteau
 +i, d`ndu-se-ntr-o parte, la nas =i le puneau,
 Crez`nd c[-i molipse=te mirosurile gropii.
 C`nd]ns[Bucure=tii,]n care-am suferit,
 R[mase-n urma noastr[]n cea\]nvelit,
 Cu turnuri de biserici, cu teatre =i palate,
 Cu-ntreaga lui satir[de lux =i de p[cate,
 Cu oameni ce declam[strig`nd: Patriotism,
]mpin=i de-acelea=i patimi =-acela=i egoism,
 Cu corpuri f[r[inimi =i \este f[r[creieri,
 Sub care c`nt[-at`ia stigle\i, =-at`ia greieri;

Ora=]n care zilnic, Dreptatea,]n genunchi,
 De corbii sugrum[rîi e roas[la r[runchi;
 Pr[pastie]n care virtutea este-o crim[,
 +i crima cea mai neagr[, virtute mai sublim[,
 Gomor[ren[scut[, ce poart[-n al ei s`n
 Pe]ng[-a ei pieire pe-a neamului rom`n;
 C`nd el r[mase-n urm[, z[c`nd]n jos pe vale
 Cu fal=a-i bucurie mai trist[ca o jale,
 +i c`nd,]ncet, urcar[m costi=ul]nverzit —
 L[s`nd pe m`na dreapt[cl[direa afumat[
 Din care-n lumea larg[pornisem alt[dat[
 At`t de t`n[r]nc[=i-at`t de fericit, —
 Pe marginea =oselei doi oameni s-ar[tar[,
 Era un copilandru, era un biet mo=neag:
 Copilul plin de via\ — b[tr`nul]n toiag,
 +i dricul ajung`ndu-i c[ciuilile=] luar[.
 | [râni nu =tiu carte, dar d`n=ii-n drumul meu
 Din inim[=optir[: „S[-l ierte Dumnezeu!“

Era-n apusul zilei =i „St`lpii“ se citise...
 Deschis[=edea groapa, co=ciugul sta deschis,
 +i soarele o raz[de-adio]mi trimise,
 Sp[rg`nd o clip[norii din naltul s[u abis;
 O raz[]nmuiat[]n cerurile-albastre,
 Ce-n cale adunase tot focul de prin astre,
 +i care-n cimitirul, cuprins]ncet de sear[,
 C[zuse luminoas[pe chipul meu de cear[.
 Dar pl`nsetul r[sun[: — Momentul e solemn;
 Pe bra\ele se ridic[co=ciugul meu de lemn,
 +i-n raza ce apune, =i-n v`ntul ce =opte=te,
 +i-n jalea ce pe fe\ele ad`nc se-ntip[re=te,

La marginile groapei m[poart[— m[depun...
 Pe \[rmii vecinicii cu bra\e-ncruci=ate
 A=tept ca s[m-arunce pr[pastiei c[scate
 Din care, cine =tie? voi na=te mult mai bun.
 Un pop[, ce uitase pe piept a-mi pune cruce,
 Se uit[]mprejuru-i, o cere, =i s-aduce...
 A= vrea s[-i pot a-i spune c[nu voiesc s-o port,
 C[-n via\ am purtat-o pe umerii-mi legat[,
 Duc`ndu-mi tinere\ea sub d`nsa-ncovoiat[—
 Dar crucea te urmeaz[oriunde — viu sau mort.
 Al[turi cu co=ciugul z[cea un sac de oase...
 Era un Babel groaznic de craniuri hidoase
 Pe care stau =uvi\e de p[r]n\[r`nat;
 Iar unul dintre ele, zdrobit de-al vremii dinte,
 }n lume]mi z`mbise cu fa\`a-i de p[rinte,
 L[s`nd deschis[u=a l-al inimii palat.
 De=ert[ciune-a lumii!... — O mum[ce-l n[scuse,
 O sor[ce pe bra\`e-i]n c`ntece crescuse,
 Cu cerul =i cu raiul]n ochii ei de-azur, —
 Al[tura\i prin moarte, — femur l`ng[femur,
 +i \east[l`ng[\east[, — un sac]n]nc[puse.
 'Napoi Manfred =i Faust, ad`nci cuget[tori,
 Fantasme ce-n veghere =edeai p`n[la zori,
 Problema urm[rit[l[sar[\i tot problem[,
 +i voi v-a\i pus pe frunte o fals[diadem[.
 A\i invocat pe oameni, a\i invocat pe zei,
 Urcatu-v-a\i prin lumea de umbre =i de vise,
 Servitu-v-a\i de cuget ca punte peste-abise,
 Dar groapa v[sfideaz[, r`njind din fundul ei.
 Privi\i-o, =i r[spunde\i, de-ave\i ce ne r[spunde...
 P[trunde\i nep[trunsul =i spune\i-ne, unde

Ne ducem c`nd morm`ntul asupra-ne s-a-nchis?
 Un vis e oare moartea? sau via\a e un vis?
 T[ce\i?... Voi nu r[spunde\i?... R[ma=i f[r[cuv`nt,
 Pe buze v-au scris viermii r[spunsul]n morm`nt.

Detot se]nnoptase =i lumea cu gr[bire
 Pe-acas[se-ntorsese — p[truns[de uimire...
 Uimire trec[toare c[iat[-m[-ngropat
 +i omul care cade e repede uitat...
 Furtuna c`nd pe aripi de v`nturi se aduce
 Ce-i pas[unei frunze de frunza ce se duce?
 E oare mai pu\in[verdea\]n p[duri
 Sau umbr[mai pu\in[sub bol\i de frunz[turi?...
 O floare dac[na=te =i-ndat[dac[moare,
 Se face]n gr[din[un gol pentru o floare?
 O stea dac[luce=te sting`ndu-se pe loc,
 Sunt stele mai pu\ine]n cerul plin de foc?
 Natura-=i urm[re=te sor\irea nencetat[,
 +i steaua ce se stinge =i frunza cea uscat[,
 Verdea\[, flori, insecte, =i tot ce este viu
 Se duc f[r[s[lase o lips[c`t de mic[...
 Un om dac[dispere, un altul se ridic[,
 +i-n cartea vie\ii nume se =terg sau se]nscriu.

Ora=ul sta pe vale culcat cu nep[sare...
 Pe ul\i s-aprinsese lumini de felinare...
 Trufia]n tr[sur[, Mizeria pe jos,
 L[rgea prin tot ora=ul un haos zgomotos...
 +ampanie la Cap=a beau mul\i f[c`nd parad[
 De golul cel din creieri, de plinul cel din lad[...
 Dar u=ile la teatru deschise se aflau,

Pe scen[*Mu-chetarii* cu zgomot se jucau...
 Ce vre\i?... Pe-atuncea vremea era]napoiat[,
 Cohorte f[r[num[r n-aveam stejari =i brazii...
 De scrieri, s[r[cia era neasem[nat[...
 Aveam un Odobescu — n-aveam pe cei de azi...
 Directorul,]n lips[de iepuri, ca s[-mpu=te, —
 Din loje, cu m`ndrie, f[cea v`nat de mu=te;
 Sion, Ventura, =-al\ii, al[turi dormitau;
 Urechi[-i da silin\e tihnit la loc s[=ead[...
 Vedea cu ochelarii, =i tot nu vrea s[cread[...
 Cori=tii, =i arti=tii, ca fiarele urlau...
 Era un demn spectacol de teatru, pentru care
 Luptaser[at`ia jertfindu=-i a lor stare,
 Voind s[se]nal\e un templu literar
 Cu piesele rom`ne cusute la dosar.
 Era un demn spectacol de-a \[rii prop[=ire
 S[vezi c[galeria aplaud[-n uimire
 La-nt`ia detunare de pu=c[sau pistol,
 La-nt`iul semn de patos, la-nt`ia sfor[ire,
 }nscrise sau nenscrise]n fiecare rol.
 Cortina cade. — Piesa e foarte-aplaudat[...
 Dar lojile sunt goale sau date f[r[plat[...
 Director peste teatru fiind un v`n[tor,
 M[rog, de ce n-am pune =i piese de obor?
 P[rerea mea desigur c[este-mp[rt[=it[,
 Sc`nteia de talente fiind]n[bu=it[,
 +i publicul urm`ndu=-i s[fie, tot ce-a fost:
 F[ptur[nen\eleas[— nici om de duh, nici prost.
 Privind cu nep[sare la tot ce se petrece,
 Mai rece e ca mine]n groapa mea cea rece,
 +i-ndat[ce s-arat[prin el c`te-un smintit

Ce-ar vrea ca s[ridice o voce revoltat[,
 Povara calomniei, s-o poarte, ca r[splat[,
 I-o pune]n spinare, =i totul s-a sf`r=it.
 Mergi, trist[Rom`nie, pe calea]nceput[,
 +i voi, iubi`i prieteni, petrece`i sau c`nta`i,
 L[sa`i-mi]ns[mie odihna cea t[cut[,
 L[sa`i-mi visul mor`ii =i nu m[de=tepta`i.
 Ce-mi pas[dac[lumea a fost =i e tot lume?...
 Ce-mi pas[de r[m`ne cum e, =i cum a fost?...
 Ce-mi pas[de se=ntreab[sau nu de al meu nume?...
 Prin moarte c`=tigat-am ob=tescul ad[post.
 +i iat[... — O suflare ce ramurile=atinge
 Se pare c[]nchide la zgomot orice por`i,
 +i luna se ascunde, =i candela se stinge
 Pe pietrele=nvechite, pe crucile de mor`i.
 T[cere!... Este ceasul de negur[=i tain[...
 Se=mbrac[cimitirul]n noapte ca=ntr-o hain[...
 O raz[nu se vede]n cer nici pe p[m`nt...
 A=tept cu ner[bdare ca mor`ii s[se scoale,
 L[s`nd s[le r[m`n[co=ciugurile goale,
 Dar mut]mi e morm`ntul, =i mut orice morm`nt.
 +i ce?... Nimica]nc[?... Nimica dec`t noapte?
 Nici ciocnete de oase, nici r`njete, nici =oapte?
 Dar oare ce fac mor`ii? — S[vin! — Voi s[=tiu.

G`ndind aceste vorbe, vederile-mi senine
 Z[reau din fundul gropii, t`r`ndu-se spre mine,
 Un =ir de viermi oribili cu corpul cenu=iu;
 Cu to`ii, pe co=ciugu-mi, se urc[sau s-aga\[...
 S-apropie minutul cu d`n=ii s[dau fa\[...
 Puterea]mi lipse=te s[-i calc =i s[-i zdrobesc,

+i ei, roz`nd capacul co=ciugului, vorbesc:
 „A! iat[, zice unul, e omul =a lui fal[...
 Privi\i-i sl[biciunea sub piatra morm`ntal[,
 +i el a fost]n lume]nt`iul dobitoc!
 M`nca pe celelalte ca lupul]ntr-o turm[...
 M`ncat va fi acuma de cele de pe urm[;
 Loc viermilor s[intre!“

+i viermii-avur[loc...

Intrar[c`te unul prin sc`ndurile roase...
 Pe talpa cizmei mele urcau, urcau mereu,
 Sudoarea]ntr-o clip[m-ajunse p`n' la oase,
 Voi s[strig... — Dar somnul cel vecinic este greu.
 M`r=av, deodat[, unul, pe buze mi se prinse,
 }nfig doi al\ii-n pulpe mandibulele lor,
 Pleoapele la urm[de-un roi]mi sunt atinse...
 }n ochi]mi intr[zece... — Era]ngrozitor.
 Sim\ii atunci]n mine o repede schimbare...
 P[rea c[m[duc]nger pe-o dulce leg[nare...
 L[s`ndu-mi]nveli=ul la viermii din morm`nt,
 Pluteam prin al meu suflet, mai sus de-acest p[m`nt.
 Eram]mpins de-o for\ [=i tainic [=i mare,
 +i aripe de vultur r[pindu-m[]n zbor,
 Purtat pe-o raz[-albastr[, ca raza de u=or,
 }n casa p[rinteasc[, muiat]n foc de stele,
 Intra pe o fereastr[, prin aer tremurai,
 Trecui ca o suflare prin p[rul maicii mele,
 Lucii]n dou[lacrimi, =i calea mi-o urma.
 Era un zbor fantastic, un zbor f[r[de nume,
 Ca zborul lui Mazeppa pe calul s[u legat,
 +i treieram pe v`nturi, =i colindam prin lume,
 Purtat pe unde corpul odat[mi-a c[lcat.

C` mpiile]ntinse p[reau ni=te n[luce,
 +i Dun[rea un =arpe dormind peste c` mpii,
 Tot omul o furnic[ce na=te =i se duce,
 Iar mun`ii cei gigantici abia ni=te copii;
 O pat[cenu=ie]n josul meu s-arat[,
 E marea care vecinic cu p`nze e-nc[rcat[
 +i dincolo pe \[rmul ce-a fost de zei iubit
 Pe care-l]ncunun[naramzul]nflorit...

Italie iubit[, — prime=te-o salutare
 Cu tainica sc`nteie a sufletului meu...
 }n cea\ pierde apa =i s`nul t[u mi-apare:
 Floren`a, Roma, Neapol culcat pe l`ng[mare,
 Molatic lazarone dormind — vis`nd mereu.
 Vezuviul]n aer]mpinge zi =i noapte
 Coloana sa de fl[c[ri, coloana sa de fum...
 Sorento scald[-n valuri naramzii plini de =oapte,
 Pompeii l[cr[meaz[la colul unui drum.
 +i-n vecinic[lumin[m[duc f[r[-ncetare,
 Trec m[rile albastre =i nu mai am hotare...
 Mun`i, dealuri, v[i =i c`mpuri str[bat neobosit
 Purtat de-aceea=i raz[, u=or =i fericit.
 Ora=ele sub ochii-mi le v[d z[c`nd de-a r`ndul,
 +i unul dup[altul, mai repede ca g`ndul,
 Ce zboar[ca un fulger pe-o harp[de poet,
 Se =terg, f[r[s[-mi lase vreo urm[de regret.
 V[z`nd aceia=i oameni, v[z`nd aceia=i lume,
 Urcau p`n[la mine aproape-acelea=i nume,
 +i c`nd, la urma urmei, acas[m-am]ntors,
 Asupr[-mi]ncepuse uitarea ca s[treac[, —
 Se uit[totdeauna acela care pleac[,

+i firul amintirii se rupe, de s-a tors.
 }n inim[nu este nici ran[, nici durere,
 Ca zilnic s[p[streze]nt`ia ei putere,
 +i nimeni nu r[m`ne a fi nem`ng`iat.
 Tot omul afl[-n via\[,]n vreme, sau]n sine
 Puterea ce e-n stare durerea s[-i aline...
 E lege natural[c`nd mori s[fii uitat.
 }n groap[, corpul =ubred abia]mi putrezise
 +i chipul meu cu totul]n inimi s-ofilise,
 Iar mum[-mea — chiar d`nsa! — mai rareori pl`ngea...
 Uitare, c`t mai iute, m`ng`i-o =i pe ea!
 Din via`a pieritoare, trec`nd]n alt[lume,
 }n via`a f[r[moarte m[duc s[str[lucesc,
 +i f[r-a m[-n`elege, =i f[r[s-am vreun nume,
 M[simt cu totul altul =i-ncep ca s[tr[iesc.
 Dar cum deschis sta cerul, atuncea, deodat[,
 Din visul meu de-o noapte un zgomot m-a trezit...
 Eram tot om, tot form[, tot lucru pip[it...
 Privii c[tre fereastr[... — Era o zi-nnorat[...

N[sc`ndele ei raze piezi= se strecurau...
 P[rea c[e-n z[branic natura]mbr[cat[,
 +i frunzele la v`nturi, gem`nd, se scuturau.

CUPRINS

Sub stele

}n noaptea nalt[
 Ce s-a l[sat peste natur[
 Se-ntrez[resc prin frunz[tur[
 Stelare-ad`ncuri ce tresalt[.

}ntregi sisteme
De nebuloase siderale
R[sar din lumile spectrale
Ca ofilite crizanteme.

}n sus spre ele
A g`ndului mitraliare
C-o uria=[cutezare
Str[bate \int[printre stele,

Dar noaptea nalt[,
Ce st[p`ne=te neclintit[,
Se duce vecinic negr[bit[
De la o lume la cealalt[.

CUPRINS

Ac-am dovalar

}n Kars, sub cer cu fund de aur,
Pe c`nd e soarele-n apus,
}ncol[cit ca un balaur
Pe dup[deal aproape dus;
S-arat[-n galbenul ce scade,
Topindu=-i fa`a]n azur,
O minaret[cu arcade
Ce predomne=te]mprejur.
O vezi cu alba-i siluet[,
Ca o fantasm[sub ia=mac,
Ce-ascunde forma ei cochet[
+i ni=te ochi ce nu mai tac.
}n micul ei pridvor de sc`nduri

Apar doi hogi]n relief,
 Din care unul st[pe g`nduri,
 Privind]n zarea de sedef.
 Celalt purt`nd pe cap turbanul
 | esut din verde ibri=im,
 Psalmodiaz[*Alcoranul*
 „Alah abkar! Alah kerim!“

CUPRINS

}n r[stri=te

Fire=te, sunt un biet nebun... —
 C`nd lumea e ce este
 Tr[iesc ca]n poveste
 +i la nimica nu sunt bun... —
 Fire=te, sunt un biet nebun.

Zadarnic am copii =i cas[...
 M[simt tot omul de-alt[dat[,
 Iubesc pe loc, ur[sc]ndat[...
 Fatalitatea m[apas[...
 Zadarnic am copii =i cas[.

Dar orice sunt, a=a cum sunt,
 Tot am o m`ng`iere:
 E tainica pl[cere
 De-a =ti c[merg c[tre morm`nt,
 +i sunt acela care sunt.

Plecare

CUPRINS

}ntinde\i p`nzele, b[ie\i,...
 Un v`nt sub\ire se ridic[,
 Albastra mare se desp[ic[,
 Pe cer alunec[nori cre\i...
 }ntinde\i p`nzele, b[ie\i,
 Un v`nt sub\ire se ridic[.

Urca\i]n v`rfuri de catarg
 +i pune\i steagul de plecare:
 Durerea mea dac[e mare,
 P[m`ntu-acesta este larg..
 Urca\i]n v`rfuri de catarg
 +i pune\i steagul de plecare.

De unde sunt =i cine sunt
 Voiesc s[uit pe vecinicie...
 Ah! de-ar sufla o vijelie
 }n valuri s-aflu un morm`nt...
 De unde sunt =i cine sunt
 Voiesc s[uit pe vecinicie.

La bestii

Aveam o pas[re s[rman[
 +i-ndat[ce-i duceam de hran[
 S[c`nte]ncepea:
 P[rea

C[pas[rea-mi vorbea,
 P[rea
 Atunci c[-mi mul\umea.

Aveam]n curte un biet c`ine,
 }l]ngrijisem =i-i dam p`ine,
 +i el, cum m[vedea,
 P[rea
 Cu ochii c[-mi vorbea,
 P[rea
 Duios c[-mi mul\umea.

Aveam]n cas[o pisic[,
 Era s[lbatic[de mic[,
 Dar uneori, =i ea,
 P[rea
 Cu ochii c[-mi vorbea,
 P[rea
 C[nu mai este rea.

Iubite bestii ce-am avut,
 V[pre\uiesc c`nd v-am pierdut,
 +i-nduio=area m[uime=te
 C[ci]n natur[— nencetat —
 Din tot ce moare =i tr[ie=te
 E numai omul un ingrat.

Naiada

CUPRINS

Printre verdea\ a sm[l\uit[
 De flori cu vesele culori
 Se scurge apa]ncre\it[
 De-ai zorilor flori.

Iar l`ng[\[rmul cu r[chite
 R[sare goal[p`n[-n br`u,
 Cu s`nuri albe =i-mpietrite,
 Naiada limpedelui r`u.

+i pe c`nd v`ntul o s[rut[
 Cu =iretlic de vagabond,
 Ea z`mbitoare =i t[cut[
 }=i stoarce p[rul blond.

Apolog

Sem[n[torul printre brazde l[sa s[m`n\ a lui s[cad[
 +-o parte i-o lua furtuna =i paserilor o da-n prad[,
 O parte s-a=ternea pe st`nc[=i s[rodeasc[nu putea.
 +i alt[parte pe sub iarba ce repede o-n[bu=ea,
 Dar partea ce s-oprea-ntre brazde, c-o]nsutit[rodnicie
 }l r[spl[tea pu\in la urm[...

— A sem[na e datorie.

Noaptea de mai

CUPRINS

Astfel: fiindc[apogeul la care sufletul atinge
 C`nd poart[c`ntece-ntre aripi d[na=tere la r[zvr[tiri,
 Se poate crede c[vreodat[ce e foc sacru se va stinge
 +i muzele c[vor r[m`ne am[gitoare n[luciri?
 Vestalelor, c`nd]n picioare altarul vostru s-afl[]nc[,
 +i prim[vara c`nd se-ntoarce =i ast[zi ca =i alte d[\i,
 +i preschimbat c`nd nu se afl[p[m`ntul falnic]ntr-o st`nc[,
 De ce v-a\i reurca]n sfera abstractelor senin[t[\i?
]nchis[dac[v[e lumea, recobor`i-v[-ntre roze.
 Parfumele din mai]nal\]re]nnoite-apoteoze,
 +i-n noaptea blond[ce se culc[pe c`mpene=ti virginit[\i
 Este floriu-mpreun[rii dintre natura ren[scut[
 +atotputerea Vecinicieii de om abia]ntrev[zut[.
 Veni\i: privighetoarea c`nt[, =i liliacul e-nflorit;
 C`nta\i: nimic din ce e nobil, suav =i dulce n-a murit.
 Sim\irea, ca =i bun[tatea, deopotriv[pot s[piar[
 Din inima]mb[tr`nit[, din omul reajuns o fiar[,
 Dar dintre flori =i dintre stele nimica nu va fi clintit,
 Veni\i: privighetoarea c`nt[=i liliacul e-nflorit.

Se poate crede c[vreodat[ce e foc sacru se va stinge, —
 C`nd frunza ca =i mai nainte =opte=te frunzei ce atinge?
 C`nd stea cu stea vorbe=te-n culmea diamantatului abis,
 Izvorul c`nd s-argintuie=te de alba lun[care-l ninge,
 C`nd zboar[fream[te de aripi]n fundul cerului deschis?...
 Vestalelor, dac[-ntre oameni sunt numai jalnice nevroze,
 E cerul]nc[plin de stele, =i c`mpul]nc[plin de roze,
 +i p`n[ast[zi din natur[nimica n-a]mb[tr`nit...
 Iubirea, =i prietenia, dac[-au ajuns z[d[rnicie,

+i dac[ura =i tr[darea vor predomini]n vecinicie...
 Veni'i: privighetoarea c`nt[, =i liliacul e-nflorit.

Vestalelor, dac[-ntre oameni sunt numai jalnice nevroze,
 P[m`nt =i spa'iu]=i urmeaz[sublimelne metamorfoze,
 R[sare c`te-o nou[floare, apare c`te-un astru nou,
 Se face mai albastru-ad`ncul, =i codrul mai ad`nc se face,
 Mai dulce sunetul de fluier, mai lene=[a nop'ii pace,
 Mai r[coroas[adierea, mai viu al st`ncilor ecou;
 Mucig[itul sm`rc al v[ii cu poezie se vestm`nt[,
 Pe prefiratele lui ape plute=te albul nenufar...
 O mic[stea e licuriciul, =i steaua este un mic far,
 }n aer e parfum de roze. — Veni'i: privighetoarea c`nt[.

Posomor`rea f[r[margini a nop'ilor de alt[dat[,
 C`nd sufletul pentru sarcasme sau dezn[dejde sta deschis,
 Cu focul stins, cu soba rece, r[mase-n urm[ca un vis.
 E mai =i]nc[m[simt t`n[r sub]n[l'imea]nstelat[.
 Trecu talazul du=m[niei cu groaza lui de nedescris,
 La fund se duse iar gunoiul ce]n[l'ase o secund[
 +i st`nca tot r[mase st`nc[, =i unda tot r[mase und[...
 Se lumin[]ntinsa noapte cu poleieli m`ng`ietoare,
 +i ast[zi e parfum de roze =i c`ntec de privighetoare.

Vestalelor, numai o noapte de fericire v[mai cer.
 Pe jgheabul verde al ci=melei un faun rustic c-o naiad[
 S-au prins de vorbe =i de glume sub lic[ririle din cer;
 Columbe albe bat din aripi =i visurile vin gr[mad[,
 Iar pic[turile urmeaz[pe piatra lucie s[cad[...
 B[smesc de vremile b[tr`ne, c`nd z`nele se coborau
 Din limpezimile albastre, =i-n apa clar[se sc[ldau...

Re]nviaz[ca prin farmec idilele patriarcale
 Cu fe\i-frumo=i culca\i pe iarb[izbindu-se cu portocale;
 Pe dealuri clasice s-arat[fecioare]n c[m[=i de in,
 Ce-n m`ini cu amforele goale]=i umplu ochii de senin,
 +i printre-a serii l[cr[mare de ametiste =i opale,
 Anacreon re-nal\ vocea, dialogheaz[Theocrit...
 Veni\i: privighetoarea c`nt[]n aerul]mb[ls[mit.

E mai =i]nc[m[simt t`n[r sub]n[\imea]nstelat[...
 Halucinat c`nd este-auzul, vederea este fermecat[;
 Aud ce spune firul ierbii, =i v[d un cer de aripi plin,
 M-a=e]z privind]n clarul lunii sub transparen\]a atmosferei
 +i-n aeru-mb[tat de roze sfidez atingerea durerei
 Cu c`ntece n[lucitoare cum sunt candorile de crin.
 O! feerie a naturii, desf[=ur[-te]n splendoare,
 Regret suprem al fiec[rui]n tainicul minut c`nd moare,
 Fiindc[tu e=ti pentru suflet repaos dulce =i suprem.
 O! feerie a naturii, vindec[toare de nevroze,
 Ce ne-mbune=ti f[r[=tiin\ [=i ne m`ng`i f[r[s[vrem,
 Regret suprem al fiec[rui, desf[=ur[-te]n splendoare
]n aer cu parfum de roze =i c`ntec de privighetoare.
 Veni\i, privighetoarea c`nt[]n aeru-mb[tat de roze.

Voind s[uit c[sunt din lume, voiesc s[cred c[sunt din cer...
 Vestalelor, numai o noapte de fericire v[mai cer,
 +i-aceast[noapte fericit[la g`tul ei cu s[lbi de astre
 S-a cobor`t pe flori roz-albe =i pe p[durile albastre,
 A-ntins sub\irile-i z[branic =i peste c`mp =i peste v[i,
 A-ns[ilat nem[rginirea cu raze de argint =i aur
 +i o cusu cu mii de fluturi =i o br[zd[cu mii de c[i;
 A rev[rsat peste tot locul dumnezeiescul ei tezaur,

}n atmosfera str[vezie]mp[ciuirea =i-a]ntins,
 F[cu s[sune glas de buciun la focul st`nelor aprins,
 F[cu izvorul s[-l]ng`ne, p[durea s[se-nveselesc],
 Orice durere s[-nceteze, =i poezia s[vorbeasc[.

Pe om]n leag[nul ei magic]l adormi — =i el uit[—
 Cu clarobscur masc[ur`tul =i =terse formele prea bru=te,
 F[cu s[tac[zb`rn`irea adun[turilor de mu=te,
 +i zise dealului s[c`nte, =i dealul nu mai preget[,
 +i zise v[ilor s[c`nte, =i v[ile se ridicar[,
 Cu voci de frunze =i de ape, cu =oapte ce s-armonizar[,
 +i zise paserei s[c`nte, =i la porunca uimitoare,
 Se]n[]\ parfum de roze =i c`ntec de privighetoare...
 Iar c`nd =i mie-mi zise: „C`nt[!“, c-un singur semn
 spre]n[]\imi neturburate m[reurc[pe-o scar[sf`nt[...
]n aeru-mb[tat de roze, veni\i: — privighetoarea c`nt[.

CUPRINS

Castele-n Spania

De-ar vrea norocul s[-mi z`mbeasc[
 +i s[c`=tig la loterie,
 A= duce-o via\[-mp[r[teasc[,
 Ascuns s[nu mai m[g[seasc[
]n timpi de ani, fiin\[vie.

N-a= vrea s[am m[riri de=erte,
 N-am nici-o sete de renume,
 A=]n[]\a mereu concerte
 La ad[post de griji =i certe,
 La ad[post de om =i lume.

}n col\ t[cut de vreo Sahar[,
 Castel a= pune s[-mi zideasc[,
 +i scuturat de-orice povar[,
 A= ridica spre ceruri scar[,
 De-ar vrea norocul s[-mi z`mbeasc[.

Ca-n basme masa mi s-ar pune
 +i s-ar de=terne tot ca-n basme,
 Bucatele cele mai bune
 Ar ap[rea ca prin minune
 Pe t[vi aduse de fantasme.

Prin vase de-aur =i prin cupe
 De cornalin[=i agat[,
 De silfi u=ori, gentile trupe,
 Ar tot turna zbur`nd]n grupe
 O ambrozii delicat[.

De pe-o teras[]nflorit[
 Privirea mea s-ar pierde-n cale
 Sub frunz[tura-nchipuit[
 De soare vesel str[lucit[
 +i sc`nteind de portocale.

F`nt`ni de ape s[ritoare,
 Ar r[cori-o-n orice clip[
 Cu pic[turi n[lucitoare
 Ce-n urm[-n limpede izvoare
 S-ar scurge lene= sau]n prip[.

Iar]mprejur de-acea gr[din[
 Nimic, nimic dec`t pustie...

Pustia de nisipuri plin[
 Precum e cerul de lumin[, —
 De-a= c`=tiga la loterie.

Dar via\ a]n singur[tate
 Mi s-ar ur] =i ea la vreme
 +i mi-a= cl[di atunci palate
 Pe l`ng[\[rmuri populate
 De-ale amorului poeme.

Pe l`ng[Neapol am de =tire,
 C[e un cuib]ntre verdea\[,
 Eu l-am v[zut]n p[r[sire
 +-am fost cuprins l-acea privire
 De melancolica-i dulcea\].

Acolo corpul mi l-a= duce,...
 Ruina trage la ruin[... —
 A= vrea ca moartea s[m-apuce
 Purt`ndu-mi via\ a ca o cruce
 Pe-un \[rm frumos de mare lin[.

Dar c`=tig`nd la loterie,
 M-a= face ca =i alii poate,
 +i preschimbat prin avu\ie
 N-a= mai c[ta o vizunie,
 Ci a= voi s[gust din toate.

Atuncea poate-n g`nd mi-ar trece
 S[\in]n lume tren =i cas[,
 S[am bufoni cu tivge sece

}n contul c[ror se petrece
+i parazi\i s[am la mas[.

S[treier podul]n tr[sur[,
S[-mi r`d de suferin\e grele,
Iubindu-mi singura f[ptur[,
Pentru stomac =i pentru gur[
S[fie \inta vie\ii mele.

Oh! simt, oh! simt c[avu\ia
Pe om]l face r[u s[fie,
De-mi c`nt[-n suflet poezia,
S[c`nte-o face s[r[cia... —
N-am c`=tigat la loterie.

CUPRINS

Orchestrare

Superbe note din pian
Ca o fanfar[se revars[...
Ah! ars[, inima mi-e ars[
De soare etiopian.

De pe viori fiori]ncet
Prin aer torc m[tase fin[...
Ah! plin[, inima mi-e plin[
De-o suferin\[de poet.

Dar cobza sun[]nfocat;
Divini \igani cu ochii galbeni,
C`nta\i, c[ci]nc[mai am galbeni
S[uit ce]nc[n-am uitat.

Noaptea de martie

CUPRINS

Trebuia]ntr-acea noapte ca s[sufle v`ntul rece,
 Ca s[viscolesc[-afar[, ca =i azi, neap[rat,
 Iar copacii printre criv[la p[m`nt s[se aplece
 C`nd m[-mpinse-n ast[lume p`ntecul ce m-a purtat.
 Maica-mea, de-a lungu-ntins[, de abia sc[p[cu zile...
 Moartea groaznic[, ce-n umbr[mul`umirea =i-o r`njea,
 }nghe`at[s[rutare=-i-aplecuse peste ea
 +i pe-obraz]i scuturase flori de vinete zambile.
 Doctorul, care-o sc[pase,]n acea]nv[]m[=eal[,
 Vr`nd s[=ead[pe un scaun, dobor`t de osteneal[,
 Ca pe-o minge de nimica m[turtea nemijlocit,
 Dac[doica ce, prin leaf[, se afla interesat[,
 Nu s[rea ca o leoaic[s[-l opreasc[deodat[
 Printr-un `ip[t ascu`it.

To`i]mi fur[]mpotriv[, numai doctorul, s[racu`!
 Se-ncercase, f[r` s[=tie, s[m[scape de nevoi, —
 Doctore, primi-te-ar sf`ntul, =i pe tine, doic[, dracu`,
 C[m[nasc f[r[de voie nu putea`i ghici =i voi?
 Voi putea`i b[ga de seam[, c`nd cuprin=i de turburare,
 C[de voie nu se iese]ncle=tat de dou[fiare, —
 +i-mi f[cusem datoria de-a voi s[nu m[nasc...
 Poate c[tr[isem]nc[]ntr-aceast[lume mare
 Ce m[face ca s[suf[r, ca s[r`d sau ca s[casc.
 Poate-mi aduceam aminte chiar de vie`ile-mi trecute,
 Care, bune ca =i rele, nu-mi fuseser[pl[cute.
 Poate cuno=team ce este a tr[i =i a muri,
 Poate nu mai vream s[intru =i s[ies pe-aceea=i poart[,
 Poate c[fugeam de via`, poate c[-mi fugeam de soart[,

Poate vream]n nefiin\[, o problem[-a urm[ri,
 Poate n-adunasem]nc[de pe c`mpul vecinicii
 Toat[iarba-n\elepciunii, toat[floarea poeziei,
 Poate nu-mi sosise timpul pe p[m`nt s[reapar,
 Poate vream s[nasc vreun rege, poate vreun bandit vulgar,
 Poate vream t`r`nd]n urm[o armat[numeroas[
 Ca s[trag peste popoare brazda mea cea s`ngeroas[
 +i s[renvieze-n mine Alexandru sau Cezar.
 Poate vream s[fiu vreun Neron peste-o alt[Rom[nou[,
 Ca s-apar posterit[\ii cum =i el ne-apare nou[
 +i s[-i las ca o enigm[caracterul meu bizar.
 Poate vream s[fiu, din contra, un cioban-nnegrit de soare,
 Cu c[ma=a desf[cut[peste pieptu-i de atlet,
 +i s[stau, c`nt`nd din bucium,]ntr-a codrului r[coare
 Pe c`nd apele la vale, vorba lor =i-o spun]ncet.
 Poate vream ca s[fiu umbr[, poate vream s[fiu lumin[,
 Tr[snet care mistuie=te, aer, ap[, fum, sc`ntei,
 Sau o floare ce pe \rmuri de p`raie se]nclin[
 +i d[v`ntului, ce-i este amarez, parfumul ei.
 Poate vream s[fiu de toate sau nimica s[fiu poate,
 Poate chiar c[niciodat[s[fiu om nu m-am g`ndit,
 S[m-adun de pe tot locul, s[fiu *unul* str`ns din toate
 +i s[-mi las nem[rginirea ca s[intru-n m[rginit.
 +i ce lupt[trebuie=te din ce sunt s[fiu iar visul,
 +i ce crude suferin\ve p`n[ce s[trec abisul
 Ce desparte vecinicia de un trai =i lung =i mic;
 P`n[ce uit`nd de lupta ce-o dusei cu nenorocul,
 S[-ncetez s[mai fiu timpul =i s[nu mai fiu nici locul,
 +i s[pot s[fiu din toate f[r[ca s[fiu nimic.
 P[rul meu de a=teptare o s-albeasc[sau s[cad[,
 Ochii mei au s[priveasc[c`te n-ar voi s[vad[,

Pieptul meu are s[geam[sub atingeri de dureri,
 Corpul meu o s[se plece cu]ncetul]n ruine,
 Minteaa mea n-o s[mai pun[grani\i]ntre r[u =i bine,
 +i veninu-am[r[ciunei]l voi bea chiar din pl[ceri.
 Cel pu\in de-am =ti ursita ce]ndeplinim]n lume,
 De-am =ti golul care-l umplem c-o f[ptur[=i c-un nume,
 Sau de-am =ti de ce ne ducem, sau de-am =ti de ce venim
 Na=tem oare pentru-a na=te, =i tr[im ca s[tr[im?
 Sau tot scopul nostru este s[l[s[m mereu]n urm[,
 Prin copiii care-i na=tem, alte umbre ca =i noi
 Ce-n pustiurile vie\ii,]nsemneaz[c`te-o urm[
 +tears[de furtuna vremii sau de alte urme noi?

To\i]mi fur[]mpotriv[]ntr-acea fatal[noapte,
 +i zdrobit de-mpotrivire m-am n[scut =i am tr[it;
 Dar nici Muzele pe-atuncea, leg[n`ndu-m[]n =oapte,
 Nu puteau ca s[prevad[c-am s[fiu un urgisit.
 Muzicile r[sunar[la botezul meu cu fal[,
 +i p[rea c[intru-n via\ pe o poart[triumfal[
 Iar purtat]ntre dantele, de-ofi\eri muia\i]n fir,
 M[plimbam din bra\e-n bra\e, fraged ca un trandafir.
 Pare c[fusese-o lume destinat[s[m-a=tepte,
 +i c[am de mo=tenire tronuri pe-ale c[ror trepte
 Pun coroane seculare to\i feciorii de-mp[ra\i.
 A! batjocur[amar[!... Eu eram din condamnai,
 F[ceam parte din ocna=ii ce pe =ubrede picioare
]=i t`r[sc ale lor zile ca ghiulele-obositoare,
 +i de-aveam s[urc, cu timpul, pe vreo culme radioas[
 Ca =i eu s[-mi afflu tronul, era tocmai pe Calvar,
 Noapte, blestemat[noapte, clip[rea =i nemiloas[,
]nfiereze-te azi pl`nsul ca =i r`sul meu amar.

Zori roze

(Imita\ie)

CUPRINS

Pe sub migdali =i pe sub roze
 S-au dus]n umbr[z`mbitori;
 Curgeau lumini din ceruri roze,
 Vocalizau privighetori.

Curgeau lumini din ceruri roze,
 Erau copii fermec[tori,
 +i corona\i de-apoteoze
 Se socoteau nemuritori.

+i corona\i de-apoteoze
 Treceau-nainte =optitori;
 Pe sub migdali =i pe sub roze
 S-au dus]n umbr[z`mbitori.

Prietenie apusa

CUPRINS

I

Moara ta z[cea-ntr-o vale lini=tit[— printre ulmi —
 Pitoreasc[o z[rir[m printre plante urc[toare,
 +i era prietenie]ntre noi, =i zi cu soare,
 Zi de var[-apun[toare spre poeticele culmi.

}ntr-o vale lini=tit[moara ta dormea]n pace
 +i p`r`ul f[r[zgomot o sc[lida =i se ducea,
 Nici o =oapt[omeneasc[adierea n-adeucea,
 Ci abia ie=ea un fream[t de sub frunzele opace.

Moara ta z[cea-ntr-o vale lini=tit[— printre ulmi, —
 +i era p`r`ul neted ca un luciul de oglind[;
 }ns[soarele de var[]=i sf`r=ise-a lui colind[...
 Se-nnopta prietenia =i poeticele culmi.

Moara ta z[cea-ntr-o vale lini=tit[— printre ulmi. —

II

Casa ta privea-ntr-o strad[luminoas[=i voioas[...
 Avea dafini la intrare =i n[untru ei c`nta
 Visul clar al poeziei, voce-n veci armonioas[,
 C`nd e-n tain[-nsufle\it[de-o sim\ire ca a ta.

Luminoas[=i voioas[\i-era casa p[rinteasc[...
 La intrare verzii dafini o-nfloreau fermec[tori,
 Avea aer]mprejuru-i, soare cald s-o poleiasc[
 Casa ta ce-ad[postise anii t[i sur`z[tori.

Casa ta privea-ntr-o strad[luminoas[=i voioas[,
 +i puteai s[dormi n[untru de restri=te neatins;
 }ns[, — soarta e pe bunuri p[m`nte=ti invidioas[...
 C`nd un vis ne n[luce=te, str[luce=te, =i s-a stins:

Casa ta privea-ntr-o strad[luminoas[=i voioas[.

III

Inspirarea te-aripase s[atingi]nalte culmi,
 M-ai chemat s[-\i fiu prieten — fra\i de cruce ne legasem,
 O sim\ire =i un cuget s[ne turbure jurasem;
 Moara ta z[cea devale, lini=tit[— printre ulmi. —

C[tre culmile]nalte inspirarea te-aripase:
 Pentru mine erai zeul unui vis olimpien,

Vis[toarea armonie ce r[sare pe pian
+i de care al meu suflet iubitor, s-amorezase.

Te-aripase inspirarea s[atingi]nalte culmi,
+i pornisem, m`n[-n m`n[printre-a vie\ii mi=elie,
{nvr]jbi\i ne ducem ast[zi]n fatala vijelie...
Moara ta z[cea devale, lini=tit[— printre ulmi —

Te-aripase inspirarea s[atingi]nalte culmi.

CUPRINS

Vaporul mor\ii

}ntre nori =i]ntre ap[se ducea f[r]-ncetare
R[t[cit din orice cale sub tr[snitul lui catart;
Valuri-valuri d`nd n[val[=i smucindu-l tot mai tare
{l f[ceau s[=ov[iasc[peste p`ntecul cel spart.

V`ntu-n funii =uier`ndu-=i uria=a simfonie
Alerga s[p`nd pr[pastii]n ad`ncul guraliv,
R[sp`ndind]n largul m[r\ii o-nd`rjit[ironie
Printre urlete grozave de du=man nemilostiv.

Noaptea neagr[de pe valuri]l vedea ca o n[luc[
Punct mai negru pe cerneala orizontului rotund,
F[r[om ca s[-i dea suflet, f[r[minte s[-l conduc[
Peste unda l[tr[toare de la cre=tet p`n-la fund.

C[l[torii =i matrozii putrezeau pe puntea rece,
Frun\i albastre, buze vine\i, pumni]nchi=i =i ochi sticl\i,
To\i muriser[de-a r`ndul; cincii =i =ase, opt =i zece,
+i z[ceau, mormane-nalte, galben-verde mucezi\i.

Repezi fulgere prin noapte alb[strea u de r[utate,
Spintec`nd]n larg v[zduhul sub t[iu=ul lor de foc,
+i-n zigzaguri ce iau v[zul prin colori amestecate
Se stingeau =uier[toare]ntr-al valurilor joc.

C`te-un chip ie=ea deodat[pentr-o clip[]n lumin[
C`nd de om tr[it pe mare sub un v`nt arg[itor,
C`nd de t`n[r cu p[r galben =i cu buze de vergin[
]nghe\ate]nainte de-a=-i =opti poema lor.

+i prin iadul de-ntuneric se ducea vaporul mor\ii,
Pe un p`ntec sau pe altul aplec`nd al lui schelet,
Diminea\a-ncremenit[sta]n cer pe pragul por\ii
+i muia cu lacrimi negre nuan\atul ei buchet.

CUPRINS

Prim[vara

Sub flori de m[r
Ce mi se scutur[]n p[r
Se umple sufletul de soare;
Pe orice frun\i suferitoare,
Oh! ninge\i, albe flori de m[r.

Sub liliac
Sunt paseri dulci ce nu mai tac,
Concert de voci m`ng`ietoare:
S[rmani cu inimi gem[toare,
Uita\i, dormi\i sub liliac.

Pe sub cais
Din aripi bate albul vis
De-o inocen\[r[pitoare:

Aman\i cu inimi arz[toare,
E fericirea sub cais.

Sub nucul lat
Te afli]ns[izolat
+i-n umbra lui]mb[t[toare
Trecutul na=te ca o floare:
Ah! de-a= muri sub nucul lat.

CUPRINS

Bucolica und[

Bucolica und[adoarme]n tihna de salcii pletoase
Ici-colo tr[snite cu aur de-a soarelui apoteoz[,
C`nd, fragezi p[stori,]n penumbr[, albesc ca idile frumoase,
+i goi izbucnesc dintre salcii — eglog[lactee =i roz[.

Bucolica und[-i prime=te molatic[=i-nfiorat[,
Sub blonzii cu plastice forme se simte schimbat[-n femeie,
Prelins[pe nudele corpuri ea tremur[, =i purpurat[
O scutur[cinic dar dulce mi=c[ri onduloase de-almeie.

Pe balta clar[

Pe balta clar[barca molatic[plutea...
Albe\i neprih[nite curgeau din cer; — voioase
Z`mbeau]n fundul apei r[sfr`ngeri argintoase;
Oh! alba diminea\[, =i visul ce =optea,
+i norii albi — =i crinii suavi — =i balta clar[,
+i sufletul — curatul argint de-odinioar[—

Oh! sufletul! — curatul argint de-odinioar[.

Noaptea de februarie

CUPRINS

Mi s-a p[rut]ntotdeauna un ce sc`rbos =i crud
 Ca dup[-o noapte de orgie, pe buze]nc[de vin ud
 S[te cobori]n acea ocn[la care s-afl[condamnate
 Nenorocitele fiin\`e ce se numesc: prostituate.
 Mi s-a p[rut]ntotdeauna c[este-o crud[profanare
 S[ui\`i c[mum[\i-e femeia =i c[]n p`ntec te-a purtat,
 Nep[s[tor s[pui pe buze o firoas[s[rutare
 Precum se pune un stigmat.

+i c`t[osebire este]ntre amor =i infamie,
 }ntre c[dere =i c[dere, sau s[rut[ri, =i s[rut[ri...
 De-o parte, tainic[pl[cere ce se-nf[=oar[-n poezie,
 De alta, bestialitatea unei reci]nfl[c[r]ri.
 O! =i c`t am pl`ns pe soarta bietelor nenorocite
 Care nu pot ca s[aib[nici voin\`[de-un minut,
 Cu blestemele pe buze de-alte buze-n[bu=ite,
 Cu palpite pentru-oricine — cunoscut — necunoscut;
 Seara este-o]ngrozire pentru unele din ele,
 Nededate]nc[bine cu m`r=avul pov`rni=;
 Altele, mai dec[zute, mai deprinse, sau mai rele,
 R`d de cele care-au lacrimi sub al genelor umbri=...
 Lacrimi?... Nu mai =tiu s[pl`ng[de o vreme-ndelungat[...
 Lacrimi?... Au v[rsat destule ele, care nu mai pl`ng...
 Lacrimile nu dau p`ine, =i nici jimbla cea uscat[
 Nu se cump[r[cu ele, dac[pic[sau se str`ng.

A! Civilizare! Secol de progres =i industrie,
 Ai ma=ini de aburi duse, =i cu tr[snetul te joci,
 Secol plin de prevedere, secol de filantropie,

Tu ai]ntrecut desigur ale Romei vechi epoci,
 }mp[rat atotputernic, pe uscat ca =i pe valuri,
 }i]ndepline=ti menirea =i nu am de zis nimic,
 Dai femeilor calvaruri =i poe\ilor spitaluri,
 Secol de filantropie, cine zice c[e=ti mic?

II

Viscolea cumplit afar[=i era o noapte sumbr[,
 Se ghiceau, plutind prin col\uri, bestiale n[zuin\i,
 +-ar[t`nd ale lui clape, un clavir z`mbea din umbr[
 Ca o t`n[r[femeie ce= i arat[albi din\i.
 Scaune =i canapele av`nd droturi sf[r`mate
 Prin zg`ita lor damasc[de un verde sp[l]cit,
 Dau afar[-n =om`ldoace, dintre p`nteci scufundate,
 C`lul obosit de slujba unui loc neodihnit.
 }n pere\i, vreo dou[cadre de femei]n pielea goal[,
 Ca]n piepturi s[de=tepte a dorin\elor r[scoal[,
 Iar pe scaune, tr`ntite, c`teva cadavre vii,
 Mute]ntre ele,]ns[, vorb[re\e dac[vii...
 Ele toate poart[-n fa\ ca pecetie cumplit[
 Sufleteasca pr[v[lire pentru veci]ntip[rit[...

O femeie mai b[tr`n[le dezmiard[p[rinte=te —
 Lina este deocamdat[mai frumoas[, — =o iube=te
 Deocamdat[, dintre toate,]ntr-un chip deosebit...
 }ns[nu dispre\uie=te nici pe Mimi — o nebun[
 Ce =tiind ca s[-ndr[geasc[, de nimica nu e bun[...
 Nici pe Liza, nici pe Mi\va, nici pe Ana — unguroaic[
 Care poart[s`nge ro=u sub o piele de nem\oaic[.
 Toate fetele sunt bune, =i a c[rnii exploatare
 S[-nzeceasc[capitalul]ntr-un singur an e-n stare.

III

Zoe — fat[mai brunet[— la fereastr[alergase...
 Ea, pesemne, c-auzise sunetul de clopo\ei,
 C[ci o sanie]n curte pe z[pad[-alunecase,
 +i intrar[]n odaie c`\iva tineri derbedei:
 Erau patru —]ntre care, un vl[jgan sc[pat de =coal[,
 Care]nc[nu-nsemnase pe a vie\ii sale coal[
 Cu condeiu] volupt[\ii vorba magic[„*Amor*“ .
 Mai frumos ca sf`ntul Gheorghe,]=i da aere viteje...
 Ele — repede ghicindu-l, se-ncercau s[-l prind[-n mreje,
 El, ro=ind ca o cirea=[, se f[cea-ntreprinz[tor,
 +i cu vinul ce b[use, ca turtit s[fie bine,
 +i cu ochii mari =i negri ce c[tau]n ochii lui,
]i p[rea cum c[odaia se-nv`rte=te, =i,]n fine,
 Lesne po\i s[mergi la vale, dar cu greu la deal te sui.
 Unul c`te unul, d`n=ii, c`te patru, disp[rur[
]n od[ile de-al[turi cufundate-n umbr[sur[,
 F[r-a num[ra cadavrul ce-l avea fie=tecare
 Ca mecanic s[palpitate sub a buzei s[rutare.
 C`te patru, =i sunt tineri! C`te patru, =i din ei
 Ce-=i prostituie june\ea la pierdutele femei,
 Cangren`ndu-=i corp =i suflet cu o minte ne]n\eleapt[,
 Se va na=te viitorul, =i posteritatea dreapt[.

IV

Dar din trei, uitate-n je\uri, cea mai t`n[r[-adormise,
]ns[somnu-nseninase chipul ve=ted =i-ncruntat,
 Scutur`nd pe alba frunte umbra jalnicelor vise,
 C`nd copilul din[untru ie=i palid, dar b[rbat...
 O m`ndrie triumfal[corona frumoasa-i fa\[,
 +i din ochii lui]n cearc[n care veseli dau ocol,

S-ar fi zis, de ori=icine, preursirea c[-l r[sfa\
 +i c[este dintre-acea care-ajung la Capitol,
 C[degrab[c`=tigat-a vreo victorie-nsemnat[,
 C[de groaza lui du=manii au dosit-o ca mi=ei...
 Nu! Victoria cea mare, b[t[lia c`=tigat[
 Nu este dec`t podoaba tinere\ii, dezbr[cat[
 Pe un corp ce i se dase pe-o moned[de cinci lei.

Mai veni pu\in la urm[un b[tr`n uitat de vreme,
 R[m[=i\va lui de zile ca s[-=i dea mai iute-n jaf
 P[trundea, voios =i sprinten, f[r[s-aib[a se teme,
 C[ci izb`nda b[rb[\iei =i-o g[sise]ntr-un praf.
 Mai veni =i o fiin\<[cu privirile]n cea\<[,
 Ce intra, precum se intr[]n oricare cafenea,
 Ca s[-\i iei cu nep[sare linguri\va de dulcea\
 +i s[pleci tr`ntind]n tav[gologanii pentru ea.

Mai venir[... — nesf`r=it[ar putea ca s[ajung[
 Lista celor care intr[, lista celor care ies...
 Prim[vara, ziua cre=te,]ns[noaptea e tot lung[
 Pentru carnea ce se vinde palpit`nd sub interes.
 O! =i cuget`nd c[, poate,]njositele fiin\e,
 Dac[n-ar fi fost]n lipsa tic[losului metal,
 Ar fi mame, coronate cu speran\e =i credin\e,
 Iar nu frunze t[v]lite]ntr-al uli\ei canal.
 O! =i cuget`nd c[, poate, dac[-ar fi avut]n lume
 Inimi pline de iubire s[le \in[loc de mume,
 Sprijinul vreunui frate, care vine c`nd]l chemi,
 Sau m`ng`ietoarea voce a prieteniei sfinte,
 Cu pove\ile-n\elepte din risipa-i de cuvinte,
 Spune\i-mi, e cu putin\<[s[te-opre=ti s[nu blestemi?

V

Lum`n[rile sc[zute =ov[iau — =i prin odaie
 Focul ce murea]n sob[c-o albastr[v`lv[taie
 Flutur[, trec`nd pe chipul unei searb[de femei.
 Singur[mai r[m[sese dintre celelalte toate...
 }ns[, din minut]n altul, r`ndul o s[-i vie poate —
 +i va trebui, atuncea, ca s[-=i fac[r`ndul ei.
 }nc[-n floarea vie`ii sale, ea ce este mai trecut[,
 Este]ns[os`ndit[ca s[fie mai pierdut[,
 S[se plece, mai supus[, la un semn — la un cuv`nt...
 O`ineau de mil[, poate, sub acel coper[m`nt,
 +i c`nd aspra s[r[cie zilnic se]ns[rcineaz[,
 Pe t[bli`ele pierz[rii s[]nscie nume noi,
 Mila,]ntr-o diminea`, te c[ie=te, =i ofteaz[,
 Dar te ia frumos de m`n[, =i te-arunc[]n noroi.
 Ea =tia prea bine aceasta, =i supus[la porunc[
 }=i urma os`nda vie`ii]ntr-a vi`iului munc[,
 Iar Frineie, despletit[,]=i f[cea un pedestal
 Dintr-a corpului os`nd[, dintr-a vorbei degradare,
 +i din tot ce]ngroze=te, =i din tot ce e]n stare
 Ca s[smulg[trandafirii dintr-un suflet virginal,
 Sau s[fac[s[tresar[patimile-n amor`ire
 Dintr-un suflet peste care, ca un v`nt de pustiire,
 A trecut desfr`ul rece cu instinctu-i bestial.
 }ns[=i fetele pieirei o priveau cu]ngrozire,
 Sau cu sc`rb[, de la d`nsa,]ntorceau a lor privire,
 Nevorbindu-i timp de ore, =i de zile, =i de luni;
 Ea-nfrunta cu nep[sare revoltatele furtuni...
 Tr[snetul putea s[cad[, c-ar fi r`s =i-atuncea]nc[...
 Inima i se schimbasa]n pr[pastie ad`nc[,

Pe-ale c[rei margini triste nu mai cre=te iarb[chiar.
 +i din care nu reurc[nici r[sunetul afar'.
 Unde se g`nde=te,]ns[, st`nd]n je\ul ei tr`ntit[?...
 Fa\ a ei odat[mut[e acuma=nsufle\it[...
 Iat-o... Pare c[vorbe=te f[r-a zice un cuv`nt...
 Pare c-o-nf[=oar[v[lul unei cre=teri]ngrijite...
 Pare-a nu mai fi femeia cu sim\irile t`mpite
 +i c-a tres[rit cenu=a]ntr-al inimii morm`nt.
 Care vis o n[luce=te?... Care]nger o]nsuf[?...
 Iat-o... Se ridic[, umbl[... — pe c`nd v`ntul care sufl[
 Bate-n geamuri, bate tare, =i le zguduie cumplit...
 F`lf`iesc]n candelabre lum`n[rile deodat[...
 }ns[ea se]ndrepteaz[, palpit`nd transfigurat[,
 Spre clavirul ce-i z`mbe=te printre filde=u=nvechit.
 Degetele-i de=irate calc[clapele sonore...
 Armonia se de=teapt[, lenevoas[, la=nceput,
 Vis[toare ca fecioara cuget`nd]n timp de ore,
 La b[rbatul ce iube=te f[r[ca s[-l fi v[zut.
 E melancolia dulce dintr-o tainic[-adiere...
 E murmurul plin de =oapte al p`r`ului duios...
 E o voce ce =opte=te, ca s[-i uite de durere,
 Un refren din c`te-un c`ntec simplu =i copil[ros.
 }ns[, fiecare not[, e o perl[care scap[
 De sub degetele albe ce alunec[pe clap[
 Ca s[mearg[s[se sparg[cu un sunet cristalin...
 E o melodie sf`nt[de pe-o harp[inspirat[,
 Este dulcea s[rutare de pe buza adorat[,
 Este-a]ngerilor voce dintr-un cer de soare plin.
 +i cu c`t clavirul vars[note mai armonioase,
 Cu at`ta se fixeaz[ochii ei deschi=i =i mari
]ntr-o cea\[, pe sub care vede zilele-i frumoase

Strecur`ndu-se]ntocmai ca fantasme legendari...
 Vede casa-i p[rinteasc[=i cu stre=inile-i late
 Pe sub care se aga\[cuiburile d[r`mate...
 R`ndunelele pe-al[turi dau ocoale ne]ncetat;
 Mum[-sa-n pridvorul verde o prive=te cum se joac[,
 Fetele vin la f`nt`n[, pe c`nd popa-n toac[, toac[
 La biserica din sat.
 Soarele pe dup[dealuri cu]ncetul se ascunde
 +i arunc[o privire poleit[peste unde,
 Roata morii se-nv`rte=te, v`ntul sufl[prin z[voi,
 Turmele de la p[=une trec mugind]n jos pe vale...
 Clopo\ei de la capre z[ng[nesc voios]n cale...
 Scumpa ei copil[rie se rentoarce]napoi.
 }ns[scena se preschimb[, pe c`nd r`uri de-armonie
 Se revars[]n cascade de sub degetele ei,
 +i pe coardele sonore trece-ntreaga ei junie,
 Trece prima ei iubire, primul vis de poezie,
 Care face s[vorbeasc[inima unei femei.
 Dreapt[ca o somnambul[, ea love=te-automatic
 Filde=ul sau abanosul]nvechitului clavir,
 Pe c`nd ochii ei]n zare urm[resc un chip simpatic
 Rentregind cu-ncet conturul unui dulce suvenir.
 V`ntul scutur[fereastra! — Ea nu vede, nici n-aude!
 Focul moare trist]n sob[, lum`n[rile p[lesc...
 Ea tresare — ea rena=te — geme cu accente crude,
 C[ci =i clapele au limb[, c[ci =i clapele vorbesc.
 E pierdut, pierdut trecutul! E pierdut[fericirea...
 }n prezent, nici chiar n[dejdea, via\ moart[, =i-njosirea...
 }n trecut, era iubire, erau raze, era trai...
 }n prezent, tic[lo=ia;]n trecut, un vis de mai.

VI

}ncepuse, f[r' s[=tie, pe divinul *Trovatore*,
 Oper[care vorbe=te cu poe\ii-n orice ore,
 +i pierdut[-n reverie, ajunsese-n acea parte
 C`nd durerea-n Mizerere printre inimi se]mparte
 +i c`nd Verdi]mprumut[note de privighetori
 Ca s[zboare, dus de ele, p`n-la cei nemuritori.
 Ochii ei pierdeau cu-ncetul fixitatea lor grozav[,
 +i p[truns[de-o sim\ire dureroas[, dar suav[,
 Degetele-i desc[rnate de abia mai izbutesc
 Din clavier s[rede=tepte c`ntecul dumnezeiesc...
 Mizerere! Mizerere! D`nsa-n lacrimi izbucnise...
 Pe octavele-amu\ite m`inile-i]ncremenise...
 Ea uitase ce e pl`nsul de sunt ani]ndelunga\i...
 Armonie! Limb[sf`nt[, care e =-a ta putere
 Dac[faci s[curg[lacrimi ca o dulce m`ng`iere
 Chiar din ochii ce de ele se arat[mai seca\i?
 Care e =-a ta putere, tu ce-nsufle\e=ti]ndat[
 Chiar cadavrul unei inimi]ntr-un piept]nmorm`ntat[,
 +i aci ne faci s[pl`ngem =i aci, ca s[z`mbim?
 Nu e=ti tu vreo voce dulce de prin ceruri exilat[
 Dac[tu ne faci cu ele ca prin farmec s[vorbim?
 Armonie! Limb[sf`nt[, limb[plin[de sim\ire,
 Tu dai c`ntecului aripi =i-l]nal\i de la p[m`nt...
 }ntre suflete =i ceruri e=ti tr[sura de unire,
 +i c`nd nu mai c`n\i]n suflet, omul intr[]n morm`nt.
 Ea pl`ngea... Era sc[pat[... Dar, c-o grea sc`r`\ietur[,
 U=a se deschise-atuncea, =i-njur`nd de dumnezei,
 Un b[can cu ceafa groas[, mirosind a b[utur[,
 Puse-o lung[s[rutare pe-ofilita ei figur[...
 To\i ne-avem destinul-n lume... El pe-al s[u, =i ea pe-al ei.

Niponul

CUPRINS

Fantasmagoric de colori,
 Cu coperi=uri lucitoare,
 Sub larg[purpur[de flori
 Niponul magic r`de-n soare.

Idolatr[de c[l[tori
 Pe marea lui str[v[z[toare
 Scamatorie de colori
 +i juc[rie r[pitoare,

Niponul magic r`de-n soare.

}n noapte

Albastr[era noaptea =i fraged[natura,
 }n cer plutea r[zlea\[o pulbere opal,
 Dar valuri]nd`rjite urca]n mine ura,
 Domnea Satan]n mine, magnific]nger pal.

Erau muiate-n aur abisurile-albastre,
 Safire luminoase eliptic gravitau,
 Clipeau diamantate o=tirile de astre
 +i-n pace s[reintre zadarnic c[utau.

+i valuri]nd`rjite urca]n mine ura,
 Domnea Satan]n mine, magnific]nger pal...
 Albastr[era noaptea =i fraged[natura,
 +i-n cer plutea r[zlea\[o pulbere opal.

Libelule

CUPRINS

Libelule gra\ioase
 Zboar[-n aerul de var[...
 Au corsete minuscule,
 +i pe aripi radioase
 Readuc speran\[clar[:

Zi de var[, libelule.

Pestetot metamorfoz[,
 Poezie, sc`nteiere,
 +i sub gloria solar[,
 Delta fraged[=i roz[,
 Iar, suav[m`ng`iere:

Libelule, zi de var[.

}n atelier

„Voiesc, iubite pictor, o p`nz[cum n-a fost...
 S[v[d din]ntuneric c[iese-n pielea goal[
 Satana care-n mine st`rne=te o r[scoal[
 Pe c`nd zadarnic caut de el un ad[post.

]l v[d frumos =i searb[d, aproape o fecioar[,
 Av`nd pe-o ging[=ie de Bacchus indian
 O frunte vis[toare sub p[r de-atenian
 +i-n buzele-i de fl[c[ri cutremure ce-omoar[.

F[-l dulce totdeodat[ca taina unui vis
 Ce-n leag[nu-i de aur te-adoarme cu bl`nde\`e
 Atunci c`nd plin de via\[-i beat de tinere\`e
 Te la=i pe nesim\`ite s-aluneci spre abis.

Sau scoate-l dimpotriv[din negura cu =oapte,
 N[luc[f[r[seam[n cu ochii sc`nteinzi,
 }ntocmai cum e-n clipa s[lbaticei izb`nzi
 C`nd sufletul mi-l soarbe]n fiecare noapte.“

+i jalnica fiin\[, furat[de-aiurare,
 C`nd pasul =i-l mai duse prin largu-atelier,
 Isterica privire pe ni=te l[nci de fier
 S-opri]ncremenit[de-a lor str[fulgerare.

Apoi, din fr[m`ntarea lucioas[ce z[rea
 C[sap[]mprejuru-i o ro=ie v`ltoare
 Din care e ajuns[de fl[c[ri arz[toare,
 Sim\`i c[se arunc[Satana peste ea.

CUPRINS

Hora

Era z`mbitoare,
 C`nt`nd se ducea. —
 }n cer era soare
 +i flori pe v`lcea.

Pe l`ng[izvoare
 Voioas[trecea. —

}n cer era soare,
+i flori pe v`lcea.

Sub ulmi la r[coare
S[=ead[-i pl[cea. —
}n cer era soare
+i flori pe v`lcea.

Era z`mbitoare,
C`nt`nd se ducea... —
}n cer era soare,
+i flori pe v`lcea.

CUPRINS

Noaptea de ianuarie

I

Dezn[dejde fioroas[, str[lucitu-mi-ai pe frunte,
+i]ncinsu-m-ai cu fl[c[ri care-ntreg m-au mistuit,
Nu mi-ai pus pe piept o st`nc[, mi-ap[sa=i pe el un munte,
Dar mi-ai dat =a ta putere spre a nu fi de el strivit.
}mi f[cuse=i o coroan[ce ca pietre nestemate
Avea lacrimile mele ce luceau la focul t[u;
M-ai \inut]n orice clip[cu sim\irile-ncordate,
Mi-ai fost sor[preaiubit[=i mi-ai fost =i crud c[l[u.
Ca Iacov frumos =i t`n[r ce-adormise la f`nt`n[,
De=teptat f[r[de veste de un]nger lucitor,
M[chema=i la lupt[crunt[=i ai vrut s[-mi fii st[p`n[
+i s[-mi pui pe beregat[uria=ul t[u picior...
Ca Iacov intrai]n lupt[=-am ie=it ca el de-asemeni,
+i nici tu nu e=ti]nvins[=i nici eu]ving[tor,

Dar al[turi de-oboeseal] ne-am culcat ca ni=te gemeni
+am dormit, de este-o vreme,]ntr-un somn]ngrozitor.

Lumea care este-o mare cu talazuri furtunoase
Mi-a v[zut a vie\ii nav[ici =i colo alerg`nd,
Dus[-n voia]nt`mpl[r]ii pe-ad`ncimi]ntunecoase,
Care n-au fost m[surate nici de ochi =i nici de g`nd.
Spre limanul care-l caut m[tot duce-a mea sim\ire,
Dar pe c`nd]l cred aproape nici]n suflet nu-l g[sesc,
+i pe veci aceea=i groaz[port =i-n minte =i-n privire,
C[tre nici un \[rm al vie\ii n-am s-ajung s[odihnesc.

Lemnul dac[arde-n vatr[a r[mas cenu=[rece,
Ce mai caut oare-n lume dac-am dat tot ce-am avut?
Sunt un soare care-apune, sunt un c`ntec care trece,
Sunt o frunz[care zace pe al vie\ii negru lut.
M-am n[scut]n ni=te zile c`nd t`mpita burghezime,
Din tejghea f[c`nd tribun[, legiune de co\cari,
Pune-o talp[noroioas[pe popor =i boierime;...
Zile c`nd se-mparte \ara]n c[il[i =i]n victime
+i c`nd steagul libert[\ii e purtat de c`rciumari.

II

Inimi reci ca v`ntul iernii, psalmodii pe-acela=i metru,
Voi, ce vecinic]nfr`nate de al lini=tii tic-tac
Regulat orele vie\ii bate\i ca un cronometru,
+tiu c[versurile mele]n ad`ncul vostru tac.
Ele nu v[spun nimica, — sunt cuvinte f[r[via\[,
Cel mult sunete de=erte pentru moartea ce v[-nghea\];
Dar pe harpa mea de aur poezia va zbur
+i acum =i totdeauna: — =i pute\i r[m`ne mute...

Lara =i Romeo vocea vor veni s[-mi]mprumute,
 +i cu d`n=ii pe-ai mei umeri apleca\i ca ni=te]ngeri
 Se vor smulge de pe buze-mi armonii muiate-n pl`ngeri.

Crede\i oare c[un c`ntec c`nd din suflet se revars[
 Se a=teapt[s[r[sune printre suflete de mor\i?
 Crede\i oare c[o frunte c`nd de foc ceresc e ars[
 +i str[bate c-o sc`nteie l-ale raiurilor por\i,
 Vrea s[=tie de-omenire, c`nd pe-a cerului c[rare
 Corona\i de-o str[lucire de lumini dumnezeie=ti,
 Heruvimii se coboar[]ntr-a g`ndului c`ntare
 Pentru-a-i da =i consfin\irea armoniei]ngere=ti,
 Sau c[roua pic[, poate, pentru frunze ce zac moarte
 Prada pulberii]n care le ia v`ntul s[le poarte?

}ns[voi, ce-a\i pl`ns cu mine pe ruinele sim\irii,
 Fra\ii mei de cugetare, fra\ii mei de suferin\i,
 Voi, ce-a\i fost lua\i ca mine pe-aripa nenorocirii,
 D`nd la v`nturile soartei aspira\ii =i credin\i,
 Voi, care-a\i tr[it ca mine]ntre cerc[ne]nguste,
 Sf`=ia\i de-al vostru suflet ca de lacome l[custe,
 Voi pute\i a m[-n\elege, c[ci voi singuri a\i tr[it...
 Este o poem[-ntreag[de-a fi pl`ns =i suferit.
 Voi care cunoa=te\i via\la sub oricare form[— voi,
 Frunze ve=tede, purtate de r[stri=te prin noroi,
 Voi care-a\i umblat pe uli\i f[r[haine, f[r[p`ine,
 +i v-a\i dus prin ploii =i zloat[cum se duce c`te-un c`ine,
 Ridic`nd]n lupta vie\ii frun\i seme\le de eroi,
 Voi, nesiguri nici de ast[zi =i nesiguri nici de m`ine,
 Voi pute\i a m[-n\elege, c[ci voi singuri a\i tr[it...
 V-a fost frig =i v-a fost foame,]ns[nu v-a\i umilit.

Voi, care]n nop\i senine a\i p`ndit pe sub ferestre
 Pe c`nd luna-mbrac[zidul cu tapetele-i maiestre,
 Pe c`nd v`ntul pleac[fruntea teiului mirositor;
 Inimi vecinic zbuciumate, sub al dragostei fior,
 Tineri care, din femeie, v-a\i f[cut o zeitate,
 Corpuri necorupte]ns[, suflete electrizate,
 Voi pute\i a m[-n\elege, c[ci voi singuri a\i tr[it...
 Este o poem[-ntreag[s[po\i zice: „Am iubit“.

Voi ce-a\i fost purta\i pe aripi de-o cereasc[inspirare,
 Geniuri ce-mbr[\i=ar[\i toat[-nv[\]tura mare,
 Voi ce-a\i despicat natura c-o privire de vultur,
 Cugete, ad`nci pr[pastii ca al cerului azur,
 Harpe tainice atinse de suflarea nemuririi,
 Spirite-ale vecinicieii, raze-ale dumnezeirii,
 Voi pute\i a m[-n\elege c[ci voi singuri a\i tr[it...
 Sufletul e o poem[cu un cer nem[rginit.

O! dar voi, care prin via\ a ce pe buni =i r[i adap[,
 Trece\i f[r[-a l[sa urme ca =i c`inele prin ap[,
 Gra=i, pedan\i, burdufi de carte =i de-nv[\]tur[goi —
 Bog[ta=i ce cu piciorul da\i la inimi]n gunoi,
 Parveni\i f[r[ru=ine, mizerabili ce la c`rm[
 Face\i salturi de p[ia\ e pe fr`nghie sau pe s`rm[,
 N-am cu voi niciun amestec, c[ci]n lume de-a\i tr[it,
 Este o satir[-ntreag[faptul c[v-a\i z[mislit.

III

Aide, soart[nemp[cat[, scoal[-te din nou la lupt[...
 Sau d[-mi via\[, sau d[-mi moarte c[ci din somn m-am
 de=teptat;

Ia pumnalul la= dar sigur, dac[sabia \i-e rupt[
 S[-l]nfigi p`n' la pr[sele]ntr-un suflet revoltat,
 Sap[-mi groapa c`t de-ad`nc[, f[-mi du=mani chiar dup[
moarte

C`nd topit]mi va fi corpul, voi fi c`mpul plin de flori,
 Inimile sim\itoare au la piepturi s[le poarte —
 Voi fi cer, parfum =i =oapt[, =i nu po\i s[m[omori.
 Po\i s-ape=i peste-ai mei umeri cu puteri nenduplicate,
 Po\i s[-mi storci cumplite lacrimi sau un r`njet fioros,
 Voi g[si]n orice timpuri c`te-o inim[de frate,
 Voi g[si]n orice timpuri un r[sunet m`ng`ios.

Dar cum noaptea sta s[piar[, ca prin visele-adorate
 M-am sim\it mai viu, mai t`n[r, cu durerile-alinate,
 +am z`mbit..., uit`nd veninul care-n suflet mi s-a str`ns,
 C[ci, fire=te, via'a este tot ciudata comedie
 Care-amestec[-mpreun[=i dureri =i bucurie,
 Pun`nd lacrimi l`ng[z`mbet, pun`nd z`mbet l`ng[pl`ns.

CUPRINS

Homo sum

C-o admirare pref[cut[sau c-un ad`nc entuziasm,
 Zadarnic zice\i, dulci prieteni, c[-mi uit f[ptura trec[toare;
 Zadarnic singur, c`teodat[, pentru-a sc[pa de-al meu
marasm,
 }ncerc s[cred c[este astfel =i s[m[pierd cu ochii-n soare,
 }n pacea spa\iului vecinic,]n lumea sfintelor extaze.

+i tot zadarnic chem]n suflet]nfl[c[rarea unui psalm,
 F[c`nd din c`ntec o minune prin]mpletirea unei fraze...

M[rede=tept cur`nd acela=i, =i-n mine nu se face calm,
 Ci lacrimi port sub orice vorb[pe c`nd]n c`ntece pun raze,
 Minciuni cu care caut zilnic s[-n=el necazurile mele.

Poet furat pe veci zadarnic de cerul larg =i policrom,
 Azv`rle harpa de alb filde= =i uit[calea c[tre stele,
 Te afli]nc[-n cercul vie`ii: E=ti]nc[om, e=ti]nc[om.

CUPRINS

F`nt`na

I

Cunosc o f`nt`n[pe valea umbrit[:
 Un grangur de aur c`nt`nd m-a-ndemnat
 S-adorm]ntre frunze de plopi =i r[chit[,
 S[uit de ora=ul]n care-am oftat.

Pe valea umbrit[cunosc o f`nt`n[:
 O mierl[cu care de vorb[am stat,
 Afl`nd c[durerea o suf[r st[p`n[,
 A r`s c`t se poate, iar eu am oftat...

Pe valea umbrit[cunosc o f`nt`n[.

II

Prin frunze ascuns[albe=te pe vale:
 }n lume ce caut =i ce-am c[utat?
 De mine mi-e jale, de al`ii mi-e jale...
 Oh! grangur de aur cu viers neuitat!

Albe=te pe vale prin frunze ascuns[:
 Izvorul ei curge de zori s[rutat,

Dar e a mea soart[la culme ajuns[...
Oh! tainic[mierl[cu r` s neuitat!

F`nt`na sub frunze albe=te ascuns[.

CUPRINS

Moise

C`nd sc[zu al s[u prestigiu, r[zvr[ti\i c`nd fur[to\i,
Vr`nd s[aib[glas profetic, suflet nalt de patrio\i,
Biblic vers pe buze moarte, zeu seme\ sub t`mple-nguste,
Moise fa\ a =i-o ascunse]ntre m`nile auguste.

Prean\eleptul, de trei zile,]n extazul lui de sf`nt
Era stei de nemi=care =i cu ochii]n p[m`nt...
Credincio=i]i r[m[sese vre o doi — dar fiecare:
„Oare nu mai e=ti tu Moise?“]i striga cu voce tare.

„Marea Ro=ie nainte-\i zid de ap[nu st[tu?
Faraonul]n[untru nu-l f[cu=i de s-ab[tu?
Oastea lui cea str[lucit[n-o t`r`=i s[piar[-n valuri
C`t din toat[groz[via numai oase zac pe maluri?

Nu f[cu=i din piatra stearp[s[\`=neasc[alb izvor
Care-a curs ca r`u de lapte pe al mu=chiului covor?
+i-n pustie, pe c`nd foamea ne-a fost aprig[du=man[,
Nu ne-ai dat]ndestularea c`nd ne-ai dat cereasca man[?

Scoal[— ceasul de restri=te nu mai este“... — Dar, t[cut,
Se-n[] de jos profetul]ntre-ai s[i ne]ntrecut,
+i urc`ndu-se]n munte sub a serii str[=nicie,
Cu nori gro=i de cea\[alb[se-mbr[c[pe vecinicie.

B[tr`na st`nc[

CUPRINS

B[tr`na st`nc[uria=[e neclintit[de pe loc:
 O sap[apele s[scape de ea, =i-n veci o pizmuie=te
 | [ranul prost, zic`nd c-ar face ogor din locul ce robe=te
 C-un ceas-nainte ca s-o surpe de-ar fi s[afle vreun mijloc.

B[tr`na st`nc[simte g`ndul ce]mprejurul ei r`nje=te,
 Dar tace, =i c`nd sufl[criv[\ ea sfarm[viforul t[ios,
 +i ocrotit[valea-ntreag[d[roade spornice voios,
 Pe c`nd chiar apa care-o sap[din s`nul ei se limpeze=te.

B[tr`na st`nc[e zadarnic de ani luat[la mijloc..
 }n umbra ei pasc]nc[miei =ajung vl[starii brazii puternici,
 +i fie-n mare sau mic num[r, neputincio=i sunt cei

nemernici —

B[tr`na st`nc[uria=[e neclintit[de pe loc.

Epigraf

}=i dau albinele silin\[,
 Muncind cu mult[s`rguin\
 S-adune sucul de prin flori;
 }l duc]n stupi =-apoi]ndat[
 O miere dulce e-njghebat[
 Spre-a-mbog[\i pe negustori;
 Avem o soart[-asem[nat[
 Str`ng`nd poetice comori:

C[ci ori=icare ne-ar fi ciuda
 Ne e sudoarea ca =i truda
 Pentru librarii viitori.

CUPRINS

Osp[ul lui Pentaur

Templul nalt ce e din piatr[cu-ngrijire prelucrat[
 }n inscrip\ii hieratici r[sp`ndite cu bel=ug
 Prin al soarelui praf de aur sc`nteiaz[=i s-arat[
 Uria= prin]n[]nime, r[pitor prin me=te=ug.

Pe sfin`enia tihnit[st`lpi de umbr[privegheaz[,
 Pe c`nd fl[c]ri parc[urc[din nisipu-n zare-ntins;
 U=i de bronz]ntredeschise pe-ad`ncimi ce-nfrico=eaz[
 }ntunicu-l fr[m`nt[cu n[luci de aur stins.

Sfinxi pe socluri de-alabastru a=eza`i pe dou[r`nduri,
 De la scara care duce pe platforma de porfir,
 Ro=i de v`nturi, ar=i de soare, dar senini de orice g`nduri,
 S-odihnesc cu moliciune printre flori de trandafir.

Dar]n sala hipostil[,]mprejurul unei mese,
 Pentaur, poet =i preot, st[cu oaspe`i numero=i,
 Cupe de-onix se ridic[, daruri scumpe, lui trimese
 De Ramses =i de curtenii cei avu`i =i genero=i.

Dintr-o singur[fereastr[cade-o tr`mb[luminoas[,
 Ce-nf[=oar[comesenii]ntr-un nimb str[lucitor,
 Fundul templului se pierde sub un strat de umbr[groas[,
 Ce pe zei ad[poste=te de-orice g`nd p`ng[ritor.

Robi frumo=i cu piepturi goale =i cu ochi =ire\i de vulpe
 Ies fantastic ici =i colo din noptosul labirint,
 Au tunici cu fir cusute, calasirise pe pulpe,
 +i]nal\ vase de-aur]nflorite cu argint.

Un pe=chir ca hiacintul masa toat[o-nvele=te,
 +i pe purpura-nfocat[,]n l[di\ve de sandal,
 Floarea tainic[de lotus]ntristat se ve=teje=te
 Printre poame ce se urc[pe sub bol\i piramidal.

R`nduiala domnitoare e de me=ter pl[smuit[:
 Raci de mare ce sp[im`nt[, stridii cu m]rg[ritari,
 Av`nd dreptul fiecare dintre scoica siluit[
 S[ia boaba]ncle=tat[]n calcarile tari.

Pl[smui\i dup[natur[, pe=ti din c]rnuri delicate,
 Ce cu solzi de gelatin[]n argint se oglindesc,
 L`ng[p[s]ri de tot felul, =i]ntregi, =i despicate,
]mpreun[cu v`naturi nencetat se gr[m]desc.

Tot ce e mai bun pe lume, str`ns cu bani =i iscusin\[,
]mbr`nce=te]nainte l[comiile trupe=ti,
 +i pe c`nd se schimb[vorbe =i se bea cu prisosin\[,
 Pe metalice tripede ard parfumuri ar[pe=ti.

Sirieni cu forme clasici, copilandri prin etate,
 Dar pi=ca\i]n ciuda v`rstei de-al pl[cerilor t]un,
]nmuia\i]n tinere\e ca-ntr-un lac de voluptate,
 Peste masa larg[mi=c[evantalii de p]un.

+i cum robii vin s[c`nte din cimbal =i din chitar[,
 Pentaur ridic[vocea, =i pe harpa lui de bard

Epopeea str[lucit[curge falnic[=i clar[,
 }ntrec`ndu-se-n c[ldur[cu privirile ce-i ard.

„Sub Ate= c[zut]n curs[, maiestatea-sa se lupt[,
 P[r[sit de to\i o=tenii =i aproape-nconjurat,
 Bra\u-i ager se]nmoaie, spada sa e-n dou[rupt[,
 Dar pe barbari s[-i]nfr`ng[sau s[moar[, a jurat.

+etasar ce-i st[-mpotriv[, de prisos i se opune,
 Maiestatea-sa n[val[]=i repede al s[u car.
 Calc[, culc[,-mpunge, rupe, taie, spintec[, r[pune,
 C-o m`nie tr[snitoare]n al ochilor focar.

Zeul Month]i d[iu\eala =i Baal a lui putere,
 C-o silin\ uria=[sparge zidurile vii,
 Iar]n urma lui se scurge s`nge ro=u din artere,
 Ca un must de struguri negri de sub teascul unei vii.

+i pe c`nd se lupt[capii cu grozava-nv[]m[=eal[,
 C[l[rimea nesupus[tr[snitoarei z[]ticniri,
 Printre pulberea ce urc[lic[rind de-n[bu=eal[
 Pe monarc]l urm[re=te cu s[lbatice r[]cniri.

Tarekenas — l-acest nume se]ntoarce fiecare
 C[tre oaspetele t`n[r mai frumos ca zeul Ra —
 Vede-al regelui pericol, =i sub dou[mii de care
 Uruind pe ro\i de-aram[face c`mpu-a tremura.

Un torent ce=-i pr[v[]le=te cursul de-ap[peste stavili
 Nu s-asv`rle printre pietre cu asalt mai mugitor,
 Iar un fulger c`t de aprig]ndrumat de nalte pravili
 }ntre nori c`nd izbucne=te nu e-at`t de-asurzitor.

De sub ro`i, de sub copite, de sub spada ce se fr`nge
 Printre coaste sf[r`mate unde fierul s-a v`r`t,
 Izvor[=te, sare, curge, un]ntreg potop de s`nge
 +i-un morman cumplit de le=uri umple c`mpul mohor`t.

+etasar, +irab, Patasa, peste c`mpii p[duratici,
 C[ut`ndu=-i m`ntuirea, fug de panic[cuprin=i,
 +i Ramses, oprindu=-i caii, dintre-o=tenii asiatici
 Nu mai vede]n picioare dec`t turma celor prin=i.“

„Lui Ramses =i Tarekenas slav[-n veci nem[rginit[“
 Este strig[tul ce sala o str[bate p`n[-n fund,
 Iar ecoul ce de=teapt[pe o scar[nesf`r=it[
 Printre-abisurile vremii se tot face mai profund.

CUPRINS

Neron

Privire-ad`nc[. Searb[d. Ca cioc de vultur, nasul;
 Spr`ncene arcuite =i trase cu compasul;
 O frunte larg[; buze ca ve=teji trandafiri;
 Pe ochi perdea de gene din pleoapele sub`iri
 Ce las[s[str[bat[cum stau]ntredeschise
 O lume de concep`ii =-o lume de abise.

De leb[d[-i e g`tul; de marmur[-al s[u piept,
 Aci, de pe-o teras[,]l vezi seme` =i drept
 Privind albastrul Tibru, panglic[lucitoare,
 Pierdut cu mintea-n visuri, sc[ldat cu fruntea-n soare;
 Aci, molatec, lene=, apleac[, feminin,
 Grumazul s[u de filde= pe toga sa de in.

Neron!... Palatul, noaptea, r[un] de orgie
 Precum r[un], ziua, ora=ul de urgie...
 Banchete, flori, Falerno =i c`ntece de-amor
 Ciocnindu-se, adesea, cu \ipete ce mor,
 Pornesc, peste tot locul, un haos f[r] nume —
 Dar haosu-nsemneaz[o epoc[, =o lume.

Neron!...

E Roma-n fl[c]ri,]n lacrimi =i-n m[cel,
 C[ci Cezarul o =tie mai rea =i dec`t el;
 E vinu-n cupe de-aur =i s`ngele pe scar[;
 Desfr`u de vin-n[untru, desfr`u de s`nge-afar[...
 Dar astfel precum este: bizar =i criminal,
 Neron e]ncercarea de-a fi original.

CUPRINS

Zi de iarn[

Se-nnoreaz[ceru-albastru,
 Nici o floare, nici un astru,
 C[ci =i cer ca =i p[m`nt
 Pus-au vara]n morm`nt.

Toate frunzele-adorate
 Zboar[-n v`nt amestecate...
 Corbi =i ciori-nnegresc pe sus...
 R`ndunelele s-au dus.

Fulguie=te de ninsoare
 }n pustiile ogoare,
 Ur[criv[\u-n copaci...
 Vai de oamenii s[raci.

De la munte p`n' la balt[
Numai criv[\ ce te salt[;
Numai cer posomor`t
Peste c`mpul mohor`t.

B[t[tura e pustie
De bel=ug =i veselie,
+i de-al verii c`ntec viu
Orice suflet e pustiu.

Sus la st`nele din munte
Pe z[pad[]=i fac punte
Lupi pr[dalnici =i mi=ei...
Vai de turmele de miei.

Pestetot numai z[pad[,
Ce s-adun[]n gr[mad[
Sau se-mparte-n fel de flori
Sub ai v`ntului fiori.

Prin p[durea troienit[
Nu e crac[nenflorit[,
Dar]n loc de ghiocei
Pretutindenii e polei.

De prin co=uri iese fumul
Ce mereu]=i trage drumul
Sub al iernii cer senin...
Vai de cei f[r[c[min.

Prin ora=e umbl[-n s[nii
Fel de feluri de jig[nii

Ce-n[untru nici nu-ncap
De samur =i de s`ngeap.

Tot prin falnice loca=e
}=i duc frun\ile trufa=e,
Dar de nas, de nu le-ajungi,
Sub m[nu=i au gheare lungi.

Viscol, criv[\ nu-i atinge,
Soba-n veci nu li se stinge...
Sunt boieri sau boieri\i...
Vai de oamenii cinsti\i.

CUPRINS

Av`nt

Precum]n largul m[rii corabia s-opre=te
C`nd v`ntul nu mai sufl[=i p`nza pe catart
At`rn[nenstrunat[sub luna ce-i z`mbe=te
Cu razele ce-asupr[-i zadarnic se]mpart;

Precum vioara tace c`nd coarda se destinde
+-abia auzi]n suflet c`nt`nd ca printr-un vis
R[sunete suave, voioase sau murinde,
Ce trec prin amintire c-un farmec nedescris;

A=a-n restri=tea vie\ii, poetul, =i el tace,
Cu inima r[nit[]n pieptul s`ngerat,
Nimica nu-l mai mi=c[, nimica nu-i mai place
+i-l afl[-orice sim\ire cu sufletu-nghe\at.

Ca el e =i matrozul corabiei oprite...
 Av`ntul =i-l legase de-al vasului]not,
 Iar apa oglinde=te priviri nensufle\ite,
 +i mut[se]ntinde oglind[pestetot.

Sunt triste, oh! sunt triste momentele acele,
 C[ci inima r[nit[a bietului poet
 Adoarme ca =i marea sub cerul plin de stele
 +i nu mai c`nt[-ntr-]nsul speran\[, nici regret.

Precum]ns[deodat[la-nt`ia adiere
 Corabia tresare pe-al undei s`n amar
 +i p`nzele se umfl[=o-mpinge cu putere,
 Juc`nd-o]n buiestru ca falnic arm[sar;

Tot astfel inspirarea deodat[se ridic[,
 +i aripi nev[zute]l schimb[-n semizeu,
 Se-ntinde pe h`rtie a versului panglic[,
 Iar sufletul]n urm[]=i las[corpul greu.

Lirismul =i satira se joac[pe-a lui frunte
 Ca fulgere desprinse din foc dumnezeiesc,
 Nou Moise, el se urc[atunci pe v`rf de munte
 +i alte legi s[de=te]n sufletu-omenesc.

De=i]n urm[-i url[a urei aiurare,
 Z`mbind, c`nd s[-l sf`=ie cei r[i se]nvr[]besc,
 A=a de sus \inte=te =at`ta e de mare,
]nc`t cuprinde totul: ceresc =i p[m`ntesc!

El vede armonia din lumile eterne,
 Pricepe nesf`r=itul =al totului mister;

Materia]n fa\[-i se fierbe =i se cerne,
Urmeaz[]n ad`ncuri cometele ce pier;

+tiin\`a gr[ni\`at[o calc[]n picioare...
Atomele iau via\[, le simte cum tr[iesc...
Le-aude bucuria sau lunga lor pl`nsoare
}n vecinica mi=care pe care-o-ndeplinesc;

Coboar[printre oameni =i =tie s[m`ng`ie,
+i c`ntecu-i se vars[ca r`uri de isop,
El cur[\[=i spal[de-a patimilor r`ie...
Insulte nu-l pleac[, s[r`ure potop;

C[ie=te pe poporul ce merge la pieire,
Tiranu-ncremene=te sub biciul lui de foc,
Dar vai! el care merge de-a drept la nemurire,
Adesea n-are-n via\[nici p`ine, nici noroc.

CUPRINS

V`nt de toamn[

M[zoresc s[scriu degrab[...
Pentru ce, nu =tiu nici eu:
M[zore=te Dumnezeu?
Simt c[via\`a mea e slab[?

C`nd apusul e mai falnic,
Norii to\i c`nd str[lucesc,
Melancolic]i privesc
+i r[m`n cu ochiul jalnic.

Este oare, este oare,
Semn de moarte pe cur`nd
Versul meu ce pl`nge bl`nd
Ca susurul de izvoare?

Cu octombrie ce vine,
Fi-voi oare frunza-n v`nt
Dobor`t[la p[m`nt
+i uitat[de oricine?

De-aud clopotul de jale,
F[r[voia mea tresar,
De-nt`lnesc funebrul car,
M[]ntorc din a mea cale.

CUPRINS

Tu ce e=ti a na=te

Tu ce e=ti a na=te, suflet rupt din mine,
Clip[dintr-o via\ [plin[de suspine,
Poate la neazuri ai s[m[blestemi
+i vei zice, poate, c-ar fi fost mai bine
R[m`n`nd ce fost-ai s[nu-nve\i s[gemi,
Tu ce e=ti a na=te, suflet rupt din mine.

Zi oricare vorb[la nenorocire...
Oare eu n[scut-am cu a mea-nvoire?...
}ns[niciodat[nu uita c[eu
M-am luptat]n lume f[r[=ov[ire
+i mi-a fost]n sprijin bunul Dumnezeu...
Zi oricare vorb[la nenorocire.

C [tre-acelea=i lupte poart[al meu nume
 F[r[-a =ti ce soart[vei avea]n lume
 +i la urm[trece-l altuia =i tu...
 Va veni r[stri=tea vr`nd s[v[sugrume,
 Dar =i mie-mi str`nse g`tul c`t putu...
 C [tre-acelea=i lupte poart[al t[u nume.

Via\ a e o mam[pentru mul\i grozav[...
 Orice zi le-duce un pahar de-otrav[...
 Cerul este]ns[plin de str[luciri,
 +i a s[rut[r]ii flac[r[suav[
 Uple-al nostru suflet cu-ndumnezeiri,
 +i e dulce via\ a chiar c`nd e grozav[.

CUPRINS

Se duce...

Se duce noru-n al s[u zbor
 Ca g`ndul meu r[t[citor,
 Aci de lun[poleit,
 Aci de noapte]nnegrit.

Se duce r`ul pe costi=,
 }ncol[cit pe sub frunzi=,
 Aci =optind un c`ntec bl`nd,
 Aci umflat =i spumeg`nd.

Se duce v`ntul printre foi,
 Se duc =i lucruri vechi =i noi,
 Se duce tot ce e de dus,
 P[m`ntul jos =i luna sus.

Dar c`nd e totul c[l]tor,
Schimbat mereu sau schimb[tor,
Al meu destin e nencetat
Neschimb[tor =i neschimbat.

CUPRINS

Stuful de liliac

Era o zi senin[ca fruntea de fecioar[
Ce e neturburat[de-ai patimilor nori,
O zi]n care =oapte de]ngeri se coboar[
+i vin pe-o adiere s[c`nte printre flori.

Sub\iri ca o dantel[urcau mereu din ap[
Cl[diri de nori fantastici ocoale d`nd pe lac,
+i prins de-o rece st`nc[pe care v`ntu-o sap[,
Gemea mu=cat de v`nturi un stuf de liliac.

Pl[p`ndeale lui ramuri abia]nmugurite,
V[it`ndu-se pe soarta ce-acolo le-a s[dit,
Nainte de-a=i da rodul mureau]vine\ite
C`nd ea veni s[=ead[sub stuful oropsit.

Atunci acele ramuri deodat[]nflorir[
+-o ploaie azurie v[rsar[peste noi...
O! Doamne, acele clipe ce repede pierir[...
Uscat e liliacul =i nu mai suntem doi.

}n arcane de p[dure

CUPRINS

}n arcane de p[dure]ntunic ce sp[im`nt[.
 Frunza tace l`ng[frunz[=i copac l`ng[copac;
 Noapte trist[, noapte mut[, noapte moart[, cer opac —
 Dar privighetoarea c`nt[, dar privighetoarea c`nt[.

}n arcane de p[dure vijelie ce sp[im`nt[,
 Tr[snet ro=u ce-nf[=oar[=i surpare de potop;
 Pentru ce e armonia o m`nie f[r[scop,
 Dar privighetoarea c`nt[, dar privighetoarea c`nt[.

}n arcane de p[dure groz[vie ce sp[im`nt[,
 Aurora-nt`rziat[nu s-arat[sub frunzi=,
 }ntunicul]n cale i s-a pus]n curmezi= —
 Dar privighetoarea c`nt[, dar privighetoarea c`nt[.

P[durea

Nimica n-are ca p[durea mai multe farmece s-atrag[
 Un suflet ce iube=te taina frunzi=elor cu umbr[drag[
 +i nic[ieri nu po'i mai bine de lumea-ntreag[s[te pierzi
 Dec`t pe-ngustele potece sub bolile cu frunze verzi.

Frumos e muntele ce-nal\ spre ceruri fruntea lui semea\
 Frumos e c`mpul ce se-ntinde ca =i o mare de verdea\
 Frumoas[, marea lini=tit[sau cu talazul r[zvr[tit,
 }ns[nimica cu p[durea nu poate fi asemuit.

Ea n-are-n s`nul ei castele, dar soarele c`nd o izbe=te
 O populeaz[cu fantasme, =i c`ntu-o face de vorbe=te,
 +-aci z[re=ti palate-nalte, =-aci, c`nd ele se desfac,
 Ridic[vocea orice frunz[=i-n om se schimb[-orice copac.

+i c`te g`nduri nu de=teapt[c`te-un stejar mai vechi, ce =tie
 A veacurilor disp[rute povestea cea de b[rb[lie,
 El, ce sub umbra lui b[tr`n[s-ad[posteasc[a putut
 C`te-un Mihai al \[rii noastre, tr[it =i mort necunoscut.

P[dure, cine nu iube=te suava ta melancolie,
 Tu ce ridici spre ceruri bra\ vis`ndu-\i dulcea poezie,
 +i care om venind]n tine nu se pricepe]n]lat,
 Cu r[nile]n piept]nchise, cu doru-n suflet alinat?

Poetul dac[se a=eaz[la vreo r[sp`nt'e cu f`nt`n[
 Vorbe=te cu izvoru-albastru de-a codrului frumoas[z`n[,
 Ce se tot face nev[zut[de c`nd nu sunt nici fra\i de cruci,
 Nici verzi=ori frumo=i ca zmeii, nici poter[=i nici haiduci.

+i c`ntecele ce de=ir[]i sunt adesea]nso\ite
 De milioanele de frunze]n soare-apune poleite,
 Iar apa alerg`nd la vale, cu un murmur nedefinit
 Le duce f[r[de-a =ti unde =i nici de unde i-au venit.

Ciobanul dac[se z[re=te printre desi=ul t[u cel verde,
 De r`nd de-ar fi la-nf[\i=are,]nf[\i=area lui =i-o pierde,
 +i ca-ntr-o cadr[ce-ar cuprinde pe un p[stor al lui Virgil
 Se-ntip[re=te o idil[pe chipu-i]nc[de copil.

]l vezi al[turea cu mieii, pe care bl`nd]i p[store=te,
 Cu pieptul gol,]n v`nt cu p[rul ce alba fa\ i-o umbre=te,

Ca-n vremuri clasice de simplu, dar =i frumos =i fericit
Precum n-a fost p`n[acuma de nimeni]nc[-nchipuit.

Voinicul dac[pe sub sear[=i-ad[poste=te-a lui comoar[
De dragoste]nfl[c[rat[sub umbra ta ce-l]nf[=oar[,
Din om ce este-l faci s[par[ca s`ntu Gheorghe de m[re\
+i tremur[s[rmana fat[sub buza lui de]ndr[zne\.

P[dure, cadrul t[u convine la bucurie =i durere...
Dar c`ntecul ce pe-a mea buz[]ncepe azi a tres[Ita
Din nou ca s[r[sune liber =i s[reia a lui putere,
P[dure, are trebuin\ de cadrul =i de umbra ta.

Cu g`ndurile mele singur a= vrea ca s[m[pierd]n tine,
S[simt o dulce voluptate sorbindu-\i aerul cel viu,
S[nu mai s-afle om s[=tie nici de-al meu nume, nici de mine,
+i tot a=a s[nu mai fie nici om de care eu s[=tiu.

T[cut, sub frunze ca n[luc[s[m[strecor f[r[-ncetare
Pe unde locul mai s[lbatic s-ar]nt`mpla]n drumul meu,
Iar d`nd uit[rii lumea-ntreag[=i eu s-am parte de uitare,
R[nit de lupta unei vie\ pe care n-am cerut-o eu.

Spre soarele ce se ridic[s[c`nt cu frunzele ce c`nt[,
Cu paserile modul`ndu-=i concertul lor ne]ntrecut,
Cu =optitoarele izvoare ce-n armonie se fr[m`nt[
Pe patul de-albe pietricele ce le e vecinic a=ternut.

+i cufundat prin al meu suflet]n armonie =i verdea\
R[pit din visele frumoase ce-n al meu cuget s-ar ivi,
S[simt =i lumea s[-n\eleag[c[de-are traiul vreo dulcea\
E de-a uita c[-l por\i pe umeri =amenin\
a te strivi.

}ntre frunze

CUPRINS

Gr[dina este plin[de taina fericirii
 +i nu e fir de iarb[de-alt fir nendr[gostit;
 E mai, c`nd nu e frunz[s[n-aib[al iubirii
 Fior nedeslu=it.

Micsandra spre rozet[se pleac[fermecat[,
 Garoafa r`de-n soare cu ro=ul ei m[nunchi,
 Iar vi\la se ridic[pe m[r, amorezat[
 De verdele s[u trunchi.

Rochi\ele,]n bra\le sub\iri, dar]ncordate,
 Str`ng vi=inul, =i crac[cu crac[-l cuceresc,
 Cire=ele, al[turi, sub frunze-mperecheate,
 Ro=esc =i se iubesc.

Din totul se]nal\ un c`ntec c[tre soare
 De dragoste nespus[, de dulci]mbr[\i=[ri,
 O falnic[poem[de strofe arz[toare,
 De tainice oft[ri.

Ascult[: e gr[dina]ntreag[, ce une=te
 Sim\irea ei suav[cu c`ntecul din noi,
 +i cerul din ad`ncu-i de aur ne prive=te
 Z`mbindu-ne prin foi.

Epigraf

CUPRINS

S[m[spele de insulte nu m[-ncerc s[fac apel
 La un veac ce nu cuprinde dec`t patim[]n el
 +i]n care tot nerodul are dreptul s[vorbeasc[
 Ca dovad[-ntemeiat[de prostia cea ob=teasc[.
 C`t e \ara noastr[toat[v[d mul\imi f[r[sim\iri,
 Creieri stin=i de]ntuneric, inimi roase de-njosiri.

Dar c`nd patru genera\ii peste moartea mea vor trece,
 C`nd voi fi de-un veac aproape oase =i cenu=[rece,
 Va suna =i pentru mine al drept[\ii ceas deplin,
 +-al meu nume, printre veacuri,]n[l\`ndu-se senin,
 Va-nfiera ca o stigmat[neghiobia du=m[neasc[,
 C`t vor fi]n lume inimi =i o limb[rom`neasc[.

Faunul

]n ochii mei ad`nci, pe br`nci un faun privegheaz[,
 Viseaz[stra=nica pl[cere ce po\i s-o smulgi unui viol,
 Hipnotiz[ri ce pervertesc r`njind]mpr[=tiaz[
 +i-n fund de ginga=e potire \`=ne=te-n sil[vitriol:
]n ochii mei ad`nci, pe br`nci un faun privegheaz[.

Catifeleaz[lin =i dulce cuv`ntul s[u — suspin blajin —
 Dar c`nd st[p`n se crede-a fi, atunci pe prad[sare,
 Br[zdeaz[s`nurile goale cu buze aprigi ca de Djin
 +i e un Iad de foc ascuns ce, p`n[nu tresare,
 Catifeleaz[lin =i dulce cuv`ntul s[u — suspin blajin.

Zadarnic anii trec, =i trec — r[m`ne Domn]n scaun,
 +i nu e om ca s[nu-l poarte la p`nd[-n el pitit pe br`nci,
 Iar nu e ceas =i pas, r[gaz s[po`i avea de faun,
 E=ti robul lui, =i totdeauna ca s[tr[iasc[el m[n`nci,
 Zadarnic anii trec =i trec — r[m`ne Domn]n scaun.

Noaptea neagr[

CUPRINS

Cu norii ce afar' s-adun[
 Acoperind =i cer =i lun[,
 De la fereastra mea, sub coaste,
 C[l[ri pe bezn[, ca prin basme,
 Z[resc un =ir grozav de iasme
 Ce sunt a iadurilor oaste.

Hop! Hop! Se duc mereu la vale,
 +i parc[m-ar privi cu jale,
 +i parc-ar r`de c`teodat[...
 C[ci sp[im`ntoasele lor r`nduri
 Sunt ghiana ce o port]n g`nduri,
 Sunt mintea mea]ntunecat[.

Coco=ul ce-nspre ziu[c`nt[
 Cu glasul lui nu le sp[im`nt[...
 Hip! Hip! — curg iezmele]ntruna,
 +i dac[las perdeaua iute,
 Atunci, odaia, pe-ntrecute,
 Mi-o umplu, una c`te una.

Ha! Ha! — +i grabnic m[-nconjoar[
 R`z`nd de-un r`s ce m[doboar[,

Iar]n mijlocul lor,]ndat[,
Pe c`nd mai mare e v`rtejul,
Usc`ndu-mi gura =i g`tlejul,
M[pun, =i trag o hor[lat[.

CUPRINS

C`nd aripi...

C`nd aripi al meu suflet avea, credeam]n toate
Iluziile roze... — Eram un semizeu,
Zburam spre empireu,
Mai sus de gloate...

C`nd aripi al meu suflet avea.

Purtam]n grai argintul curatelor izvoare,
}n cuget, visuri roze... — De via\[m[-nc`ntam,
De soare m[-mb[tam,
Eram argint =i soare... —

C`nd aripi al meu suflet avea.

Era ca o-nflorire de zile minunate,
De crini =i roze roze... — Z`mbeam copil[ros,
Voios =i generos,
Str[in de r[utate...

C`nd aripi al meu suflet avea...

Ur[

CUPRINS

Dac[-a= fi tr[snet v-a= tr[sni,
 V-a=]neca dac[-a= fi ap[,
 +i v-a= s[pa morm`ntu-ad`nc
 Dac-a= fi sap[.

Dac[-a= fi =treang v-a= sp`nzura,
 Dac[-a= fi spad[v-a= str[punge,
 V-a= urm[ri dac-a= fi glon`,
 +i v-a= ajunge.

Dar eu, de=i r[m`n ce sunt,
 O voce-ad`nc[]mi murmur[
 C[sunt mai mult dec`t orice,
 C[ci eu, sunt ur[.

Noaptea de iulie

A-nceput din nou s[-mi fie dor de dulce fericire...
 V[d c[-mi trece tinere\ea, v[d c[anii mi se duc,
 +i mi-e sete de pl[cere, =i mi-e sete de iubire,
 }ns[umbrele visate nu se poate s[le-apuc.

Numai aurul, el singur,]mi lipse=te-n ast[lume,
 Numai el, dar f[r[d`nsul sunt un biet neputincios...
 Care suflet de-al meu suflet, care nume de-al meu nume
 S-ar lipi s[ia povara unui trai s[r[c[cios?

Pic[pl`ns al tinere\ii pe un s`n ce nu palpit[,
 Ai avut cu ce s[-l cumperi, e al t[u p`n[]n zori...
 Ve=teje=te-te-a mea buz[pe o buz[ve=tejit[,
 +i tu, suflete, viseaz[c[aduni cere=ti comori.

]ns[tu, o! poezie, cu mantaua ta regal[,
]i acoper[vederea — fugi]n col\u-ntunecos,
 Prin fereastr[m[fixeaz[luna rece =i spectral[
 Ca un doctor ce se uit[la un chip de ofticos.

A! desigur, masca blond[avea altfel de privire
 C`nd pe \[rmurile de-aur ale lacului Lemn
 Sur`dea printre frunzi=uri la]nt`ia mea iubire,
 Vis mai lung dec`t un secol]n cuprinsul unui an.

A! desigur c[]n noaptea ce-n trecutul vie\ii mele
 E-nsemnat[cu ro=ea\ a sim\[mintelor dint`i,
 Dac[ea privea prin geamuri dintre pulbera de stele,
 Nu venea c-un z`mbet rece l`ng[caldul c[p[t`i.

Poezie! Poezie! Ai dreptate totdeauna,
 Dar fiindc[simt =i ast[zi c[r[mas-am tot al t[u,
 D[, te rog,]n jos perdeaua, ca s[nu m[vad[luna,
 Roag-o calea s[-i urmeze, voi s[scap de ochiul s[u.

Zi-i s[mearg[pe oriunde e suav[fericire,
 S[-i]ncarce a ei raz[cu al florilor arom,
 S[z`mbeasc[volupt[\ii ce se na=te din iubire,
 Dar s[uite pe oricine a uitat c[este om.

R[smeli\ a mor\ ilor

CUPRINS

Domnea-n loca=ul vecinic o noapte-ntunecoas[,
 +i unul dup[altul, falang[fioroas[,
 Ie=eau de prin morminte scheletele de mor\i:
 „Deschid [-ne iar via\ a lucioasele ei por\i...
 Destul de c`nd morm`ntul ne supse =i ne roase“,
 Striga]nv]lm [=it[r[smeli\ a de oase,
 „Destul de c`nd ne-apas[morm`ntu-ngrozitor...
 Vrem via\[, vrem lumin[, vrem soare-nc]lzitor.“
 +i \estele prin iarb[dau fuga-nsufle\ite,
 Purtate de schelete]n grab' re]ntocmite,
 A=a c[cimitirul era ca un v`rtej
 }n care c`te-o \east[fugea dup[-un g`tlej,
 Iar deget dup[deget, =i coaste dup[coaste,
 Urmau]n goana mare ca oaste dup[oaste...
 Femurul, c`teodat[, un tibia prinz`nd,
 Da jalnice ocoale, trosnind =i =chiop[t`nd,
 +i-n groaznicul amestec, ciocnindu-se]n cale,
 Albeau prin noaptea neagr[coloane vertebrale...
 Clavicul[=i cubit, =i metatars, =i stern
 P[reau mi=cate astfel de-acela=i dor etern,
 Iar oasele cu-ncetul la r`nd]nghesuite,
 Cu zgomot]n schelete erau re]ntocmite,
 +i glasul ce din toate \ipa]ngrozitor
 Era: „Vrem aer, via\[, vrem soare-nc]lzitor“.

Noaptea albă

CUPRINS

Luna varsă în odaie
 O fantastică vâpaie,
 Iar cu capul aplecat
 Stă poetul care-odată
 Pe o coardă fermecată
 Lumea toată a-nvăntat.

Fruntea lui nensuflețită
 Pare-n raza strălucită
 Ca un munte pleștuit,
 Ochii lui fără privire
 Și insuflă o-nvăzire
 Ce te lasă-nmurmurită.

Printre florile de-afară
 Doarme geniul pe scară
 Ca un mort de nemișcat,
 Pe când luna maiestooasă
 O lumină învăoasă
 Pune-n cerul neschimbat.

Visul fatal

Nu mai am decât o sete, nu mai am decât un vis,
 Vis ce-n inimă cu sângelui conturat îl în închis;
 Ori-iunde-l port cu mine, și c-o dulce voluptate
 Mîntea mea îl recite-te pe când inima mea bate;

Negru, groaznic, f[r[mil[, nu e-ntr-]nsul un cuv`nt
 Ca s[nu m[fac[singur uneori s[m[-nsp[im`nt;
 +treangul, fierul, focul, plumbul se-ntr`es s[-l]ntocmeasc[,
 +i-n zadar se-ncearc[unii din priviri s[mi-l citeasc[
 }nainte de momentul c`nd... — Dar visul meu cumplit
 Dac[scris e s[r[m`n[un biet vis ne]mplinit,
 Din ad`ncul ei cel umed, cu aceea=i nendurare
 Groapa mea are s[strige c[tre ceruri: R[zbunare.

CUPRINS

C`ntecul =i poetul

C`nd se na=te]ntr-o \ar[mic[, — cine e poet,
 Dac[simte-a lui f[ptur[c[e roas[de-un regret,
 E desigur de regretul c-a n[scut. — El c`nt[, scrie,
 +i abia]n c`te-un suflet, afl[c`te-o simpatie.
 }ncolo, cine-l cite=te, sau de pizm[e cuprins,
 Sau cu inima]nchis[=i-n citire nedepins
 Cartea i-o silabise=te.

Dar de ce de insomnie dobor`t, — poetul c`nt[,
 +-av`nd toate]mpotriv[inima =i-o mai fr[m`nt[
 S[mai lase pe h`rtie ca s[treac[-al s[u condei,
 Ce fixeaz[note de-aur pe al foilor temeii
 Pentru ce mai]mplete=te cu argint =i cu m[tase
 Stofele predestinate urme multe s[nu lase.
 Visul ce ne tot =opte=te?

Liliacul alb =i ro=u harpa sa o coroneaz[,
 Al s[u c`ntec, ca sideful str[luce=te, — =i vibreaz[
 Mai curat dec`t un sunet de cristal. — Armonios

Ca un \ip[t de vioar[sub arcu=ul ml[dios,
 Smulge lacrimi. — Bl`nd =i dulce se]nal\]; — c`teodat[,
 De se=ncarc[cu m`nie v`n[t[=i nenfr`nat[
 Este pentru vinova`i.

Iat[c`ntecul. — Poetul pentru ce-l vibreaz[]ns[?
 Pentru cine e parfumul sau durerea lui cea pl`ns[?...
 Tot ce =tiu e c[natura str[lucindu-i]n priviri
 Ceru-n sufletu-i coboar[cu supreme-ademeniri,
 }ngeri dulci pe buze-i c`nt[... — Dac[vre`i s[=ti`i misterul
 Pentru ce =i pentru cine?... }ntreba`i natura, — cerul,
 Sau pe]ngeri]ntreba`i.

CUPRINS

C[tre viitorime

Voi, care v[ve`i na=te de-aci-]ntr-un veac sau doi,
 Voind s-ave`i =tiin\] de cine-am fost =i noi,
 Lu`nd spre deslu=ire istoria, —]ndat[
 Sim`irea noastr[-ntreag[, de fal[]mb[]tat[,
 Striga=va: „Ca str[bunii s[fim de glorio=i,
 Pe c`nd am fost cu to`ii mi=e-i sau tic[]lo=i.“

Mai mult dec`t minciuna nimica nu r[]pune...
 E aspru adev[rul, dar trebuie a-l spune:
 Da, \ara noastr[toat[, din cap p`n` la sf`r=it
]n zilele de ast[]zi e st`rvul otr[]vit,
 Din care s`ntu soare cu flac[ra-i suav[
 Nu poate s[mai scoat[nimic dec`t otrav[.]

+i mi=uiе asupra-i un =ir de viermi gre\o=i
 Ce-l sug p`n[la oase s[tui dar lipicio=i,
 Blestem care desigur]=i are]nceputul,
 }=i are =i prezentul,]=i are =i trecutul,
 Pe c`nd sf`r=itul, — zilnic chemat =i nesosit,
 Se pierde printre veacuri, r[m`ne neghicit.

Dar cum? Din timpul nostru nimic nu va r[m`ne
 Ca moa=te respectate a zilelor b[tr`ne?
 Ce? Zidurile Plevnei de sine au c[zut
 +i moart[ne-a fost \ara solda\i c`nd am avut?
 Ce? Poate s[existe mai mare b[rb\ie
 Dec`t s[-\i dai sf`r=itul pe c`mp de b[t[lie?

Ei! Da. Prin v`nt, pe zloat[, fl[m`nzi =i dezbr[ca\i,
 Martirii ce avur[m r[m`n necontesta\i...
 Zburar[, se luptar[, murir[; foarte bine:
 E drept c[au fost ieftini cu s`ngele din vine,
 E drept c[fiecare a fost un semizeu,
 Dar pentru ce, =i cine, nu =tiu nici ei, nici eu.

Urma=i, oric`t de mare ve\i crede-a noastr[fal[,
 Feri\i-v[de-a trece sub poarta triumfal[
 Prin care-aceast[\ar[de-un veac a defilat,
 C[ci dac[avem ast[zi =i rege =i regat,
 Putem de azi pe m`ine s-avem =i-mp[r[\ie,
 Dar f[r[libertate =i f[r[Rom`nie.

G`ndului

CUPRINS

Eu am stat =-am cugetat
 +i mijlocul l-am aflat
 Via`a mea s-o fericesc:
 E s[nu m[mai g`ndesc.

G`ndul m-a]mb[tr`nit,
 G`ndul m-a nenorocit...
 F[r[g`nd de m[n[=team,
 Nu pl`ngeam, nu sufeream.

De-am g`ndi, sau n-am g`ndi,
 R[u-n veci va izb`ndi,
 +i cu g`nd =i f[r[g`nd,
 Ne vom duce to`i pe r`nd.

Tot o soart[vom avea,
 }n zadar fugim de ea,
 C[ci de suntem pe p[m`nt,
 Ne-am n[scut pentru morm`nt.

G`nd mi=el, grozav blestem,
 Eu de azi nu te mai chem,
 Numai rele mi-ai urzit
 +i]n veci m-ai am[git.

Voi o clip[s[tr[iesc,
 Nicidecum s[nu g`ndesc
 S[m[uit la stele sus
 F[r[lui s[-i fiu supus.

S[tr[iesc f[r] s[=tiu
 De sunt mort sau de sunt viu,
 +i prin lume, c[l]tor
 S[m[duc nep[s]tor.

S[m[-mb]t de dulci lumini,
 De mirosul de pe crini,
 De-al izvorului murmur
 +i de-al cerului azur.

+i atuncea mizantrop,
 G`nd nemernic s[te-ngrop,
 S[te-ngrop]n mine-ad`nc
 +i s[beau =i s[m[n`nc.

Piatr[rece, orb =i crud,
 Nici un pl`nset s[n-aud
 Sub al cerurilor cort
 Pentru orice patimi mort.

+i c`nd ceasul va sosi
 Dintre oameni a dosi,
 S[m[duc f[r] s[=tiu
 De-am fost mort sau de-am fost viu.

FLORI SACRE (1912)

CUPRINS

Avatar

Domnea]n Roma August, — era sub cer de mai, —
}mi c`nt[-n suflet anul, — zvoniser[dezastre,
Dar Tibrul printre dealuri curgea ca printr-un rai,
+i vii,]n ochii sclavei, z[r]ii cicori albastre.

Vorbi]n al meu s`nge al patimilor grai,
Eram atletul plastic]ntors abia din castre,
+-am pus, sub piept zdrobind-o, c`nd lung o s[r]utai,
J]raticul de buze pe florile din astre.

Gr[dina]n odihn[z[cea-ntre ziduri albe...
Ninseser[din piersici suave flori roz-albe... —
Au curs de-atunci noiane de veacuri p[g`ne=ti... —

Uitat[mi-este groapa sub flori =i sub parfume,
Dar tot mi-aduc aminte... — fu Cretus al meu nume,
+i-n for purtam tunic[cu ciucuri eline=ti.

Noaptea de decembrie

Pustie =i alb[e camera moart[...
 +i focul sub vatr[se stinge scrumit... —
 Poetul, al[turi, tr[snit st[de soart[,
 Cu nici o sc`nteie]n ochiu-adormit...
 Iar geniu-i mare e-aproape un mit...

+i nici o sc`nteie]n ochiu-adormit.

Pustie =i alb[e-ntinsa c`mpie...
 Sub viscolu-albastru ea geme cumplit...
 S[lbatic[fiar[, r[stri=tea-l sf`ie,
 +i luna-l prive=te cu ochi-o\elit... —
 E-n negura nop\ii un alb monolit...

+i luna-l prive=te cu ochi o\elit.

N[me\ii de umbr[]n juru-i s-adun[...
 F[ptura de hum[de mult a pierit
 Dar fruntea, tot m`ndr[, r[m`ne]n lun[—
 Chiar alba odaie]n noapte-a murit... —

F[ptura de hum[de mult a pierit.

E moart[odaia, =i mort e poetul... —
 }n zare, lupi groaznici s-aud, r[gu=it,
 Cum latr[, cum url[, cum urc[, cu-ncetul,
 Un tremol sinistru de v`nt-n[bu=it...
 Iar criv[\ul \ip[... — dar el, ce-a gre=it?

Un haos, urgia se face cu-ncetul.

Urgia e mare =i-n g`ndu-i =-afar[,
 +i luna e rece]n el, =i pe cer..
 +i bezna lunge=te o stra=nic[ghear[,
 +i lumile umbrei chiar fruntea i-o cer...

+i luna e rece]n el, =i pe cer.

Dar scrumul sub vatr[, deodat[, clipe=te..
 Pe ziduri, alearg[albastre n[luci..
 O flac[r[vie pe co= izbucne=te,
 Se urc[, palpit[, trosne=te, vorbe=te...

„Arhanghel de aur, cu tine ce-aduci?“

+i flac[ra spune: „Aduc inspirarea..
 Ascult[, =i c`nt[, =i t`n[r refii... —
 }n slava-nvierii]neac[oftarea..
 Avut =i puternic emir, voi s[fii.“ —
 +i flac[ra spune: „Aduc inspirarea
 +i-n alba odaie alearg[vibrarea.

R[stri=tea z[pezii de-afar[, dispare..
 Deasupr[-i e aur, =i aur e-n zare, —
 +i iat[-] emirul ora=ului rar..
 Palatele sale sunt albe fantasme,
 S-ascund printre frunze cu poame din basme,
 Privindu-se-n luciul p`r`ului clar.

Bagdadul! Bagdadul! =i el e emirul... —
 Prin aer, petale de roze plutesc..
 M[tasea-nflorit[m[rit[cu firul
 Nuan'e, ce-n umbr[,]ncet, ve=tejesc... —

Havuzele c`nt[... — voci limpezi =optesc...
Bagdadul! Bagdadul! =i el e emirul.

+i el e emirul, =i are-n tezaur,
Movable]nalte de-argint =i de aur,
+i jaruri de pietre cu fl[c[ri de sori;
Hangiare-n tot locul, o\eluri cumplite —
}n grajduri, cai repezi cu foc]n copite,
+i-ochi]mprejuru-i — ori spuz[, ori flori.

Bagdadul! cer galben =i roz ce palpit[,
Rai de-aripi de vise, =i rai de gr[dini,
Argint de izvoare, =i zare-aurit [—
Bagdadul, poiana de roze =i crini —
Djamii — minarete — =i cer ce palpit[.

+i el e emirul, =i toate le are...
E t`n[r, e farmec, e tr[snet, e zeu,
Dar zilnic se simte furat de-o visare...
Spre Meka se duce cu g`ndul mereu,
+i-n fa\ a dorin\ei — ce este — dispare —
Iar el e emirul, =i toate le are.

Spre Meka-l r[pe=te credin\ a — voin\ a,
Cetatea preasf`nt[]l cheam[]n ea,
}i cere sim\irea, }i cere fiin\ a,
}i vrea frumuse\ea — tot sufletu-i vrea —
Din t[]pi p`n[-n cre=tet]i cere fiin\ a.

Dar Meka e-n zarea de flac[ri — departe —
De ea o pustie imens[-l desparte,

+i prad[pustiei c`i oameni nu cad?
 Pustia e-o mare aprins[de soare,
 Nici c`ntec de paseri, nici pomi, nici izvoare —
 +i dulce e via\ a]n rozul Bagdad.

+i dulce e via\ a]n s[li de-alabastru,
 Sub bo\i lucitoare de-argint =i de-azur,
 }n vie lumin[tron`nd ca un astru,
 Cu albele forme de silfi]mprejur,
 }n ochi cu lumina din lotusu-albastru.

Dar iat[=i ziua c`nd robii =i-armez[... —
 C[mile g[te=te, =i negri-arm[sari,
 Convoiul se-n=ir[—]n zori sc`nteiaz[,
 Porne=te cu zgomot, — mul\imea-l urmez[,
 Spre por\i n[pustit[cu mici =i cu mari.

+i el ce e-n frunte pe-o alb[c[mil[,
 Jar viu de lumin[sub ro=u-oranisc,
 S-opre=te, o clip[, pe verdele pisc,
 Privindu-=i ora=ul]n roza idil[...

S-opre=te, o clip[, pe verdele pisc...
 Din ochiul s[u mare o lacrim[pic[,
 Pe c`nd, de sub dealuri, al soarelui disc
 }n gloria-i de-aur]ncet se ridic[...

+i lacrima, clar[, luce=te, =i pic[...

Din apa f`nt`nii pe care o =tie
 }n urm[, mai cere, o dat[, s[bea...

Curmalii-o-nf[=oar[c-o umbr[-alb[strie...
 Aceea=i e apa spre care venea
 Copil, s[-i alinte blonde\ea]n ea —
 +i-ntreag[, f`nt`na, e tot cum o =tie.

E tot cum o =tie, — dar, searb[d la fa\[,
 Sub magica-i umbr[, un om se r[sfa\...
 Mai slut e ca iadul, zdren\os, =i pocit,
 Hoit jalnic de bube, — de drum pr[fuit,
 Viclean la privire, =i searb[d la fa\].

De nume-l]ntreab[emirul, deodat[,
 +-acesta-i r[spunde cu vocea ciudat[:
 — La Meka, plecat-am a merge =i eu.
 — La Meka? La Meka?... — =i vocea ciudat[:
 — La Meka! La Meka! r[sun[mereu.

+i pleac[drume\ul pe-un drum ce cote=te...
 Pocit, =chiop =i searb[d, abia se t`re=te...
 +i drumu-ocole=te mai mult, tot mai mult,
 Dar mica potec[sub pomi =erpuie=te,
 O t`n[r[umbr[de soare-l fere=te,
 Auzu-i se umple de-un vesel tumult,
 +i drumu-ocole=te mai mult — tot mai mult.

Iar el, el emirul, de-asemenea pleac[—
 Pustia l-a=teapt[]n largu-i s-o treac[...
 Prin prafu-i se-n=ir[c[mile =i cai,
 Se mistuie-n soare Bagdadul, =i piere,
 Mai =ters dec`t rozul de flori efemere,
 Mai stins dec`t visul pierdutului rai.

}n largu-i pustia, s[treac[-l a=teapt[—
 E dreapt[— tot dreapt[— dar zilele curg,
 +i foc e]n aer,]n zori, =i-n amurg —
 +i el nainteaz[, dar zilele curg

Nici urm[de ierburi, nici pomi, nici izvoare...
 +i el nainteaz[sub fl[c[ri de soare...
 }n ochi o n[luc[de s`nge —]n g`t
 Un chin f[r[margini de sete-arz[toare...
 Nisip, =i deasupra, cer ro=u — =at`t —
 +i to`i nainteaz[sub fl[c[ri de soare.

+i tot f[r[margini pustia se-ntinde,
 +i tot nu s-arat[ora=ul preasf`nt —
 Nimic n-o sf`r=ete]n zori c`nd s-aprinde,
 +i n-o-nvioriaz[suflare de v`nt —
 Luce=te, vibreaz[, =i-ntruna se-ntinde.

Abia, ici =i colo, g[sesc, c`teodat[,
 Verdea`a de oaz[cu dor a=teptat[...
 S[geat[, alearg[cal alb =i cal murg,
 C[milele-alearg[s[geat[=i ele,
 La c`ntecul apei se fac u=urele...
 Izvor sau citern[]n clip[le scurg —
 Dar chinul re]ncepe, =i zilele curg.

+i tot nu s-arat[n[luca sublim[...
 +i apa,]n foale, descrie=te mereu...
 C`nd calul, c`nd omul, s-abate victim[,
 Iar mersul se face din greu =i mai greu...
 Cu trei =i cu patru, mor to`i plini de zile,
 Dragi tineri, cai ageri, =i m`ndre c[mile.

+i tot nu s-arat[cetatea de vise...
 Merindele, zilnic,]n tr[i=ti se sf`r=esc...
 Pr[dalnice zboruri de paseri, sosesc...
 S-arunc[pe le=uri cu ciocuri deschise,
 C[mile, cai, oameni, cad, pier, se r[resc...
 Doar negrele paseri mereu se-nmul`esc
 +i tot nu s-arat[cetatea din vise.

Cetatea din vise departe e]nc[,
 +i vine =i ziua cumplit[c`nd el,
 R[mas din to\i singur, sub cer de o\el,
 Pe minte]=i simte o noapte ad`nc[... —
 C`nd setea, c`nd foamea, — grozave la fel,
 Pe piept, ori pe p`ntec,]i pun c`te-o st`nc[,
 Prin aeru-n fl[c[ri, sub cerul de-o\el.

Pierdu\i sunt to\i robii, cu cai, cu c[mile...
 Sub aeru-n fl[c[ri, zac ro=ii mobile... —
 Nainte —]n l[turi — napoi — pestetot,
 Oribil palpit[aceea=i culoare...
 E-aprins chiar p[m`ntul hr[nit cu dogoare,
 Iar ochii se uit[zadarnic, c`t pot —
 Tot ro=u de s`nge z[resc pestetot
 Sub aeru-n fl[c[ri al lungilor zile.

+i foamea se face mai mare — mai mare,
 +i, zilnic, tot cerul s-aprinde mai tare...
 Bat t`mplele... — ochii sunt demoni cumpli\i...
 Cutremur e setea, =-a foamei sim\ire
 E =arpe, duc`ndu=-i a ei zv`rcolire
]n p`ntec,]n s`nge,]n nervii-nd`rji\i... —
 Bat t`mplele... — ochii sunt demoni cumpli\i.

Abia mai p[=e=te c[mila ce-l poart[...
 Speran\va, chiar d`nsa, e-n sufletu-i moart[... —
 Dar iat[... — p[rere s[fie, sau, ea?...
 }n zarea de fl[c[ri,]n zarea de s`nge,
 Luce=te... Emirul puterea =i-o str`nge... —
 Chiar por\ile albe le poate vedea...
 E Meka! E Meka! =-alearg[spre ea.

Spre albele ziduri, aleg[— aleg[,
 +i albele ziduri, lucesc — str[lucesc, —
 Dar Meka]ncepe =i d`nsa s[mearg[
 Cu pasuri ce-n fundul de z[ri o r[pesc,
 +i albele ziduri, lucesc, — str[lucesc!

Ca g`ndul aleg[spre alba n[luc],
 Spre poamele de-aur din visu-i ceresc...
 C[mila, c`t poate, gr[be=te s[-l duc[...
 Dar visu-i, nu este un vis omenesc —
 +i poamele de-aur lucesc — str[lucesc —
 Iar alba cetate r[m`ne n[luc].

R[m`ne n[luc], dar tot o z[re=te
 Cu por\i de topaze, cu turnuri de-argint,
 +i tot c[tre ele s-ajung[zore=te,
 Cu toate c[=tie prea bine c[-l mint
 +i por\i de topaze, =i turnuri de-argint.

R[m`ne n[luc[]n zarea pustiei
 Regina trufa=[, regina magiei,
 Frumoasa lui Meka — tot visul \intit,
 +i vede pe-o iasm[c[-i trece sub poart[...

Pe c`nd =ov[ie=te c[mila ce-l poart[...
 +i-n Meka str[bate drume\ul pocit,
 Plecat =chiop =i searb[d pe drumul cotit —
 Pe c`nd =ov[ie=te c[mila ce-l poart[...

+i moare emirul sub jarul pustiei —
 +i focu-n odaie se stinge =i el,
 Iar lupii tot url[pe-ntinsul c`mpiei,
 +i frigul se face un brici de o\el...
 Dar luna cea rece, =-acea du=m[nie
 De lupi care url[, — =-acea s[r[cie
 Ce-alunec[zilnic spre ultima treapt[,
 Sunt toate pustia din calea cea dreapt[,
 +-acea izolare, =-acea dezolare,
 Sunt Meka cereasc[, sunt Meka cea mare...

Murit-a emirul sub jarul pustiei.

CUPRINS

Mai

Mai! Mai! =i aurora cu lacrimi de topaze,
 Mai: albele calicii de crini, dulci flori de-amor,
 +i vocile de frunze, =i raze, =i extaze,
 +-a traiului uitare, un chin de care mor.

Mai: barca ce se duce pe undele t[cute,
 +i clarul dimine\ii, =i veseli lop[tari,
 +i luni ce sparg v[zduhul pe-azururi ren[scute,
 +i b[lvi de-argint, =i trestii, =i candizi nenufari.

+oriunde, o natur[tot t`n[r[, tot blond[,
 +i-n cer, pe car de fl[c[ri, Apollon, crud =i bl`nd,
 Lucind]ntr-o p[rere de curs[vagabond[,
 Juc`ndu=-i cai de-aur =i-n inimi s[get`nd.

CUPRINS

Imn la Satan

Satan, fermec[tor Satan, proteu ce e=ti ascuns]n toate,
 }n iadul t[u primesc s[ard, fiindc[altfel nu se poate;
 Te-ador, Satan, fiindc[tu e=ti z`mbet, raz[=i colorare,
 E=ti cuget[ri =i e=ti sim\iri, e=ti aur, vin, c`ntare, floare, —
 E=ti tot ce e ispititor: plasticit[\i de corpuri goale, —
 +i zbor spre cer =i volupt[\i ce sunt titanice r[scoale...
 O! singur zeu, fiindc[r[u — iar r[ul singur este for\[—
 Al t[u e-ntregul Univers, plecat sub sabia =i tor\[...

C`nd ai lipsi, ar fi t[cerea =i nemi=carea =i robia...
 Satan, — oh! Iart[-mi neghiobia!

Satan, fermec[tor Satan,
 Nemilostiv, cum e dorin\,a,
 +i ager, cum e iscusin\,a,
 Tot mai activ din an]n an;
 Seme\ cum este biruin\,a...
 Satan, dorin\[de =tiin\[,
 Satan, dorin\[de frumos,
 Satan, voin\[=i putin\[,
 Pe-altarul t[u m[-aduc prinos...
 Jos, jos f[\rnicia...

C`nd ai lipsi, ar fi t[cerea =i nemi=carea =i robia...
 }n ochi ad`nci c`nd sc`nteiezi, pe buze ro=ii c`nd r[sufli,
 Averi de-avari le risipe=ti prin sim\uri reci furtuni c`nd sufli;
 }nnebune=ti pe prea cumin\i, ce stau t`mpi\i de-n\elepciune
 +i schimbi deodat]n focar ce-a fost mai stins ca un t[ciune.
 Tu, care culci sub s[rut[ri]n silnicia ta sublim[
 Pe crinul fraged ca s[smulgi be\ia rar[printr-o crim[,
 Oh!... singur rodnic pestetot, c`nd spargi a cerurilor bolt[
 +i plumb topit]n ea \`ne=ti a vie\ii aprig[revolt[,
 Satan, — oh! iart[-mi neghiobia.

Arhanghel de-aur =i de foc,
 Ce-ns[m`n\ezi Dumnezeirea,
 Urm`ndu-\i vecinic siluirea,
 Din timp]n timp, din loc —]n loc,
 +i ce-o supui s[-\i rabde firea...
 Satan, nenvins[b[rb[\ie,
 Adolescent]n orice timp,
 Urmeaz[-a ta]mp[r[\ie
 +i pr[v]le-te-orice Olimp...

C`nd ai lipsi, ar fi t[cerea =i nemi=carea =i robia...
 Oh!... Iart[-mi, iart[-mi neghiobia.

CUPRINS

Castelul

Castelul]n ruine domne=te peste vale...
 Din turnuri retezate se-mpr[=tie o jale,
 +i stema ce pe-oricine s[-nfrunte cuteza,

M`ncat[e de v`nturi, de soare =i de ap[,
Iar vremea ce tot curge o =terge =i o crap[—
Din ea r[mas-a numai un leu, — un coif, — =o za.

Sub bol\i]ncenu=ate p[ianjenul]=i \ese
Dantela lui sub\ire din fire lungi =i dese;
C[minul zace-n umbr[, posac, — iar de pere\i
Abia se \in ici-colo, din cuie s[nu cad[,
Portrete-ncondeiate]n timpi de cruciad[,
Ce sparg]ntunecimea cu ochii lor seme\i.

Un biet v[taf de curte, b[tr`n ca lumea veche,
Pove=ti tulbur[toare]\i spune la ureche:
El a slujit str[bunii baronilor de azi...
El a v[zut castelul]n vremuri uimitoare:
N[scut]n alte zile, crescua sub un alt soare:
Vl[stare f[r[via\] au dat din-na\ii brazi.

De-ar fi s[-l crezi, c`nd luna prin geamuri s-oglinde=te,
+i flori de-argint =i aur pe lespezi r[sp`nde=te;
C`nd bate orologiul de dou[sprezece ori;
]n ultimul r[sunet al miezului de noapte,
Pe s[li =i coridoare alearg[fel de =oapte,
+i cur\ile r[sun[de cai r`nchez[tori.

V[zut-a el de-asemeni,]n sala de serbare,
C[sub cotlonul vetrei s-aprinde un foc mare;
Apoi v[zu =i chipuri din cadre cobor`nd
C[-i scutur[dantela man=etelor de praful,
Pe care l-a pus timpul, =i l-a l[sat v[taful,
+i \int[c[se uit[]n ochii lui pe r`nd.

S[-i capete iertarea u=or afla puterea,
 C[ci du=ii de pe lume, mai to\i, sunt buni ca mierea;
 Iar ei, sub policandrul din mijloc, s-a=ezau,
 Turn`nd n[luci de vinuri]n cupe vecinic goale,
 Pe c`nd, b[jie\i de cas[le dau gr[b\i ocoale
 Cu umbre de bucate din care nu gustau.

V[taful spune multe, =i chiar, — b[smiri ciudate! —
 C[-n nop\i sc`nteietoare de crini]mb[ls[mate,
 Un t`n[r, — zmeu n[prasnic cu ochi ce sorb =i mint, —
 Pustiu adesea las[pervazul cadrei sale
 }n timp ce alba z`n[din apa de pe vale
 Sub lun[-i stoarce p[rul]n r`ul de argint.

Castelul are multe pove=ti ce te minun[,
 Dar castelanul de-ast[zi le crede o minciun[,
 +i c`nd]l v[d str[bunii]n zale]mbr[ca\i,
 Ro=esc, din]n[]l\imea portretelor auguste,
 De str`mta redingot[cu m`nece]nguste
 A celui care=-i zice nepot de crucia\i.

+i timpul, care vecinic cl[dirile le sap[,
 Apas[peste turnuri, le pleac[=i le crap[,
 }ntinde pe creneluri, pe ziduri =i pe por\i,
 Din mu=chiul de paragini o fin[\es[tur[
 }n care tot trecutul s-ascunde-n umbr[sur[,
 Precum s-ascunde-n frunze un trist loca= de mor\i.

Vasul

CUPRINS

Vasul e de aur virgin sc`nteiat cu pl[ci de nacru,
 }ncrustat cu pietre scumpe, zvelt, dar trainic ca un bronz;
 +i, cuprind[ambrozii sau po=irc[de vin acru,
 Dea be'ia dezm[\rii sau extazul unui bonz,
 Vasul e de aur virgin, sculptural, sublim =i sacru.

Floare-aproape nereal[se]nal\[hieratic,
 O splendoare ca de soare r[sp`nde=te]mprejur,
 Magistral =i rece vecinic, de=i viu ca un jeratic,
 Nu e sim\ sub al s[u farmec s[-i mai poat[fi sperjur...
 Floare-aproape nereal[se]nal\[hieratic.

Gestul lui e o minune, gura lui, rubin =i perle,
 Corpul tot, plasticitatea unor zile ce s-au dus,
 }n g`tleju-i paseri rare se]ng`n[-ncet cu merle,
 +-orice limb[amu\e=te, =-orice suflet e sedus...
 Gestul lui e o minune, gura lui, rubin =i perle.

S[bei via\ a-n el e dulce sau s[bei sleirea for\ei...
 Dar ascund[sau Tenedos, sau otrav[=i puroi,
 Chio ro=u, sau miresme, — mearg[tot]n voia sor\ii, —
 C`nd e vasul de-aur virgin... moralistul e greoi,
 +i]n fond se bea tot via\[chiar c`nd bei balsamul mor\ii.

Corabia

CUPRINS

La \[rm, corabia oprit[
 E nins[de z[pada lunii
 +i marea tace odihnit[,
 De biciuirile furtunii.
 Catarg =i p`nze argintate
 Abia u=or sunt leg[nate...
 Magia nop`ii este sf`nt[...
 Verzuiele unde dormiteaz[.
 Novicii r`d... — C`rmaciul ofteaz[,
 Matrozii melancolic c`nt[.

Ora=ul]ntreg sc`nteiaz[
 Cu felinarele aprinse...
 Muzicile vesel vibreaz[,
 Curse privegheaz[-ntinse.
 Novicii]n port se coboar[,
 Spre r`s =i petrecere zboar[;
 R[scoala et[\ii-i fr[m`nt[...
 Safire pe ceruri l[cr[meaz[.
 Din cap mi=c`nd, c`rmaciul ofteaz[,
 Matrozii melancolic c`nt[.

M[n]stirea

CUPRINS

I

M[n]stirea=î doarme moartea l`ng[\[rm de Acheron...
 Ogîndindu-se]n und[, st`lpi =-arcade se confund[,
 Pe c`nd clopotu-nviaz[tr[g[nat =i monoton
 Un fior ce din aram[zboar[-n lung =i-n larg pe und[.

Pretutîndeni e-ntuneric, neagr[moarte pretutîndeni... —
 Sub uitare, ca-ntr-o vat[, zace-al traiului transport;
 S-au dus patimile toate, — voci de tunet sau de grindini, —
 L`ng[glaucele ape m[n]stirea e un port.

II

Dar t[cere: rug[ciunea, =i un disc]n noaptea brun[... —
 Limbi bronzate graiul ritmic]l propag[]mprejur,
 Tinicheaua de pe turnuri alb[strit[e de lun[
 +-a bisericii n[luc[]=i d[br`nci]n clarobscur.

Tot a=a se na=te-n mine, sub mister, o fr[m`ntare... —
 Oh! sim`vire, te crezusem]ntinat[pentru veci.
 +i afar[din Gomora te-azv`rli=i prin o sfor`are
 Spre-a-mi repune-argint]n suflet =i un psalm pe buze reci.

III

+i deci iat[c[de lapte se fac glaucele ape,
 Balta muced[e toat[fermecat m[rg[ritar,
 Iar pe vechiul zid pe care liliacu-at`rn[grape,
 Lic[riri de pietre scumpe licurici zglobii presar.

Iat[]ns[=i rogozul c[-mprumut[-o voce clar[
 +i-nstruneaz[]profe\ia unei magici bun[t[\i,
 Ce-n to\i timpii =i-n tot locul privegheaz[]tutelar[
 Ca o stea ce str[luce=te din ad\nci eternit[\i.

IV

Biat[]nim[pe care o crezusem pe veci moart[,
 }nviere, =i]n tine, schit de tain[, a tocat,
 +i sub lacrim[]lunar[, — strop de rou[-n orice soart[, —
 Flori de-argint albesc]n cerul unui trai]ntunecat...

Iar]n vraja r[zle\it[, sc\nteiaz[]taina rar[
 C[-n afar' de clipa vie\ii sunt sublimele-aurori,
 C[]din iarna-nghe\[toare na=te calda prim[var[,
 +i c[]giulgiurile mor\ii sunt drap[ri de-nving[tori.

CUPRINS

C`ntecul ploaiei

Plou[, plou[,
 Plou[c`t poate s[]plou[.
 Cu ploaia ce cade, m-apas[
 Durerea cea veche, cea nou[...
 Afar[e trist ca =i-n cas[, —
 Plou[, plou[.

Plou[, plou[... —
 Plou[c`t poate s[]plou[...
 Zadarnic vor c`ntece clare
 Ca florile umezi de rou[

Cei vecinic scuti\i de-ntristare... —

Plou[, plou[.

Plou[, plou[...

Plou[c` t poate s[plou[...

Fiin\ a mea =i sim\ irea

Suf[r =i pl` ng am` ndou[...

Via\ a =i urmeaz[-nd` rjirea...

Plou[, plou[.

Plou[, plou[,

Plou[c` t poate s[plou[...

Rap[n[-n geamuri ca-n tobe...

Spintec[inima-n dou[

C` ntecul ploaiei de cobe... —

Plou[, plou[... —

CUPRINS

Rimele c` nt[pe harp[

Rimele c` nt[pe harp[: — u=or un zbor se zvone=te

De paseri albe ce fream[t[, — =i diminea\ a domne=te.

Ulmul, salc` mul =i popul se auresc... — }=i =optesc,

— se iubesc.

Rimele c` nt[pe harp[: limpede curge izvorul,

Blond[e toat[idila, blond e pe vale p[storul...

O! diminea\! O! via\! Sufletul ce se av` nt[c` nt[.

Sufletul ce se av` nt[c` nt[cu frunz[, cu ap[,

+i cu parfumul din floare de]nchisoare se scap[,

Urc[, esen\[divin[deplin[, =i pur s-absoarbe-n azur.

Dor zadarnic

CUPRINS

E umed cimbrul pe colin[,
 M[ce=ii par o flor[rie,
 Sorgintea r` de cristalin[, —
 E=ti tu, e=ti tu, copil[rie!

Din roze ceruri cioc`rlia
 Zvone=te c`ntece seme\e,
 Domne=te-n toate veselia, —
 'Napoi venit-ai, tinere\e!

Dar ce e vis, e o n[luc[...
 R[m`n cu trista mea nevroz[,
 Cu dorul meu nespuse de duc[,
 Spre r`ul blond, spre ziua roz[.

Lui Cetalo Pol

Str[vezie palpitare de noble\e sufleteasc[,
 Scump copil furat de moarte printr-un gest fermec[tor,
 Barca soartei, c`nd te duse peste grani\la lumeasc[,
 A schimbat pe-nvinsul jalnic]n m[re\]nving[tor.

Liliac cu flori anemici, ve=tejit]n prim[var[,
 Chipul t[u]mi rez`mbe=te =ale vie\ii tale zori,
 De cum Mai re]nviaz[cu bl`nde\ea lui solar[
]n potirele timide ale fragedelor flori.

| i-a fost crud[]ntruparea, =i ai pl`ns c`t nu se poate, —
 N-ai =tiut nici chiar sim\irea ce]n mine-ai de=teptat, —
 }ns[cel pu\in morm`ntul te-a sc[pat acum de toate,
 +i-a lui pace te p[streaz[lini=tit =i m`ng`iat.

CUPRINS

Lewki

I

De sidef =i de-aur ro=u sub al cerului azur,
 Zvelta insul[apare, =i spore=te minunat[,
 S[rutat[c`nd de valuri, c`nd de v`nturi asaltat[
 Printre-ocolul spumei albe, — crini regali, jur-]mprejur.

Peste-al \[rmurilor silex palpiteaz[-o-nfl[crare,
 Via purpur[de s`nge a solarei agonii;
 Mari flamanzi prin aer zboar[spre-ale visului domnii:
 Un imperiu de spa\iu f[r[legi =i gr[ni\are.

Ancoreaz[, marinare! Iat[: noaptea s-a l[sat...
 +i tu, st`nc[solitar[, fii cu bra\ele deschise:
 ' | i sunt frate, c[ci ca tine sunt =i culme =i abise,
 +i-\i aduc un corp]n zdren\e =i un suflet sf`=iat.

II

Sear[palid[, =i-n ceruri, ochi de]ngeri plini de raze...
 Adierea]=i ascute frem[t[rile pe st`nci,
 Se iu\e=te, se-ntremeaz[, mi=c[unda =i-i d[br`nci
 P`n[ce-n galop o pleac[de-a-n c[lare pe talaze.

+i, ca org[colosal[, geme tot, — se vait[tot...
 Izbucne=te-o disperare strig[toare c[tre astre,
 Ce z`mbesc din pacea nalt[a t[riilor albastre,
 Unde pl`nset nu se vars[, nici suspine nu se scot.

Str[lucitule Apollo, scut]n contra r[ut[\ii,
 Ajutor]mi adu grabnic, r[zibun`ndu-m[de trai,
 +i din pacea mea r[pit[, =i din stin=ii ani de mai,
 Cel pu`in f[o licoare pentru cupa zeit[\ii.

III

A speran\ei m`ng`iere m[renf[=ur[treptat...
 Simt prea bine, buna zee c[e-n zarea dep[rtat[,...
 Marea c`nt[=i-nflore=te, iar din unda spintecat[
 E Diana ce-o preced[pe talazul fermecat.

+i vibreaz[cer =i ap[... — Fire, om =i providen\[,
 Sunt din nou iar bun[tate, — imn din veacul legendar,
 +i din trunchiul mort cum na=te via\a verdelui l[star,
 Din co=ciug,]nchis aproape, iese zbor de biruin\[.

Oh! =i visul meu e tocmai c-ale undeii leg[n[ri...
 Siefat e cu nuan\e, ghirlandat de roze albe...
 Alabastrul frun\ii sale]ntrune=te crini cu nalbe
 Ce-n potire hieratici poart[mistice-mb[t[ri.

IV

Lun[! fin e]ns[tortul de pe fusul t[u de aur,
 +i divin e sentimentul ce m[ri\i cu valul roz,
 C`nd zefirii c`nt[-n sistru, ori]n flaut de rogoz
 Cu magii de filomel[, =i cu tremolo de graur.

Toat[zarea dep[rt[rii e un viu m[rg[ritar
 Sub stelara radiere a z`mbirilor de Sfinge,
 Dar, din vreme-n alta, strig[=i se vaiet[Syringe
 }n imensa dezolare de pe \[rmul solitar.

C[ci voind a lui s-o aib[, nimfa blond[, oric`t pl`ns-a,
 Fu]n trestie schimbat[de nesa\iul lui Pan,
 +i a lui, f[r[speran\[, a r[mas din an]n an,
 Iar surorile, zadarnic, bra\ele albe-ntind spre d`nsa.

V

Sub troiane de ninsoare zace st`nc[, zace val...
 E-nflorirea f[r[seam[n de z[pad[selenar[,
 Ce prin aer se propag[ca un vis de prim[var[,
 Ce-ar z`mbi din flori de piersic =i r[sunet de caval.

Coronat[cu zambile, cu narcise pres[rat[,
 Catifea sau \es[tur[de brocart muiat[-n fir,
 Verdea und[ce, ici-colo, e un aur de Ophir,
 Se rostogole alene de flori cutremurat[.

Prin v[paia azurie, ca sc`ntei din ochi de bard,
 Nuferi candizi, viorele, flori albastre de cicoare,
 Fulger[ri de luciole, — giuvaiere mi=c[toare, —
 Joac[-n raza luminoas[a electricului fard.

VI

+i chiar sufletul meu este raz[, c`ntec =i magie!
 +i colorile din juru-mi, nimb al cerului divin,
 Le beau sacra voluptate, ce m[-mbat[ca un vin,
 Iar]ntreaga mea f[ptur[e]ntreag[armonie.

Vai de r[i] f[r]-ncetare de-al lor aur tortura\i, —
 Chinu\i de con=tiin\[, —]ngrija\i f[r]-ncetare, —
 Pentru ei, natura, vecinic, farmec n-are, — voce n-are,
 +i sub stele sau sub soare trec ca mor\ii de-nghe\ai.

Rar[gem[, — blond[Lewki, — st`nc[unde, niciodat[,
 Nu s-a pus c[min statornic, ci c[min]nt`mpl[tor,
 Sc`nteiaz[tot mai dulce, =i arunc[pe-al meu dor
 Un reflex din nalta pace de sub bolta\i]nstelat[.

CUPRINS

N[luca unei nop\i

Nori de=i =i zi apus[...

Alai
 De cai
 T[cu\i,
 Dar iu\i, —
 Cazaci
 Dibaci,
 Pe c[i,
 }n v[i
 Ad`nci
 Dispar,
 +i iar
 Apar
 Pe st`nci.

Cetatea doarme dus[...

+ire\i
 B[ie\i

La por\i
 Ca mor\i
 Sosesc...
 S-opresc,
 Cuprind,
 Dormind,
 Pe turci,
 Supun,
 Foc pun
 R[pun
 Prin furci.

Tot cerul v`lvoreaz[.

Crini bl`nzi,
 Pl[p`nzi,
 +i pr[zi —
 De l[zi;
 Apoi
 Convoi
 De fe\i
 Iste\i
 Dau zor... —
 }n z[ri,
 Strig[ri,
 Oft[ri,
 Scad, — mor, —

Iar noaptea-nainteaz[.

O umbr[de dincolo de Styx

CUPRINS

Efebul cu ochi palizi, flori mistice de-o clip[,
 N[luca argintie din bruma unui vis,
 A fost]n scurta-i via\[o muzic[ce-n prip[,
 Pl`ng`nd pe-un flaut magic, se duse]n abis.

Luntra=ul cu chip palid i-a stat sinistru-n cale,
 L[s`ndu-m[pe \[rmuri s[pl`ng r[t[citor,
 +i mult timp m`ng`iere n-a fost pentru-a mea jale,
 Dar traiul e un balsam, =i omul, uit[tor.

+i totu=i, floarea clipei, chiar ast[zi c`teodat[,
 Efebul din Novara cu ochii de mister,
 Reurc[din ad`ncuri, lumin[sidefat[,
 Ca luna oglindit[de mare =i de cer.

La \[rm]l readuce luntra=ul f[r[mil[...
 }l smulg ca printr-un farmec de-al mor`ii ad[post,
 Tot nalt, tot zvelt, tot t`n[r — pl[p`nd ca o zambil[—
 +i-n repedea lui umbr[m[v[d precum am fost.

Oh! suflet orb

Oh! suflet orb m-absorbi]ntruna
 +i nu m[vezi, nici nu m-auzi,
 R[m`i, cu ochii mor`i =i cruzi,
 +i reci, mai reci de cum e luna.

Veghez asupr[-\i totdeauna...
 Visez, vibrez =i nu m-auzi,
 R[m`i cu ochii mor`i =i cruzi,
 +i sunt arcu=, — =i nu e=ti struna.

+i reci, mai reci de cum e luna
 Sunt ochii t[i =i mor`i =i cruzi,
 +i nu m[vezi, nici nu m-auzi,
 +i sunt arcu=, — =i nu e=ti struna.

Iar suflet orb m-absorbi]ntruna,
 Te simt, te-aud, =i nu m-auzi,
 +i ochii t[i sunt stin=i — =i cruzi,
 +i reci, — mai reci de cum e luna.

CUPRINS

Perihelie

Nu, de lume nici o vorb[=i de glorie nici una:
 Scumpi prieteni, lupt[torul de-alt[dat[nu mai sunt;
 Eu privesc tot]nainte, voi]n urm[totdeauna,
 Eu m[duc cu ochii-n ceruri, voi cu ochii]n p[m`nt, —
 Nu: de lume nici o vorb[=i de glorie nici una.

Clar azur =i soare de-aur este inima mea toat[,
 +i pe c`nd r[m`ne corpul sub destinul cunoscut,
 Peste sufletu-n urcare este greu ca s[mai poat[
 S[apese-am[r[ciunea din prezent sau din trecut, —
 Clar azur =i soare de-aur este inima mea toat[.

Oh! l[sa]vi pe-oricare suflet]n a lui perihelie,
Fericìvi-l c`nd p[m`ntul pentru d`nsul a murit,
Prosterna\i-v[c`nd aripi, mai presus de vijelie
}l r[pesc]n ad`ncimea unui vis ne\rmurit, —
Oh! l[sa]vi pe-oricare suflet]n a lui perihelie.

POEMA RONDELURILOR (1927)

CUPRINS

Rondelurile pribeg

Rondelul lucrurilor

Oh! lucrurile cum vorbesc,
+i-n pace nu vor s[te lase:
Bronz, catifea, lemn sau m[tase,
Prind grai aproape omenesc.

Tu le crezi moarte, =i tr[iesc
}mpr[=tiate-n orice case, —
Oh! lucrurile cum vorbesc,
+i-n pace nu vor s[te lase.

+i c`te nu-\i mai povestesc
}n pustnicia lor retrase:
Cu tot ce sufletu-\i uitase
Te-mbie sau te chinuiesc. —
Oh! lucrurile cum vorbesc.

Rondelul ora=ului mic

Ora=ul mic te fur[-ncet
Cu ale lui t[cute strade,

Cu oameni pro=ti, dar cumsecade,
Ce nici nu =tiu c[sunt poet.

Cu centrul intim =i cochet,
+i f[r[case cu arcade;
Ora=ul mic te fur[-ncet
Cu ale lui t[cute strade.

Prin umbra parcului discret,
Nu se strecoar[mascarade
+i nu s-aud]n el tirade
Despre-al politicii secret. —
Ora=ul mic te fur[-ncet.

CUPRINS

Rondelul de aur

C[ldur[de aur topit,
+i pulbere de-aur pe gr`ne,
Ciobani =i oi de-aur la st`ne,
+i aur pe flori risipit.

}n to\i, =i]n tot, potopit,
El bate din aripi p[g`ne. —
C[ldur[de aur topit,
+i pulbere de-aur pe gr`ne.

De-al soarelui jar cotropit,
P[m`ntul, sub vraj[, r[m`ne,
+i orice femeii se fac z`ne,
Cu suflet din flac[ri r[pit —
C[ldur[de aur topit.

Rondelul lunii

CUPRINS

De=i pe cer e-aceea=i lun[—
 Dar unde e cea de-alt[dat[?
 Minciuna vie\ii ce m[-mbat[—
 E azi o altfel de minciun[.

Ca =i atunci, duios r[sun[
 Cavale-n noaptea]nstelat[,
 +i-n cer z`mbe=te-aceea=i lun[—
 Dar unde e cea de-alt[dat[?

A ei lumin[argintat[
 Cu roze albe m[-ncunun[,
 +i c`nt[tot pe vechea strun[,
 Dar pentru mine e schimbat[,
 De=i pe cer e-aceea=i lun[.

Rondelul crinilor

}n crini e be\ia cea rar[:
 Sunt albi, delica\i, sub\iratici, —
 Potirele lor au fanatici —
 Argint din a soarelui par[.

De=i, c`nd atin=i sunt de var[,
 Mor p`lcuri, sau mor singuratici,
 }n crini e be\ia cea rar[:
 Sunt albi, delica\i, sub\iratici.

}n moartele vremi, m[-mb[tar[,
 C`nd fragezi, =i prim[v[ratici,
 }n ei m[sorbir[, extatici,
 +i pe aripi de rai m[purtar[
 }n crini e be\ia cea rar[.

CUPRINS

Rondelul \iganilor

| iganii merg f[r[-ncetare —
 Nu =tiu nici ei c`nd au pornit,
 Dar se tot duc necontentit,
 }mpin=i de-o vecinic[chemare.

Cu galbeni ochi pierdu\i]n zare, —
 De c`nd se =tiu, s-au pomenit —
 | iganii merg f[r[-ncetare:
 Nu =tiu nici ei c`nd au pornit.

Mereu \igani, — cu mic, cu mare,
 Au tot n[scut =-au tot murit —
 +i tot spre visul nemplinit,
 R[pi\i de-aceea=i aiurare,
 | iganii merg f[r[-ncetare.

Rondelul cerceta=ilor

Mai mari, mai mici, trec cerceta=ii,
 Un prin\ din suflet i-a desprins,
 Pe to\i]n ochi cu foc nestins,
 La tot spre-a fi cu el p[rta=ii.

Ca m`ine ei vor fi osta=ii
 Sub steagul \[rii ne]nvins,
 Cu mici, cu mari, trec cerceta=ii —
 Un prin\ din suflet i-a desprins.

Oric`t le suntem nainta=ii,
 De focul sf`nt ce l-am aprins,
 Ne este sufletul cuprins,
 +-ai noii \[ri vedem frunta=ii
 C`nd mari, sau mici, trec cerceta=ii.

CUPRINS

Rondelul plec[rii

Am s[m[c[l[toresc —
 Sunt furat ca de ispite,
 S-o voiesc, s[n-o voiesc,
 Spre \inuturi neg`ndite.

Vara este pe sf`r=ite.
 Flori]n suflet ve=tejesc.
 Am s[m[c[l[toresc.
 Sunt furat ca de ispite.

Lumini=uri str[lucite
 Via\ a mea o cuceresc,
 Aripa tainice]mi cresc,
 Aripa zilnic mai gr[bite. —
 Am s[m[c[l[toresc.

Rondelul ora=ului din Indii

Spart a fost ora=ul mare
 De a vremii vitregie:
 Peste moarta g[l]gie
 Cresc copacii p`n[-n zare.

CUPRINS

S-a uitat ce-a fost urgie,
 Ce-a fost fal[=i-n[\are:
 Spart a fost ora=ul mare
 De a vremii vitregie.

}ntr-a soarelui magie
 Str[lucesc porfiruri rare,
 Urme =terse tot mai tare
 Din str[vechea energie... —
 Spart a fost ora=ul mare.

Rondelul morii

+optiri =i c`ntece vr[jite
 O-mp[ciuire torc sub plute,
 Ca flaute =i al[ute
 La scocul morii p[r[site.

Am[r[ciunile tr[jite
 }n stinse z[ri r[m`n pierdute.
 +optiri =i c`ntece vr[jite
 O-mp[ciuire torc sub plute.

Mucig[irile-nverzite
 }mbrac[jgheaburile mute
 Cu florile lor nentrecute,
 Iar peste apele-adormite,
 +optiri =i c`ntece vr[jite.

CUPRINS

Rondelul contemporanilor

Ace=ti contemporani ai mei
 Fac nencetat acela=i sport:
 De treizeci de-ani]mi tot zic mort
 Tot mai pizma=i =i mai mi=ei.

Strigoi, adesea-mi zic tot ei —
 B[tr`n,]n ultimul resort:
 Ace=ti contemporani ai mei
 Fac nencetat acela=i sport.

De=i par lei =i paralei,
 N-au cu talentul vreun raport,
 +i n-au nici sfin`i, nici dumnezei,
 Tr`nti`i]n via\[de-un avort...
 Dar sunt contemporanii mei.

Rondelul meu

C`nd am fost ur[am fost mare,
 Dar, ast[zi, cu des[v`r`ire
 Sunt mare, c[ci m[simt iubire,
 Sunt mare, c[ci m[simt uitare.

E=ti mare c`nd n-ai]ndurare,
 Dar te ridici mai sus de fire
 C`nd \i-este inima iubire,
 C`nd \i-este sufletul iertare.

+tiu: toate sunt o-ndurerare,
 Prin via\[trecem]n ne=tire,
 Dar m`ng`ierea e-n iubire,
 De-ar fi restri=tea c`t de mare,
 +i]n[\area e-n iertare.

CUPRINS

Rondelurile celor patru v`nturi

Rondelul cupei de Murano

Nu e de aur: e de raze.
 O-ntind grifonii ce-o sus\in.
 E d[t[toare de extaze,
 Cu ea-n onoarea ta]nchin.

}n sc`nteierea-i de topaze
 Cuprinde-al nemuririi vin. —
 Nu e de aur: e de raze.
 O-ntind grifonii ce-o sus\in.

E arta pur[, f[r[fraze,
 E cerul tot de soare plin.
 Talaze largi, dup[talaze,
 E sufletescu-av`nt deplin,
 Nu e de aur: e de raze.

Rondelul privighetoarei

CUPRINS

Privighetoarea-nvietoare
 A-ntrem[torilor fiori,
 De=teapt[prin cai=ii-n floare
 Ale zefirilor viori.

E ca-ntr-o alb[s[rb[toare
 Printre-ale pomilor ninsori
 Privighetoarea-nvietoare
 A-ntrem[torilor fiori.

+i printre tihna lucitoare
 Ce=î vars[luna din comori,
 De via\ e red[t[toare
 Pentru-orice searbezi muritori,
 Privighetoarea-nvietoare.

Rondelul trecutului

Iat[Pomete=tii, iat[Ad`ncata,
 Scurtul pod de b`rne este retrecut.
 Renviaz[mama,]mi z`mbe=te tata...
 Vreme c`t[curs-a parc[n-a trecut.

Jar =i v`lvorare soarele urcat-a.
 Arde gr`u-n fl[c[ri p`n' la br`u crescut.
 Iat[Pomete=tii, iat[Ad`ncata,
 Scurtul pod de b`rne este retrecut.

Iarba pe tot =esul de cosit e gata.
 Apele=i de=ir[graiul nentrecut.
 Pentru via\a de-ast[zi mi-a sosit r[splata:
 Copilandrul vesel din nou m-am f[cut... —
 Iat[Pomete=tii, iat[Ad`ncata.

CUPRINS

Rondelul oglindei

Din al oglindei luciu rece
 De ap[-ad`nc[, — se desface
 O lini=te de dulce pace,
 Ce-ntregul suflet mi-l petrece.

Obida vr`nd s[m[]nece,
 Zadarnic firea =i-o preface.
 Din al oglindei luciu rece
 Uitarea numai se desface.

Chiar dorul vie\ii-n mine tace —
 Izvor ce gata e s[sece;
 +i pe-al meu chip, ce-n umbr[zace,
 Un fel de vis de opium trece
 Din al oglindei luciu rece.

Rondelul domni\ei

Ie=ind din balta Craiovi\a,
 Unde-a fost crai Craiovisin,
 V[paie, vezi plutind domni\a
 Mai argintat[ca un crin.

Sub lun[-i tremur[cosi\`a,
 }n suflet poart[ca un chin,
 Plutind pe balta Craiovi\`a,
 Unde-a fost crai, Craiovisin.

}=i duse via\`a-ntr-un suspin,
 Ned`ndu=-i nim[nui guri\`a,
 Dar a r[mas mironosi\`a
 Din veacul cel detot cre=tin,
 Plutind pe balta Craiovi\`a.

CUPRINS

Rondelul ora=ului de alt[dat[

Era ora=ul de-alt[dat[
 Sub plopi de-argint, muia\`i]n soare,
 O verde oaz[fermecat[
 Cu repezi ape c`nt[toare.

Pe-oricare str[zi c`ntau izvoare,
 +i s[rutat de flori ce-mbat[,
 Tr[ia ora=ul de-alt[dat[
 Sub plopi de-argint, muia\`i]n soare.

Prostimea chiar era bogat[.
 Prin cur\`i aveau, mai to\`i, cuptoare.
 }n beciuri se \`eseau covoare,
 +-o via\`[-n veci]mbel=ugat[
 Tr[ia ora=ul de-alt[dat[.

Rondelul orelor

Omnia vulnerant, ultima necat

CUPRINS

Pe r`nd orice ore r[nesc,
Iar ultima vecinic omoar[... —
Tot sufletul mi-este-o vioar[
Ce pl`nge duios c[tr[iesc.

+i nici nu mai cerc s[z`mbesc
C`nd via\ a s-arat[u=oar[. —
Pe r`nd orice ore r[nesc,
Iar ultima vecinic omoar[.

Oric` t[cereasc[comoar[
Ar fi]ntr-un lut omenesc,
Zv`rlit de pe clipa ce zboar[
Recade]n iadul ob=tesc; —
Pe r`nd orice ore r[nesc.

Rondelul ajungerii la cer

}n cer s-ajunge dintr-un salt,
Sau nu s-ajunge-n veci de veci...
Te-arunc[-n el un c`ntec-nalt,
}n care-al vie\ii pl`ns]neci.

Sp[rg`nd fluidicul s[u smalt,
Ca o s[geat[de-aur treci. —
}n cer s-ajunge dintr-un salt,
Sau nu s-ajunge-n veci de veci.

I se mai d[-n sf`r=it asalt
 Sub jar de patimi c`nd te pleci,
 }n al t[u suflet c`nd n-ai alt
 Dec`t fiorii dulci =i reci... —
 }n cer s-ajunge dintr-un salt.

CUPRINS

Rondelul ctitorilor

}n zugr[veala-nvechit[,
 El, searb[d; ea, cu ruje-aprinse,
 Biserica de ei cl[dit[
 O \in cu degete]ntinse.

N[luci din vechiul timp desprinse,
 +tiu via\a lor c[e sf`r=it[
 }n zugr[veala]nvechit[,
 El, searb[d; ea, cu ruje-aprinse.

+i nu=-i blesteam[-a lor ursit[...
 Dar orice candeli c`nd v[d stinse,
 +i sf`nta slujb[p[r[sit[,
 Ei pl`ng cu lacrimi ne]nvinse
 }n zugr[veala]nvechit[.

Rondelul coroanelor nepieritoare

Coroane-n veci nepieritoare
 Dintre frunzi=urile mari
 Ale b[tr`nilor stejari:
 Mi-a=terne umbra sub picioare.

Duc`ndu-mi pa=ii solitari,
Pe sub p[durea c`nt[toare,
Coroane-n veci nepieritoare
Simt }n frunzi=urile mari.

Aleea e-n apus de soare. —
Se urc[flac[ri tot mai tari,
+i se r[sfr`ng, sc`nteietoare,
Printre copacii seculari,
Coroane-n veci nepieritoare.

CUPRINS

Rondelurile rozelor

Rondelul rozelor ce mor

E vremea rozelor ce mor,
Mor }n gr[dini, =i mor =i-n mine —
+-au fost at`t de via\ [pline,
+i azi se sting a=a u=or.

}n tot, se simte un fior.
O jale e }n ori=icine.
E vremea rozelor ce mor —
Mor }n gr[dini, =i mor =i-n mine.

Pe sub amurgu-ntrist[tor,
Curg v[lm[=aguri de suspine,
+i-n marea noapte care vine
Duoase= i pleac[fruntea lor... —
E vremea rozelor ce mor.

Rondelul lui Saadi

CUPRINS

Drapate-n purpur[regeasc[.
 Sau]nfoiate-n rochi de-argint,
 Saadi-n frunzosul labirint
 F[cut-a roze s[-nfloreasc[.

De-atunci nu pot s[ve=tejeasc[,
 +i via\a noastr[o tot mint,
 Drapate-n purpur[regeasc[,
 Sau]nfoiate-n rochi de-argint.

Natura lor nu =i-o dezmint... —
 +tiu tot a=a s[am[geasc[,
 S-adoarm[, =i s[lini=teasc[,
 +i s[ne spun[c[nu mint, —
 Drapate-n purpur[regeasc[.

Rondelul rozelor din Ci=meji

De fl[c[ri, de aur, pembè, argintate,
 Nebun[orgie de roze oriunde,
 De bol'i ag[\ate, pe ziduri urcate,
 +i printre frunzi=uri de pomi ce le-ascunde.

Pe ritmuri persane]n strofe-a=ezate,
 Melodic, culoarea, culoarei r[spunde... —
 De fl[c[ri, de aur, pembè, argintate,
 Nebun[orgie de roze oriunde.

Un neam\ a fost magul gr[dinii uitate.
 R[pit fu de visul cu tainice unde,
 +i d`ndu-le via\ ce-n suflet p[trunde,
 L[satu-le-a-n urm[,]n roze-nchegate,
 De fl[c[ri, de aur, pembè, argintate.

CUPRINS

Rondelul marilor roze

Mari roze bogate =i grele
 Abia mai pot capul s[-i \in[
 De luxul ce poart[pe ele,
 Sc[ldate-n albastra lumin[.

Miresme plutesc prin gr[din[,
 Iar roua de=ir[m[rgele
 Pe roze bogate =i grele,
 Ce-abia mai pot capul s[-i \in[.

Av`ntul sim\irilor mele
 M[duce-ntr-o sfer[senin[
 De cea\ lume=tilor rele,
 }n care, pe frunte-mi se-nclin[
 Mari roze bogate =i grele.

Rondelul beat de roze

De roze e beat[gr[dina
 Cu tot ce se afl[-mprejur:
 E beat =i cerescul azur,
 +i z`z`ie, beat[, albina.

Se clatin[parc[lumina,
 Un tunet e simplu murmur. —
 De roze e beat[gr[dina
 Cu tot ce se afl[-mprejur.

Dar iat[... — A mea nu e vina... —
 Chiar eu,]n gentil trubadur,
 Vis`nd, l`ng[-al apei susur,
 M[schimb, a=tept`ndu-mi regina... —
 De roze e beat[gr[dina.

CUPRINS

Rondelul casadelor de roze

Urc`nd pe pomi, z`mbind pe cas[,
 Se surp[rozele gr[mad[,
 Sau]ntocmesc c`te-o cascad[
 Pe vreo alee mai retras[.

Parfumul lor purtat]n strad[,
 }ntinde-a lui sub\ire plas[...
 Urc`nd pe pomi, z`mbind pe cas[,
 Se surp[rozele gr[mad[.

De-oric`te stavili nu le pas[:
 Sunt un torent, sunt o cascad[,
 Ce-n voia soarelui se las[,
 Dar ce, de cum sf`r=esc s[cad[,
 Reurc[-n pomi, z`mbesc pe cas[.

Rondelul privighetoarei Jntre roze

CUPRINS

A nop\ii sublim[m[iastr[
 E-ascuns[-ntre roze, =i c`nt[,
 Gr[dina ce-mi st[sub fereastr[
 }n raze de-argint se-nve=m`nt[.

O vraj[=i alb[=-albastr[
 Din ceruri, spre lume s-av`nt[. —
 A nop\ii sublim[m[iastr[
 E-ascuns[-ntre roze, =i c`nt[.

Chiar roza ce moare]n glastr[,
 De legile firii]nfr`nt[,
 Tresare,]n pacea sihastr[,
 La glasul, cu care-o-nmorm`nt[
 A nop\ii sublim[m[iastr[.

Rondelul rozelor de august

Mai sunt]nc[roze — mai sunt,
 +i tot parfumate =i ele
 A=a cum au fost =i acele
 C`nd ceru-l credeam pe p[m`nt.

Pe-atunci eram falnic av`nt...
 Priveam, dintre oameni, spre stele; —
 Mai sunt]nc[roze — mai sunt,
 +i tot parfumate =i ele.

Zadarnic al vie\ii cuv`nt
 A stins bucuriile mele,
 Mereu c`nd z`mbesc uit, =i c`nt,
 }n ciuda cerc[rilor grele,
 Mai sunt]nc[roze, — mai sunt.

CUPRINS

Rondelul rozei ce]nflore=te

O roz[-nflore=te, suav[...
 Ca nor risipit e necazul.
 Puternic m[poart[extazul
 Spre-o nalt[=i tainic[slav[.

Nu-mi pas[de-a vie\ii otrav[,
 De chinul ce=-i urc[talazul:
 O roz[-nflore=te, suav[;
 Ca nor risipit e necazul.

St[p`n sunt de-acum pe r[gazul,
 S[-mi fac din ursit[o slav[,
 +i nu mai e via'a grozav[,
 De=i mi-a br[zdat tot obrazul:
 O roz[-nflore=te, suav[.

Rondelul lui Saadi ie=ind dintre roze

Saadi, dintre roze ie=ind,
 Uit[s[-i blesteme amanul...
 S[dise pe veci *Gulistanul*
 +i sufletu=-i dete z`mbind.

Aflai ca =i el talismanul
 Tot raiul s[pot s[-l cuprind.
 Saadi, dintre roze ie=ind,
 Uit[s[-i blesteme amanul.

Turbat-a]n voie du=manul. —
 El cupa de fiere golind
 S-a dus]n amurg =ov[ind,
 +a fost mai sl[vit ca sultanul
 Saadi, dintre roze ie=ind.

CUPRINS

Rondelurile rozelor de azi =i de ieri

Rondelul rozelor de azi =i de ieri

Umbr̃it de rozele ce-au fost,
 Vis`nd sub rozele de-acum,
 A= vrea ob=tescul ad[post
 S[-mi fie la un col\ de drum.

+tiu al vie\ii mele rost
 Sim\irea din al lor parfum,
 Umbr̃it de rozele ce-au fost,
 Vis`nd sub rozele de-acum.

Oricui va spune pe de rost
 C[nu-mi vrui soarta nicidecum
 N[scut]n ceasul cel mai prost;...
 Dar am tr[it, nu prea =tiu cum,
 Umbr̃it de rozele ce-au fost.

Rondelul nopții argintate

CUPRINS

}n noaptea de lun[-argintat[,
 Pe pleoape c`nd somnul se las[,
 }n vis]mi cl[desc c`te-o cas[
 Ce toat[e-n roze-mbr[cat[.

De zgomot =i oameni retras[,
 Loca= ca din basme s-arat[,
 }n noaptea de lun[-argintat[,
 Pe pleoape c`nd somnul se las[.

Vreo sarcin[-asupra-i n-apas[:
 De-ai mei creditori e-ap[rat[,
 Parfumul de roze ce-mbat[
 Extazul]n suflet]mi las[
 }n noaptea de lun[-argintat[.

*Rondelurile Senei**Rondelul]neca\ilor*

Pe sub poduri, Sena toat[
 Este moarul tristei seri;
 Ies]n fa`\[-i =i]noat[
 }neca\ii cei de ieri.

Nici pl[ceri =i nici dureri
 S[-i mai mi=te n-o s[poat[.
 Pe sub poduri, Sena toat[
 Este moarul tristei seri.

Sunt ale=ii cei din gloat[...
 Ve=tejite prim[veri
 De-a necazurilor zloat[, —
 +i le c`nt[m`ng`ieri,
 Pe sub poduri, Sena toat[.

CUPRINS

Rondelul florilor de lun[

Flori de lun[ce s-aga\
 Schimb[apa]n brocart;
 Printre frunze prinde via\
 C`te-un c`ntec de Mozart.

Spre Saint-Cloud, ce doarme-n fa\
 Val de val se duce spart;
 Flori de lun[ce s-aga\
 Schimb[apa]n brocart.

Peste-a Senei verde fa\
 Dulci =i lungi fiori se-mpart,
 +i de \[rmi ce se r[sfa\
 C`nd cor[bii se despart,
 Flori de lun[se aga\.

Rondelul Parisului iad

Printre valuri care pl`ng,
 +i sub bol[i]ntunecate,
 +iruri de-astre]nce\ate
 Felinare se r[sfr`ng

Pe tot \[rmul drept =i st`ng,
Iad, url`nd de r[utate,
Pe c`nd valuri care pl`ng
Curg sub bol[i]ntunecate.

Chiar din z[ri mai dep[rtate,
Dezn[dejdi, ce nu se-nfr`ng,
}n grozav v`rtej se str`ng
Zbucium`nd tot mai turbate, —
Printre valuri care pl`ng

CUPRINS

Rondelul dezastrului mondial

Nori se bat la orizon.
Tot apusul s`ngereaz[.
Url[groaznic un ciclon,
Sena din ad`nc ofteaz[.

Buburi ce nu-nceteaz[
Sunt un tunet unison.
Nori se bat la orizon.
Tot apusul s`ngereaz[.

State noi se-nfiin\`eaz[,
Pr[bu=it e c`te-un tron... —
Moartea=i plimb[monoton
Coasa ei ce vie[i reteaz[, —
Nori se bat la orizon.

Rondelul uria=ului

CUPRINS

Monstruos se-ntinde-ora=ul.
 Viciul joac [-n el pe br`nci.
 Are case, lan` de st`nci.
 Dracii-n toate =i-au loca=ul.

R`njitor p`nde=te-apa=ul,
 Floarea mla=tinii ad`nci,
 Monstruos se-ntinde-ora=ul.
 Viciul joac [-n el pe br`nci.

De cum n-ai ce s[m[n`nci,
 Face-ndat[pe trufa=ul,
 +i-n mocirl[d`ndu-`i br`nci,
 El r[m`ne uria=ul. —
 Monstruos se-ntinde-ora=ul.

Rondelul tic[lo=ilor

Istovite t`r`turi
 Trec aproape-n pielea goal[. —
 Poart[negre-ad`ncituri
 Pe sub ochii lor de smoa[.

Pe neghiobi |i bag[-n boal[,
 Schimb[-n robi pe casc[-guri. —
 Istovite t`r`turi
 Trec aproape-n pielea goal[.

La Montmartre e r[scoal[
 C`nd, din craci f[c`nd figuri,
 Cu murdare str`mb[turi
 Dau pe fa\[ce-au sub poal[,
 Istovite t`r`turi.

CUPRINS

Rondelul]n[/\imilor

}n mansarda lui mereu
 S[r[cia e st[p`n[. —
 Geniu=-i reazem[pe-o m`n[
 Fruntea lui de t`n[r zeu.

Zilnic soarta =i-o am`n[,
 Zilnic duce-al vie\ii greu. —
 }n mansarda lui mereu
 S[r[cia e st[p`n[.

Dar prea mult nu este p`n[
 Va urca]n empireu...
 Se =i crede-n Eliseu,
 +i el st[de-o s[pt[m`n[
 }n mansarda lui mereu.

Rondelul Fran\ei burgheze

Unde este marea Fran\[?
 Ce v[d ochii, te sf`=ie.
 Oh! neroada burghezie,
 +i trufa=a ignoran\[.

Cerul este de le=ie.
 Un lin\ol pentru speran\[,
 Unde este marea Fran\[?
 Ce v[d ochii, te sf`=ie.

}ntre minte =i prostie
 S-a scurtat orice distan\[. —
 Vrut-au to\i egali s[fie,
 +i sunt to\i, cu siguran\[. —
 Unde este marea Fran\[?

CUPRINS

Rondelul duminicilor de la Bellevue

La Bellevue e val de lume.
 Flori de zarz[r. Cer de mai.
 S[rb[toare. R`s =i glume.
 Soare vesel. Col\ de rai.

Sena curge numai spume.
 E-nflorit[ca un plai,
 La Bellevue e val de lume.
 Flori de zarz[r. Cer de mai.

Drago=ti, muzici =i parfume
 Sunt al zilei dulce grai,
 Dar]n fundul biete] hume
 Tot e groaznic orice trai. —
 La Bellevue e val de lume.

Rondelul sf̂ r-îtului

CUPRINS

Omenirea e ca moart[.
 Vii sunt numai flori =i plante.
 Ea=i deschise neagra poart[
 Ce cl[dit[-a fost de Dante.

Stema ei de diamante
 Nimicit[-a fost de soart[.
 Omenirea e ca moart[.
 Vii sunt numai flori =i plante.

Spre-ale visului ghirlante
 Nici-o arip[n-o poart[;
 Obosit e chiar Atlante,
 De povara ce tot poart[. —
 Omenirea e ca moart[.

*Rondelurile de por\elan**Rondelul lui Tsing-Ly-Tsi*

Tsing-Ly-Tsi st[-n prispa de-aur,
 Cu ochi mici ca de ghierlan,
 Sub de-argint frunzos tezaur,
 Casa e de por\elan.

L`ng[ea, pe-acela=i plan,
 Pomi alba=tri, zbor de graur;
 Tsing-Ly-Tsi st[-n prispa de-aur,
 Cu ochi mici ca de ghierlan.

Spre-a-îi croi al vieii plan,
 Asudat-a ca un faur;
 Un m[re] de smalt balaur
 Poart[prins l-al s[u] colan. —
 Tsing-Ly-Tsi st[-n prispa de-aur.

CUPRINS

Rondelul podului de onix

Pod de onix se-ncovoiaie,
 Arcuind o bolt[nalt[;
 Cade foaie dup[foaie
 Peste-azurul de pe balt[.

Dinspre-apusul ce tresalt[
 S`ngeroase curg =iroaie;
 Pod de onix se-ncovoiaie
 Arcuind o bolt[— nalt[.

Mandarini, st`nd laolalt[,
 Spun c[semne sunt de ploaie;
 Iar o luntre, cam greoaie,
 Printre ape se tot salt[,
 Pe sub pod ce se-ncovoiaie.

Rondelul pagodei

De mari fluturi s[rutat[,
 Pe-o movil[— artificial[,
 E pagoda argintat[
 De z`mbirea matinal[.

Umbra pomilor, mi=cat[,
 O dezbrac[, virginal[,
 De mari fluturi s[rutat[,
 Pe-o movil[— artificial[.

Picur`nd, diamantat[,
 Por\elanul roz i-l spal[,
 Roua tainic de=irat[,
 Pe fa\ada sculptural[, —
 De mari fluturi s[rutat[.

CUPRINS

Rondelul apei din ograda japonezului

Apei lui de prin ograd[,
 Prea domol curg`nd la vale,
 Bolovani, dintr-o gr[mad[,
 Japonezu-i pune-n cale.

Spumegat[, vrea s[vad[,
 }mprejurul casei sale,
 Apa lui, ce prin ograd[,
 Prea domol o ia la vale.

+i schimb`nd-o-ntr-o cascad[,
 De consoane =i vocale,
 Uit[-a vie\ii grea corvad[,
 D`nd r[sunet de cristale,
 Apei lui de prin ograd[.

Rondelul muzmeiei

CUPRINS

}n jinriki=[u=uric[
 Muzmeia mic[e purtat[. —
 Frumoas[ca o p[pu=ic[,
 }n kimono e]mbr[cat[.

Pe c`nd z[duful de-aur pic[, —
 Spre ceain[ria dep[rtat[,
 }n jinriki=[u=uric[
 Muzmeia mic[e purtat[.

De-al soartei greu a fost cru\at[.
 Sim\iri, nici g`nduri n-o ridic[.
 At`t e: o p[pu=[mic[,
 De tineri nostimi a=teptat[,
 }n jinriki=a u=uric[.

Rondelul opiumului

Fum`ndu=-i opiumul uit[rii
 Pe rogojini din pai de-orez,
 Fo-hi, spre piscul aiur[rii,
 E dus de visul lui chinez.

Sc[pat de chinul zbucium[rii,
 Senin ca dup[-un meterez,
 Fumeaz[opiumul uit[rii
 Pe rogojini din pai de-orez.

Iar c`nd sose=te-al nop`ii miez
 Ce-l urc[-n slava]mb[t[rii,
 Deplin se d[halucin[rii
 Ce-atunci e singurul s[u crez,
 Fum`ndu=-i opiumul uit[rii.

CUPRINS

Rondelul M[rii Japoneze

Smaraldul m[rii r[pitoare
 E jocul vecinic de colori
 }n verdea flac[r[de soare
 De l`ng[\[rmii nin=i de flori.

Liliachii, se duc izvoare
 Sub pomi, pl[p`nzi ca ni=te zori,
 Smaraldul m[rii r[pitoare
 E jocul vecinic de colori.

Copii, de griji ne=tiutori,
 Sunt japonezii-ntre popoare,
 +-orice dureri le sunt u=oare.
 C[ci poart[-n suflet, z`mbitori,
 Smaraldul m[rii r[pitoare.

Rondelul crizantemei

O crizantem[]n mi=care
 E-mp[r[teasa str[lucit[
 Printre ro=atica-nserare
 Peste gr[din[r[sp`ndit[.

Minune-abia Inchipuit[,
 +i mai mult mic[dec` t mare,
 O crizantem[]n mi=care
 E-mp[r[teasa str[lucit[.

}i este fa\ a zugr[vit[
 Spre-a fi aceea=i ar[tare
 De tinere\ e neclintit[,
 +-a fi crezut[de oricare
 O crizantem[]n mi=care.

CUPRINS

Rondelul Ioshiwarei

Prin vitrine a=e zate,
 }n cartierul Ioshiwara,
 Vezi p[pu=i nenum[rate
 C` t de lung[este vara.

Sunt aproape- asem[nate;
 }n obraji le arde para
 Prin vitrine a=e zate.
 }n cartierul Ioshiwara.

Cam la fel sunt vestm`ntate...
 Poate grea le-ar fi povara,
 Dar fiind prea zorzonate
 Nu le tulbur[ocara,
 Prin vitrine a=e zate.

Rondelul chinezilor din Paris

CUPRINS

Ei nu vorbeau, ci ciripeau,
 C[zu'i din lun[]n Paris,
 +i cum naintea mea mergeau,
 P[reau ie=i'i ca dintr-un vis.

S[-i vad[mul'i se]ntorceau:
 Aveau un chip de nedescris...
 Ei nu vorbeau, ci ciripeau,
 C[zu'i din lun[]n Paris.

Din \ar[singuri s-au proscris..
 }ns[de c`te ori priveau
 Albastrul hainelor deschis,
 De ea aminte=-i aduceau,
 +i nu vorbeau, ci ciripeau.

Epigraf final

De-a= fi ori]nc[nu pe duc[,
 M[simt la fel cu ori=icine:
 Clipire-nchis[-ntre suspine,
 +i-ntre n[luci ce pier — n[luc[.

DIN PERIODICE

CUPRINS

Geniurilor

Buffon laisse gronder l'envie,
C'est l'hommage de sa terreur.
Que peut sur l'éclat de ta vie
Son obscure et l'che fureur!...
(LEBRUN)

Invidia neagr[]n van se tot lupt[
C-o inim[vil[, perfid[, conrupt[.
S[sfarme aceea ce voi a\i creat,
C[ci Iadul la ceruri s-ating[nu poate
+i-n sumbru-ntuneric Satana s[-noate
Mereu e for\at!

}n van contra voastr[pigmeii cuteaz[
S[-i verse veninul de care turbeaz[,
Pigmeii ce-n lume nici urm[nu las'!...
Ei vor ca s[zboare cu aripi de cear[
+i lesne le-nmoaie lumina solar[
Spre soare-nainte de-a face un pas!

Audacie mare pe d`n=ii-i domne=te
C`nd micul lor suflet amar v[hule=te!...
Triumful lor]ns[e-n veci momentan!
Byron n-a fost oare, chiar el, a lor prad[?
+i-ndat[pigmeii putur[s[vad[
C[lupt[]n van!

O! Geniuri! vou[această[c`ntare
 }nchin, c[ci voi singuri fuser[\\i]n stare
 Invidia oarb[a nesocoti,
 Urm`nd]nainte pe calea frumoas[
 At`ta de dulce =-at`t de spinoas[
 Ce-at`\\ia cuteaz[a dispre\\ui!

+i \\ie, junime,]n care str[luce
 Sc`nteia cea sacr[cu flac[ra-i dulce,
 Debilele-mi versuri =i \\ie dedic;
 Mergi dar]nainte =i nu privi-n urm[
 Mul\\imea de oameni compac\\i]ntr-o turm[
 C\\u sufletul mic!

Der`d[! der`d[! fiin\\ele brute
 +i geniul vostru =-a voastr[virtute!...
 Voi merge\\i-nainte!... L[sa\\i-i pe ei!
 Desfr`ul le roade =i via\\[, =i minte...
 Tartarul cel negru le este p[rinte!
 La form[sunt oameni, la suflet, pigmei.

CUPRINS

N[lucirea

C`nd noaptea vine placid[, lin[,
 C`nd alba lun[suie pe cer,
 C`nd v`ntu-n frunze duios suspin[,
 C`nd dulci arome plan[-n eter,
 Ades mi-apare fa`a-i blondin[,
 Plin[de farmec =i de mister.

S[fie feea rimelor grele?
 Sau e-al meu angel privighetor?
 Sau este roua zilelor mele,
 Chipul Speran\ei consolator?...
 C`nd mi s-arat[, uit orice rele,
 Uit orice rele =i orice dor!

Fa\ a-mi p[lit[o reanim[,
 F[r[de voie-mi]ncep s[c`nt,
 +i poezia vine, sublim[,
 S[m[-nveleasc[cu-al s[u vesm`nt!...
 S[m[opreasc[nu este rima
 Dintr-acest sacru, tainic av`nt.

Via\ a ce este grea pentru mine
 Mi se-nvesele=te cum mi-a z`mbit,
 +i]mpletindu-mi ore senine,
 Piere spre ziu[chipu-i dorit!
 Piere... cu noaptea,]ns[revine,
 Ca s[m[fac[iar fericit!

Ea este feea rimelor grele,
 E =-al meu angel privighetor,
 Este =i roua zilelor mele;
 E-o n[lucire dulce d-amor!
 Cum mi s-arat[, uit orice rele,
 Uit orice rele =-orice dor!

Fecioare albe =i virginala,
 Ochii sunt dou[raze d-azur,
 +i tot de roz[buzele sale,

Cu z`mbet t`n[r =i pur!
 Formele-i nu pot s-aib[rivale
 }ntr-al lor palid =i vag contur!

Talia-i este at`t de sub\ire,
 S`nul]i este-at`t de pl[p`nd,
 }nc`t te-arunc[]n r[t]cire,
 Ai vrea]n bra\e s-o str`ngi palpit`nd!
 Van[dorin\{!... E-o n[lucire
 Ce]ntr-o clip[vezi disp[r`nd!

C`nd noaptea vine placid[, lin[,
 C`nd alba lun[suie pe cer,
 C`nd v`ntu-n frunze duios suspin[,
 C`nd dulci arome plan[-n eter,
 Mi se arat[fa\ a-i blondin[
 Plin[de farmec =i de mister!

Ore sublime de reverie,
 De inspirare trec atunci eu,
 +i-n valuri dive de poezie
 Exal cu-ncetul sufletul meu!
 Ea,]nclinat[pe-a mea h`rtie,
 Z`mbind, conduce pana-mi mereu!

C`nd se]nt`mpl[s[nu-mi apar[,
 De]ntristare sunt]nnegrit!
 Chiar Poezia repede zboar[
 C`nd nu mai vede chipu-i iubit;
 Dar la vedere-i se-ntoarce iar[
 +i m[inspir[necontenit!

Ea este feea rimelor grele,
 E =al meu angel consolator,
 Este =i roua zilelor mele;
 E-o n[lucire dulce d-amor,
 Cum mi s-arat[]n c`ntecele,
 Uit orice chinuri, uit orice dor!

CUPRINS

Destul

I

Acum destul cu pl`nsul, c[ci inima \i-e seac[,
 +i chiar de \i-ar fi plin[, e timp s[-i zici destul:
 Poporul nostru este de lacrimi s[tul,
 +i ele nici]n versuri nu pot ca s[mai treac[;
 Zadarnic poeta=ii]ntr-]nsele se-neac[,
 H`r\oagele lor toate r[m`n f[cute sul.

II

Ei!... S-a trecut cu moda de lacrimi =i suspine
 +i cu acele crunte dureri imaginari,
 A\i c[run\it cu totul, s[rmanilor cobzari!
 Dar de s-a dus o vreme, o nou[vreme vine,
 +i ea c-un bici pe care]n m`na sa]l \ine
 Plesnind v[strig[vou[: „A\i timpi, a\i l[utari!“

III

Rubinele pe buze, m[rg[ritarii-n gur[
 +i crinii de pe s`nuri =i ochii ca de mur[
 Sunt ni=te m[run\i=uri ce nu-=i mai au vrun curs:

Cu lacrimile false ce-ntruna s-au tot scurs,
S-au poticnit]n coast[=i se tot duc de-a dur[
T`r`te de ridicol]n repedele-i curs!

IV

Acuma este timpul puterii, b[rb[]iei,
Copilul de ieri, ast[zi e un b[iat viril:
S-a scuturat la Plevna de jugu-epitropiei.
De-ar fi copil, =i ast[zi ar r[m`nea copil;
Cu doina nu mai merge pe fruntea Rom`niei,
Deplin ca s[rena=tem ne trebuie-un Virgil!

CUPRINS

Imn

T[cut m[urc pe colin[:
Soarele s-a]n[]at,
C`mpul se scald[-n lumin[,
Aerul e parfumat!
V[d raze, sc`ntei =i rou[,
Petale de flori ce plou[
+i lumea]mi pare nou[,
Fii, Doamne, glorificat!

Se pare c-o leg[tur[
Este-ntre cer =i p[m`nt!
Cerule nu este natur[?
Natura, Dumnezeu sf`nt?
El e-n f[pturile sale,
Tot omul =i-l afl[-n cale

De pl`ngi, el pl`nge cu jale,
De c`n\i, al lui e-al t[u c`nt!

P[m`ntul de-l st[p`ne=te,
Este c[-l st[p`nim!
Crima de-o pedepse=te,
Este c-o pedepsim!...
Din univers se compune,
Totul la Tot se supune.

+i iarba care se-nclin[,
+i astrul lumin[tor,
+i v`ntul care suspin[,
+i r`ul t`nguitor!
+i stelele nenum[rate
Cu lumile nem[surate,
+i florile care-nfloresc
Pe v[ile care rodesc!
+i nu e-mp[rat sau rege
Afar[dintr-ast[lege!

Unii i-au zis Ra\iune,
F[c`ndu=-i iluziune;
Al\ii-n materie-l pun;
Mul\i dup[plac]l compun!
Dar eu, care-l simt]n mine,
Dar El, care-mi curge-n vine,
Creieru-mi care-l con\ine
}mi strig[cu to\i]mpreun[
Este oriunde voie=ti:
Pe buzele noastre s-adun[!...

Cuge\i prin el =i tr[ie=ti!...
 }n inima noastr[palpit[,
 }n craniul nostru s-agit[!
 Este =i-n noi, =i-n natur[,
 Este =i-n orice f[ptur[!
 Materie, Verb, Idee,
 Stau }n tr[sura de unire,
 +i Trinitatea se-ncheie
 Cu vorba: dumnezeire!

CUPRINS

Sentin

Un arbor c`nd puternic spre domele-nstelate
 }nal[-ale lui ramuri de frunze }nc[rcate,
 F[c`nd la ceial\i arbori o umbr[-omor`toare,
 Pe c`nd, prin r[d[cine mereu cuceritoare,
 P[streaz[-n st[p`nire tot locul apucat,
 A=a }nc`t l[starii de-abia g[sesc la soare
 Un loc s[-i mai }nfig[pl[p`ndeale picioare,
 A meritat securea =i trebuie t[iat!

Amintiri

}n mintea omului r[m`ne
 Tabloul fericirii stinse...
 Astfel tresar =i-n al meu suflet
 Reamintirile }ntinse;

Aci rev[d o alb[cas[...
 O hor[, fete, fluturi, salbe,
 Frunzi=uri, vii =i flori pe c`mpuri
 +i porumbei cu aripi albe!

Aci m[v[d pe alte \[rmuri
 Pribeag prin \[rile str[ine,
 Pe margine de-albastre lacuri
 Cu negre st`nci =i vechi ruine!

Aci rev[d, rev[d un t`n[r...
 La bra\ el poart[o femeie...
 Le bate inima-n unire
 +i afl[-a raiurilor cheie!

P[durea-n umbr[le-nf[=oar[
 Amorul lor ca un tezaur
 +i soarele prin frunze-apune
 }n fundul unui cer de aur!

Dar, Doamne, pentru ce pe lume
 C`nd ver=i at`ta fericire
 Ne-o iei]ndat[ce ne-ai dat-o
 +-abia ne la=i o suvenire?

CUPRINS

Nebunul din Golia

}nchis]ntr-o chilie sub bol\i mai dep[rtate,
 Cu urletele sale l[sate-n libertate,
 Z[cea frumosul t`n[r de optsprezece ani;

P[rea un cal s[lbatic cu n[rile umflate
 Ce =tie c[-ntre oameni se afl[-ntre du=mani!
 Din cap p`n[-n picioare f[cut pentru iubire,
 }n ochi purta un tr[snet cu palid[lucire...
 P[rea tot]ntr-o vreme un]nger =-un demon...
 Sub galbenele-i t`mple purta un Lord Byron!
 Spr`ncenele-i arcate urcau sub a lui frunte
 Ca tinere l[stare sub umbra unui munte,
 +i p[rul,]n inele c[z`ndu-i pe grumaz,
 Punea negre\i albastre pe straniul obraz!
 }n cap purta cu ap[un coif de gumelatic...
 Pe buze-avea un z`mbet c`nd dulce, c`nd sarcastic,
 Privindu-ne cu ochii pr[pastiei din el!... —
 Abia puteau s[-l \ie doi oameni deodat[,
 Iar chipul, ca o noapte de tr[snet luminat[,
 Br[zdat era de plugul delirului de-o\el!

CUPRINS

Te]n\eleg, o! / epe=...

Te]n\eleg, o! | epe=-vod[,
 | epe=-vod[mare domn,
 +-a= voi s[te v[d ast[zi
 De=tept`ndu-te din somn!

Simt]n mine c`teodat[
 O m`nie ca =-a ta,
 +i de-ar fi ca s[-\i iau locul,
 | epe=, eu te-a= imita!

Visurile tale sumbre
 Pentru mine nu sunt noi...
 | epe=, | epe=, las[-\i groapa,
 S[mai vii =i printre noi!

CUPRINS

C`ntec

+i pentru ce n-ar fi permis
 Al vie\ii mele tainic vis
 S[-l]mpline=ti,
 Iubindu-te, s[m[iube=ti?
 S[m[iube=ti!

F[g[duind, — ziceai c[\ii,
 Prin cuget dac[-mi apar\ii
 De ce, — de ce
 N-ai vrea s[calci peste orice?
 Peste orice!

De m[iube=ti, — s[te supui,
 O s[rutare s[depui
 Pe fruntea ta,
 +i mor\ii-n gropi vor tres[!ta!
 Vor tres[!ta!

Pe buza ta, pe-obrazul t[u,
 Oh! las[-m[s[fiu c[l[u,
 C[l[u de flori,
 +i vor c`nta privighetori!
 Privighetori!

Pe ochii t[i =i pe-al t[u s`n,
 Trec`nd amorul meu p[g`n,
 Amorul meu,
 Tu po`i s[-l faci un semizeu,
 Un semizeu!

Natura este-n hain[nou[...
 Prive=te! flori de zarz[ri plou[...
 Sub ele, — noi,
 Vom fi la umbr[am`ndoi
 Cu am`ndoi!

CUPRINS

Alea jacta est

Dorin\e]ndr[zne\e
 Din visuri de June\e
 Ce mintea-mi con\inu,
 Din voi mai este vrana
 C`nd soarta-ntotdeauna
 La toate zise nu?

+i totul c`nd m-apas[,
 Ce drept mi se mai las[
 Afar[de-a muri...
 O \int[, o dorin\[
 S[caut cu credin\[
 Din nou a-mi f[uri?

Nimic!... Ori=ice cale
 Mi-e-nchis[, =i cu jale

}n cugetu-mi privesc...
Speran\`a mi-este stins[
+-o negur[]ntins[
}n locu-i]nt`lnesc!

Din ce]n ce mai multe
Amarnice insulte
}nt`mpin nencetat,
C` t inima-mi s[rman[
}ntreag[este-o ran[
+-un hoit de sf`=iat!

Albastra bolt[-mi pare
Cernit[de-ntristare
Ca sufletu-mi]n dor,
Iar lacrimile mele
}ntunec[=i stele,
+i soare-nc[lzitor.

E iarn[, este ghea\
}ntins[pe-a mea via\
Precum pe ni=te v[i
Z[pada se]ntinde
+i-n giulgiu-i cuprinde
P[duri, izvoare, c[i.

+i cum ascuns[tace
Privighetoarea-n pace
Prin scorburi de copaci,
A=a =i tu, biet suflet,
Abia av`nd r[suflet,
Te-ascunzi]n piept =i taci!

Epoca

CUPRINS

Unui om]n toat[firea e moral s[-i zici smintit,
 Dar nebunului pe nume dac[-i zici, e necinstit.
 Trebuie=te-ntotdeauna spre a fi-n moralitate
 S[te faci ap[r[torul caselor de s[n[tate;
 La nebun s[zici cuminte, pe neghiob s[adorezi
 +i de s-afl[]n M[rcu\ a geniu s[-l] decretezi.
 }n nimica, de-azi-nainte, r[ul nu=-i mai are leacu,
 +i o na'ie mai bine nu s-a dat de-a berbeleacu,
 Iar desigur niciodat[dezm[\area n-a domnit
 }ntr-o epoc[fatal[, sub un aer mai t`mpit...
 }n tot locul predomne=te o sfruntare colosal[...
 Imoralul ia cuv`ntul =i-\i vorbe=te de moral[...
 Cine crezi c[\i-e prieten \i-e du=man ne]mp[cat...
 N-ai s[faci un singur bine, c-ai f[cut =i un ingrat,
 Cine crezi c[e mai nobil e mai plin de la=itate...
 Tot netrebnicul se crede scriitor de-nsemn[tate...
 Nu e om care sub masca unui vecinic carnava
 Ca lozinc[s[nu poarte: „Interesul personal“.
 Legile sunt o minciun[: slove puse pe h`rtie...
 Ziaristica mai toat[cuib nerod de mi=elie.
 Cei de sus]=i umplu punga; cei de jos, cu mare zor,
 Se silesc ca s[-i ajung[pentru-a=-i umple =i pe-a lor.
 „Patria“ e-n orice gur[, „Pentru patrie“ sunt toate...
 To\i voiesc la mal s-o scoat[,]ns[nimenea n-o scoate.

Naufragiu

CUPRINS

| [rmurile sunt departe, marea url[-nfuriat[,
 Luntrea cade sf[r`mat[;
 T`n[rul pescar ce are cap de]nger, corp de-atlet,
 }nghi`it se duce-ncet.

Bra\ul s[u,]n care mu=chii stau ca funii]ncordate,
 E destins pe jum[tate.
 +-aplec`ndu-se pe g`tu-i, al s[u chip atins de val
 Poart[-al mor`ii semn fatal.

S-a sf`r=it! Dar sub f[ptura ce de-a lungu zace-ntins[
 Apa-n bra\ele-i cuprins[,
 De-o sim`ire nen\leas[e p[truns[p`n[jos
 +i se mi=c[zgomotos.

C`ntec voluptuos

Ale s`ngelui furtune cine nu le-a cunoscut,
 Cine n-a sim`it c[ldura soarelui ce-i curge-n vine
 N-o s[=tie niciodat[ce ascunde-ad`nc]n sine
 }nveli=ul meu t[cut.

F[r[nici-o-nsufle`ire e =o ap[lini=tit[,
 }ns[mintea ce cuteaz[,]ns[ochii ce p[trund,
 Clototind sub mii de forme, afl[via`a]nc`lcit[
 De la cre=tet p`n' la fund.

Oh! Ascult[... Iat[noaptea ce de mult o a=tept[m...
 Cu zg`rcenia nu merge c`nd te-apuci s[faci poman[...
 S[chem[m o voluptate mai presus de cea uman[
 +i]n ea s[ne-ngrop[m.

CUPRINS

Nimic, nici chiar speran\ a...

Nimic, nici chiar speran\ a]n suflet nu mai c`nt[
 C`nd mut e viitorul =i aripa \i-e fr`nt[...
 Departe la=i]n urm[al visurilor rai...
 +i lacrima, chiar d`nsa, c`nd pic[pe h`rtie,
 E rece ca]nghe\ul din inima pustie
 De florile din mai!

Nimic, nici chiar speran\ a]n ochi nu lic[re=te
 C`nd ziua dup[ziu[bolnav[se t`r[=te...
 +i poate ca s[fie de aur cerul plin,
 +i poate s-aib[stele albastra ad`ncime,
 Verdea\[nou[, c`mpul, p[durea, -ntunecime
 +i r`ul alb, — suspin!

Nimic, nici chiar speran\ a]n groap[dup[tine
 Atunci nu mai voie=te s[vie, — =i nu vine!...
 +i poate ca s[fie orice dup[morm`nt:
 Dreptate omeneasc[f[cut[unui nume,
 O via\[viitoare, =i-n tainica ei lume
 Noi aripi, — nou av`nt!

Aripi

CUPRINS

Prin al vie\ii mare *poate*, mintea mea o r[t[cesc,
 +i de bun[voie singur cu speran\e m-am[gesc,
 }mi creez n[luci de aur,]nt`mpl[ri nepomenite,
 Urm[rindu-le sub farmec, cu privirile uimite.
 Poezie! Tu atuncea, =i c`nd umblu, =i c`nd stau,
 }mi pui aripile-albastre ce av`nturile-mi dau;
 Nu e stavil[pe care s[n-o trec prin cugetare
 +i-nt`mpl[rile-a=teptate le a=tept f[r[-ncetare!
 Aci dau de o comoar[ce se afl[-n al meu drum
 +i m[-mb[t de bog[\ie cum te-mbe\i de un parfum.
 Aci v[d c[tot poporul m[ridic[la m[rire,
 Fermecat de-o vorb[numai, de-o mi=care, de-o privire,
 Aci sutele de veacuri ce-au s[nasc[vin pe r`nd
 Cu minuni str[lucitoare ca s[umple al meu g`nd.
 Aci-n fruntea unei oaste viteje=ti m[v[d deodat[,
 Coifurile sc`nteiaz[, tobele]ncep s[bat[...
 Aci statele din lume v`ntur`ndu-le,]n mine
 Simt din nou tumultul vie\ii =i renasc dintre ruine.
 Aci singur =i de lume izolat, ad`ncul cer
 }mi deschide poarta sacr[a ob=tescului mister
 +i cu g`ndul ce sclipe=te la lumina poeziei
 V[d]n stelele de aur alfabetul vecinicii!

Aripi! printre c`te visuri poleite m[purta\i!
 C`te raze pe-a mea frunte pune\i dac[v[mi=ca\i!
 De c`t soare acest suflet nu mi-l umple\i? Ce splendoare
 De albastru =i de ro=u nu-ntrev[d m`ng`ietoare!
 C`te perle de-armonie se de=ir[-n jurul meu
 C`nd prin inim[m[face\i s[vorbesc cu Dumnezeu!

Aripi! Voi sunte\i misterul ce mul\imea nu pricepe,
 Focul sacru ce sub t`mple lumile =i le concepe,
 +oaptele ce se preschimb[]ntr-un c`ntec nesf`r=it,
 Dus de-a]ngerilor voce p`n' la cer nem[rginit!

CUPRINS

Palid[umbr[

Palid[umbr[, care mister
 Unul spre altul mereu ne-atrage?
 Vrem de sub farmec a ne sustrage
 +i d[m de-aceea=i for\ de fier.
 Palid[umbr[, care mister?

Fost-am vreodat[]ngeri frumo=i
 Uni\i pe-albastrul largului spa\iu?
 O voluptate f[r[nesa\iu
 Ne face ochii mai lumino=i.
 Fost-am vreodat[]ngeri frumo=i?

Sau]mpreun[ars-am]n iad?
 Coboar[-n suflet de-\i aminte=te...
 Al meu ce-mi spune e c[iube=te,
 +i dac[suntem]ngeri ce cad,
 De ce n-am arde =-aici ca-n iad?

Palid[umbr[, reflex bizar
 }n care s-afl[iadul =i raiul,
 Cu unul arde-mi repede traiul,
 Cu altul aripi urze=te-mi iar,
 Palid[umbr[, reflex bizar.

La visul profan

CUPRINS

Frumos ca]ngerii din cer
E visul ce-n ad`nc mister

Urzesc!

}n mii de feluri]l prefac,
C[ci albele conture-mi plac.
O! Vis frumos, c`t te iubesc!

C`nd din-n[]lime te cobori
Cu ochii t[i sc`nteietori,

O! vis,

Vis parfumat de buze dulci,
Tu vii cu mine s[te culci,
+-alunec]n al t[u abis!

Frumos cum nu e pe p[m`nt
Nici om, nici cuget, nici p[m`nt,

Vis alb

}ncoronat de prim[veri,
C[te iubesc n-o =tii de ieri
Nici tu, nici corpul t[u rozalb.

}n schimb de m[iube=ti =i tu
Fiindc[soarta nu putu

S[-mi ia

Nici inim[, nici ochi, nici min\i,
Oh! str`nge-m[la s`ni fierbin\i,
S[nu mai simt durerea mea.

F[-mi loc]n floarea ta de crin
S[nu m-ajung[alt suspin

Dec`t

Suspiniul unei volupt[\\i
 }ntr-]nsul cu eternit[\\i,
 Ce sunt scutite de ur` t.

Prime=te-n ochii t[i profunzi,
 Privirile s[mi le-ascunzi...

Voiesc

S[mai s[rut cum s[rutam,
 S[-\\i dau tot s`ngele ce am
 +i sub pl[ceri s[-nnebunesc!

Iar c`nd vom fi transfigura\\i,
 Ca doi columbi]naripa\\i,
 }n sus

Lu`nd-o prin v[zduhul alb,
 Eu corp albit, tu corp rozalb.
 S[disp[rem c[tre apus!

CUPRINS

Suo tempore..

Uimit c`nd stau cu ochii \\int[
 +-un vis fantastic urm[resc,
 Se schimb[lumea ca prin farmec
 +-o v[d a=a cum o doresc!
 Ce zile de-aur, ce lumin[
 }n al concep\\iei secret!
 Viseaz[, suflete,-nainte —
 C` t vei visa voi fi poet.

Iubirea pestetot se-ntinde,
 Fr[\\ia predomne=te-n tot,

Ciupercile]nveninate
 La soare capu nu-l mai scot.
 Oricare suflet e gr[din[
 +-orice gr[din[e buchet...
 Ah! bate, inim[, -nainte,
 C` t vei b[tea, voi fi poet.

Prietenia re]nviaz[,
 Rudenii nu mai sunt deloc.
 +i nu mai e nici def[imare,
 Nici persecu`ii, nici noroc.
 Cad legi =i camere =i tronuri
 Sub al mul`imilor decret.
 Profetizeaz[, al meu suflet...
 Profetul singur e poet!

CUPRINS

Raze

Dac[raze de-ast[dat[voi s-adun cu-mbel=ugare
 E c[frun`ile br[zdate de al grijilor f[ga=
 Sub a razelor coroan[afl[-o sf`nt[alinare
 +i s[urle pasiunea nerozescului ora=.

Cerurile pentru mine nu mai pot s[fie stinse,
 }mi v`nd partea mea de lume pentru partea mea de cer,
 C[tre ziua vecinicii zbor cu aripe destinse,
 +i s[m[striveasc[soarta sub c[lc`iul ei de fier.

Razele de ast[dat[]mi vor fi]mbr[c[mintea,
 Tot ce am avut cu lumea de-mp[r`it am]mp[r`it.
 Iar de-mi las]n urm[corpul, e c[-mi duc nainte mintea
 +i s[nu m[]n`eleag[dec` t cine-a suferit.

V`nt de stepe

(C`ntec al slavului de sud)

CUPRINS

Spre locuri unde nu se afl[societ[vi organizate,
 Pustii,]ntinse, f[r[urme de plug, de-ora=e sau de sate,
 Nem[riginiri ce-n timpul verii sunt oceane de verdei,
 Cu flori albastre, cu flori ro=ii,]n raza clarei diminei,
 Cu aerul umplut de-arome s[]batice =i mu=c[toare,
 Ce r[zvr[tind musculatura o re]ncarc[cu vigoare,
 Uit`nd ce sunt =i unde m-aflu,]mi duc al cugetului cort,
 +i ren[sc`nd la via\[nou[, naufragiat ajuns la port,
 Sunt principe st[p`n pe step[c`t pot cuprinde cu vederea...
 }mi cre=te p[ru-n stufuri negre =i-n ochi]mi fulger[pl[cerea,
 Sunt june, sunt puternic, liber, —]ncalec repede-arm[sar,
 Apun ici-colo ca n[luc[=i dincolo din nou r[sar...
 Jiletca mea e de m[tase cu fir de aur ceaprezat[,
 C[ma=[am cu m`neci ro=ii, =i cizma mea e-mpintenat[
 De-un fel de bold ce poart[-n v`rfu-i o boab[chiar de
 diamant...

Am pantaloni ce cad]n cute =i am musta\[de amant,
 O Varink[cu ochi alba=tri ca stelele sub fruntea serii
 Pe grani]a pustiet[]ii m-a=teapt[-n v`ntul prim[verii
 +i]mpletindu-=i a ei coad[cu fir de-argint =i cu panglici,
 }mi zice: „Suflete, alearg[, de-un veac de c`nd te-a=tept aici!“

C`nd toate trec =i-mb[tr`nesc

CUPRINS

O! poezie, pe c`nd toate]n lume trec =i-mb[tr`nesc,
 C`nd nu mai sunt nici eu b[iatul cu inim[nevinovat[,
 C`nd zilele copil[riei sunt o ghirland[scuturat[,
 }n mine iar te reg[sesc,

O! Poezie.

Te reg[sesc =i tot aceea=i: cu tinere\ e coronat[;
 Tot c[l[toare printre stele, sau din n[l\imea]nstelat[
 Tot cobor`nd =i printre oameni =i rencesp`nd s[r[scole=ti,

O! Poezie,

Tu singur[nu-mb[tr`ne=ti.

Pe s`nurile

Era-ntr-o vreme dep[rtat[, apus[, dus[de atunci...
 Era-n odaia unui palid student abia pe pragul vie\ii,
 Dar pestetot, r[scolitoare, plutea mireasma tinere\ii,
 +i ai venit a te supune la zdrobitoare =i dulci munci...
 Era-ntr-o vreme dep[rtat[, apus[, dus[de atunci.

+i ai sunat, de bun[voie, la poarta mea]ntunecoas[...
 Nici te-a=teptam, nici te chemasem, dar g`ndul meu
 te aducea,

+i te-ai predat hipnotiz[rii ce f[r[voie porunca,
 +i \i-am r[pit, de bun[voie, o pubertate]ndoioas[,
 De bun[voia ta sunase=i la poarta mea]ntunecoas[.

+i s`nurile tale macre cu al meu piept le-am fr[m`ntat...
 Din cre=tet p`n[la picioare te-am s[rutat, frumoas[floare,
 +-ai pl`ns cu lacrimi s`ngeroase ce-au curs mai jos de
cing[toare...
 Dar Eros, me=ter vecinic dulce, sub spasmul lui te-a le=inat,
 +i s`nurile tale macre ca un satir le-am fr[m`ntat.

Eram frumos, dac[\ii minte, pe s`nurile tale macre...
 Sfiala te]mpalidase, pl[cerea m[cutremura;
 Voise=i =apoi nu voise=i; pornise=i chiar a tremura,
 Aveai albe\i ca ale lunii, aveai ro=e\i ce erau sacre,
 Dar m-ai r[bdat, frumos =i t`n[r, pe s[nurile tale macre.

CUPRINS

Zadarnice sunt toate

Zadarnice sunt toate, c[ci trebuie s[mori,
 Ridice-se un suflet la orice]n[l\ime,
 Str[bat[universul pe aripe sublime,
 Sau uite-se la d`nsul cu ochi nep[s]tori,
 Zadarnice sunt toate, c[ci trebuie s[mori!

De-a= =ti...

De-a= =ti c[lacrimile mele
 S-ar preschimba-n m[rg[ritare,
 Din ele ca s[-\i fac avere,
 Le-a= pl`nge f[r[de-ncetare.

De-a= =ti c[s`ngele din mine
 S-ar preschimba]n r`u de aur,
 Arterele mi le-a= deschide
 S[-i fac din ele un tezaur.

CUPRINS

Apolog

Mickiewicz spune c[un om,
 V[z`ndu=-i mama-n nesim`ire,
 M`hnit ad`nc de-acel simptom,

Cheam[pe doctori cu gr[bire —
 Consult f[ur[]ntre ei
 Dar nu c[zur[la-nvoire.

Mult l[uda`ii semizei
 Se tot certau pe leacuri multe
 La capul jalnicei femei...

Curgeau =i vorbe =i insulte,
 Z`mbiri amare f[r[spor,
 +i alte lucruri zise culte...

Dar omul nostru din popor
 Privi icoana minunat[
 +i le gr[i ca din topor

+i mi-i lu[la goan[-ndat[;
 Apoi la mam[-sa c[t[
 }n letargie cufundat[...

Iar c`nd din pl`nset]ncet[—
 Strig`ndu-i: „mam[“,]n sim\ire,
 Prin farmec ea se de=tept[.

Astfel =o \ar[]n pieire
 Morm`nt =i lan\uri le sf[rm[
 C[]c`nd pe-a soartei]nd`rjire
 Pe loc ce-i strig[fiii: „Mam[“.

CUPRINS

Expozi\ia de la Ateneu

De cum ne cheam[o clip[]n lumea ta de vise
 Uit[]n orice durere]n noi se z[]mislise;
 Extazul ne r[]pe=te — murim pentru real;
 }n clara atmosfer[a c`nturilor tale
 Ne fur[flori albastre =i c`nturi de cavale
 +i ne sim\im deodat[intra\i]n ideal.

Doinesc izvoare limpezi atunci din orice parte,
 Pier r[]nile de-orgoliu =i grijile de=arte...
 O nou[tinere\e ne toarn[al ei vin;
 Copacii vechi c-o umbr[de pace ne-nf[=oar[,
 Iar vesela magie prin frunze =i-o stecoar[
 Universalul suflet al spa\iului divin.

Sonetul din z[ri

CUPRINS

Eu vin din z[ri cumplite — din trista \ar[-n care
 Mimosa sim\itoare ori lotusu-azuriu
 Sunt serbede vedenii]nchise-ntr-un sicriu,
 Iad negru unde via\ a e pl`nset sau oftare.

Acolo e t`r`rea o lege pentru-oricare
 +i to\i sunt st`rpitura grozavului pustiu...
 Din tot ce-a fost pe suflet nimic nu mai e viu
 Dec`t un sm`rc de vicii =i altul de-aiurare.

+i totu=i]mpotriva prostiei r`njitoare,
 Sub ura pentru raz[=i ura pentru floare,
 Sub noaptea fr[m`ntat[de chinuri ce zdrobesc,

Lipsit chiar de speran\[, sleit chiar de credin\
 Prin neguri]mi trag brazda cu vechea s`rguin\
 A mea, acest[\ar[c[ci este, — =o iubesc.

Chitar[

Cu ochi mari te urm[resc
 Printre flori cu vii r[sfr`ngeri,
 }ns[fra\ii t[i sunt]ngeri
 +i mi-e visul omenesc,
 Cu ochi mari te urm[resc.

Sunt migdali =i albi =i rozi
 +i e iarb[=i e soare,
 Umbr[, ap[=optitoare,
 Via\,a, dragoste, nerozi.
 Sunt migdali =i albi =i rozi.

Sub m[ce=i =i liliac
 C`nt[]ns[taina veche...
 La ureche, la ureche,
 Eu \i-a= spune-o dup[plac,
 Sub m[ce=i =i liliac.

CUPRINS

Epoda de aur

Sub cerul de zori printre nori
 Surpare de roze din raze
 +i ochi roura\i de extaze
 +i flori pestetot =i fiori...

Iar apa sub ulmi =i sub s[lcii.

Cai=ii z`mbesc sub ninsori
 +i trec ciripiri de chitare
 Prin iarb[, prin cr[ci =i prin flori,
 +i c`nt[=i preajm[=i zare...

+i c`nt[sub fagi =i p[storii.

Dar s`nge nu curge din nori,
 }nal\ fanfare de goarne,

E palid argintul din zori... —
Un monstru ia cerul]n coarne:

E soarele taur de aur.

CUPRINS

Roman\la frunzei de chiparos

Eu cunosc un loc retras
Unde nimeni n-o s[poat[
S[urmeze-al nostru pas...
Vino: Uit[lumea toat[.

P[m`nte=tile p[reri
}l cred plin de-ntunecime,
}ns[mint — c[ci nic[ieri
Nu ard fl[c[ri mai sublime.

Via\la nu e pentru noi —
Lumea e de rele plin[...
E=ti o floare — sunt lumin[—
Vom fi cerul am`ndoi.

Sonetul nestematelor

Aci sunt giuvaiere ce-mpart cu d[rnicie.
Cristalizate fost-au de mine-n focul vie\ii,
+i-n apa lor r[sfr`nt-am minunea tinere\ii,
Iar de-art[=lefuite sunt azi pentru vecie.

F[cut-am cea mai aspr[=i grea ucenicie,
 Dar tot le-am smuls din suflet]n faptul dimine\ii,
 Mai limpezi dec`t ochii de vis ai frumoase\ii,
 +i tot le-am dat,]n urm[, nespusa tr[inicie.

De-acuma, v`rsta poate pecetiea s[-i pun[
 Pe omul de-azi =i m`ine, iar moartea s[-l r[pun[.
 Aceste nestemate cu ap[neclintit[,

Sfid`nd a clevetirii pornire omeneasc[,
 +i st`nd]ntr-o lumin[mereu mai str[lucit[,
 S[piar[n-au vreodat[=i nici s[-mb[tr`neasc[.

CUPRINS

Sonetul puterii

T`rn[copul, pila, m`na, mu=c[st`nca cu-nd`rjire.
 V`na de-aur b[nuit[e ad`nc]n munte-ascuns[...
 Str[lucirea ei curat[nic[ieri nu e r[spuns[,
 Ci mereu se dep[rteaz[, ca furat[de-o vr`jire.

M[cuprinde, c`teodat[, o-ntristare =-o-ngrijire:
 Str[b[tea-voi, prin voin\[, p`n[-n taina nep[truns[,
 Sau r[m`ne-va =-aceasta vechea Mek[neajuns[,
 +i pl[tit voi fi de munca f[r[seam[n, c-o r`njire?

Dar de=i, dintre unelte, pe granit mi-au fost sf[rmate,
 R`nd pe r`nd, aproape toate,]n asalturi necurmate,
 +i cu toate c[, gr[mad[, zac tocite, =i chiar rupte,

Nici acum]n al meu suflet nu st[-nfipt[disperarea.
 Simt izb`nda-n dep[rtare printre trud[=i noi lupte,
 C[ci unealta neatins[ce p[strat-am e: R[bdarea.

POSTUME

CUPRINS

Tinerelea eternă

Cine vrea în toată viaa tot mereu să-ntinerească,
Cu b[tr`ni s[nu s-adune, cu b[tr`ni s[nu vorbească:
Pe c`t timp în suflet c`nt[dulci vis[ri, — entuziasm,
Pe c`t timp se desf[=oar[al speran`ei ve=nic basm,
Ochiul viu sc`nței împarte, — e=ti scutit de b[tr`ne`e,
+i etatea te-nf[=oar[]n eterna tinere`e.

Romanla garoafei

Garoafele ce le-ai purtat
Au s`ngerat =i s-au uscat.
Dar alte flori de foc nestins
Pe buze ele mi-au aprins.

În ochii tăi, — de raiuri por`i, —
Al tinere`ii soare por`i
+i ne=tiind de ce nicicum
Eu te respir ca un parfum.

M[-mb[te de tine ca de-un vin,
De c`te ori spre tine vin,

Un vin de struguri de +iraz
Ce pune flac[ri pe obraz.

C`nd dormi str[bat]n al t[u somn
+i-\i sunt =i rob, =i-\i sunt =i domn,
Iar cu pl[ceri ce istovesc
Te-nnebunesc, =i-nnebunesc.

+tiu c[voie=ti =i nu voie=ti,
+tiu c[dore=ti, =i nu-ndr[zne=ti
Dar eu voiesc, =i]ndr[znesc,
+i te ur[sc, c[ci te iubesc.

CUPRINS

M-am dus departe

M-am dus departe-n lumea cuget[rii,
Dezgr[ni\at-am lumile sim\irii
+i deslu=it-am fundurile z[rii...
L[sat-am omul prad[omenirii,

Ghicit-am vie\i oriunde e lumin[,
Lumin[unde cugetul n-atinge,
Dar ce folos? Tot omul m[]nvinge,
+i tot ca el, e inima mea plin[.

C[r[ri]n van croitu-mi-am prin stele,
Zadarnic zborul]n sus mi se tot duce,
Nu le pricep, nu m[pricep nici ele.

Moartea este o minciun[

CUPRINS

Sub a soarelui lumin[
+oapte umbl[prin gr[din[,
Fluturi zboar[sub cais...
B[tr`ne\ea e un vis.

Apa c`nt[la f`nt`n[
+i cu trestia se-ng`n[,
Iar sub soare sau sub lun[
Moartea este o minciun[.

Noaptea de august

At`ta =tiu, c[era noapte, dar nu =i veacul c`nd era...
Terasa de granit]nalt[p[rea-n lumin[c[plute=te
+i pe un c`ntec de teorb[c[urc[=i se-nsufle\e=te,
Pe c`nd mai jos nedeslu=irea unui ora= se resfira —
Treptat mai =tears[=i mai stins[, pe c`nd,]n sus,

f[r[-ncetare

Curgea o-ntreag[ad`ncime =i se l[rgea o-ntins[mare,
O mare ce, ne\r murit[, se tot ducea cu g`nd cu tot,
Sub]nserarea viorie =i]nstelarea-nfloritoare,
C`nd spre-o planet[, c`nd spre alta, =i dintr-un soare

spre alt soare...

+at`ta =tiu: c[era noapte, =i ca s[=tiu mai mult nu pot,
Dec`t c-acea teras[alb[=i largul c`ntec de teorb[
Erau =i zbor nebun de aripi, erau =i zbor de-nalt[vorb[,
Dar spre-a cuprinde clipa de-aur n-a fost Parnas =i nici Olimp,

+i de-a fost ieri, sau cine =tie]n ce trecut de loc =i timp,
 Se desprindeau din armonia ce dep[rta de ea p[m`ntul,
 Priceperi ce-n eternitate]=i]mpingeau mereu av`ntul,
 +i ce spirale nesf`r=ite, n[l]imea nu-=i mai m[surau
 Nepr[v[lindu-=i-o vreodat[nici chiar atunci c`nd coborau.
 +i hot[r`nd c[-n tot ce este nu e nimic dec`t *av`ntul*,
 C[ci singur *el*mi=care sf`nt[,]n orice parte s[-l trime\i
 Fiiin\ d[oric`nd *voinei*, schimb`nd-o-n sori =i]n plane\i;
 Sau pestetot fluidiz`nd-o]n proteismul cuget[rii,
 Ce poart[*timpul*, ca =i *locul*]n rev[rs[rile mi=c[rii,
 +i ce din ea dest[iniuie=te colori =i forme =i sim\iri,
 Alc[tuind chiar vecinicia prin nencetatele-i cl[diri —
 C[ci vecinicia ce nu-ncepe =i nu sf`r=e=te niciodat[
 Se z[misle=te-n toat[clipa printr-o zidire nencetat[.

Dar pun\i de stele peste-abisuri muiau ad`ncu-n str[lucire
 +i se sim\ea c[-n orice parte e Dumnezeu, c[-n orice parte
 A ceea=i via\[ne]nvins[]=i duce valul mai departe.

C[sori ce n-ar fi din lumin[pentru privirile-omene=ti
 Mai sus azv`rl-aceast[via\[ce-n veci de-a noastr[se

desparte,

C[forme care n-ar fi forme tr[iesc sub alte bol\i cere=ti,
 C[ochi privesc din orice goluri, dar c[nu-ncep]n orice minte
 Pe c`nd nem[rginirea-ntreag[e o-nc`lcire de cuvinte
 Cu t`lcu-n repede schimbare a trec[toarelor clipiri
 +i c[e-ntotdeauna altul ce minte-n veci =i-n veci nu minte,
 C[-=i potrive=te]n\elesul pe-orice v`rtej de-nsufle\iri —
 +i fie c[priveam abisul, =i fie c[priveam p[m`ntul,
 R[pit de-aceea=i ad`ncime, sporit sim\eam c[mi-e av`ntul.
 Urcam spre culmea Prea T[riei — eram pe s`nul Prea T[riei
 +i noaptea se urca cu mine spre culmea veciniceii lumini.

Cu chei de aur deschisesem por\i ce pe veci p[reau]nchise,
Pe Isis nud[o scosesem din cupa florilor de crini —
Din taina sf`nt[a mi=c[rii]n\elegeam pe Dumnezeu,
C[ci o tr[iam]n]ntregime tr[ind pe-a sufletului meu,
Ghiceam]n pulberea de a=tri nenum[rate o=ti de]ngeri,
Iar bucurii ce au s[vie se desprindeau din orice pl`ngeri,
+tiam c[Dumnezeu e vecinic =i vecinic m[sim\eam =i eu.

INEDITE

CUPRINS

Chipul poeziei

C`nd eu treceam c`nt`nd pe vale,
C`nt`nd =i sur`z`nd,
Adeseori mi-ie=ea]n cale
Un chip ceresc =i bl`nd.
}mi sur`dea cu-nduio=are
Cel chip de mic copil
+i-mi lumina a mea c[rare
Sub soarele d-april!

D-atunci adeseori]n via\
Cel chip l-am rev[zut,
Dar]ntristat]ntr-a lui fa\
+i-n reverii c[zut...
Ursita-mi fu f[r[-ndurare...
}i cer]ns[umil
Ca s[expir]ntr-o c`ntare
Sub soarele d-april.

Noaptea de octombrie

CUPRINS

Unde oare se tot duce apa ce din matc[-afar[
 A ie=it de-at`ta vreme sf[r`m`nd orice z[gaz,
 }ntinz`ndu=-i nimicirea din o`ar[-n alt[`ar[,
 +i]n veci f[r[cru`are, neav`nd, nici d`nd r[gaz?
 }n zadar se-ncearc[unii drumul ei s[-l st[vileasc[,
 Nu mai e putere-n lume rev[rsarea s[-i opreasc[.
 +i e groaznic[urgia,]ns[e dumnezeiasc[.
 +terge-n clip[o cetate, trece mun`ii dintr-un salt.
 Las[-n urm[numai le=uri =i t`r[=te-ncoa =i-ncolo
 D[r]m[turi muiate-n s`nge cu popor dup[popor...
 Se cutremur[p[m`ntul zguduit de-un lung fior,
 Iar to`i zeii vechi se surp[, =-amu`it e chiar Apollo.
 Printre `ipete =i lacrimi lumea-ntreag[se scufund[,
 Ce-a rodit de veacuri mintea este ast[zi dus la fund,
 Unde-au fost ogoare-odat[este-o mare f[r] fund.

APRECIERI

Concepția unui poet-profet e una din ideile romantice pe care Macedonski a profesat-o cu oarecare consecvență nu pentru a-și înălța tonul și a-și lărgi gestul, ci pentru a-și atribui dreptul pe care societatea nu putea să i le recunoască. În poet, Macedonski a văzut amestecul necesar de lirism și de satiră; și, cum ne fărâșim idolii și idealurile din propria noastră substanță, trebuie să recunoaștem în Macedonski aceeași fuziune. I-am arătat insuficiența lirismului; lipsit de emoție, poetul trebuie să încline spre satiră și, în adevăr, elementul satiric e mult mai fecund în poezia lui.

Căutând din nevoia psihologică a simplificării o unitate în fiecare om, am putea-o găsi la Macedonski în nemulțumire. Poetul se cristalizează pe încetul în jurul acestei axe; poezia lui renunță la orice elevație pentru a se ține pe planul. Și lirismul lui Eminescu e străbătut de un sentiment de revoltă, dar revolta lui este vastă, primordială, filozofică; pornită de la un pesimism fundamental, ea atacă înseși sursele vieții, pe când la Macedonski ea nu izvorăște dintr-o concepție mai largă, dintr-o privire disprețuitoare, nu are un caracter obiectiv, ci e de o natură pur subiectivă. Plecat de la o nemulțumire strict personală și de la o deziluzie, mobilul său este meschin, revolta poetului nu e nici filozofică, nici personală și nu are meritul dezinteresării; satira lui nu atacă inegalitățile sau viciile, ci lovește în propriile sale cătușe. Înclinându-se spre optimism și spre izvoarele pure ale vieții, poetul deviază repede spre o poezie tânguitoare, decepționată, lipsită de elevație. Această notă antipoetică de nemulțumire nu-i împiedică, ci esențială; e, după cum am spus, sâmburele în jurul căruia se cristalizează întreaga lui poezie. [...]

Fixându-se axa poeziei lui Macedonski în sentimentul unei nemulțumiri strict personale, ar fi nedrept de ne-am scoate dovezile numai din producția lui minoră. Cum *Psalmii* sau *Noaptea de martie*, *Tu ce e-ti a na-te* sau *Noaptea de*

ianuarie at`rn[pu`in]n opera poetului, pentru a fi incontestabil[, axa tre-buie s[treac[prin *Noaptea de mai*, prin *Step[* =i prin *Noaptea de decembrie*.

Macedonski a fost pu`in sensibil fa\ de natur[, pe care n-a c`ntat-o dintr-o emo`ie unic[, ci numai prin descrip`ii impresioniste; *Bucolica und[*, *Sub frunze* sau *Naiada* sunt mici peisagii erotizate; *Zi de iarn[* procedeaz[dintr-o inspira`ie satiric[; *Pe balta dar[* e un pretext al unei vagi st[ri suflete=i; toate celelalte sunt numai nota`ii gra`ioase. Pentru un astfel de poet limitat la senza`ie, *Noaptea de mai* reprezint[,]n adev[r, nu numai o fericit[invo-care a unei naturi balsamice =i pure, cu o grada`ie abil[=i cu o limpede viziune clasic[[...], ci =i o stare emotiv[aproape unic[. Ascensiunea su-fleteasc[a poetului nu porne=te]ns[, nici de data aceasta, dintr-un senti-ment dezinteresat; admira`ia nu e pur contemplativ[=i natura e privit[ca refugiul trec[tor al unei nemul`umiri. [...]

Al[turi de *Noaptea de mai* poate sta =i *Noaptea de decembrie*, printr-o concep`ie f[r[nouate, sus`inut[printr-o lung[]ncordare =i realizat[cu un fast de imagini prea oriental.

Eugen Lovinescu, *Alexandru Macedonski*,]n *Scrieri, 1, Critice*. Edi`ie =i studiu introductiv de Eugen Simion, Editura pentru literatur[, Bucu-re=ti, 1969, p. 277, 280, 282.

S-a spus c[Macedonski ar fi un inovator]n sensul poeziei noi. Nimic, de fapt, mai neadev[rat. Macedonski a fost cel mai mare poet clasic al nostru: valoarea lui inovativ[st[doar]n faptul c[o mie =i una de]mprejur[ri au a=ezat concep`ia lui greco-latin[de art[]n fa`a lui Eminescu, care s-a mul`umit s[fie un simplu poet de geniu. [...]

Poezii ca *Noaptea de mai*, de pild[,]n afar[de valoarea ei de antologie european[, v[de=te,]n germen, tot clasicismul lui Macedonski; e vorba de un poet pentru care scrisul are o incontestabil[valoare de intelectual[ar-monizare a sentimentului, de amplificare a lui]n largi linii gra`ios =er-puitoare, de limpede desf[urare a]ntregii concep`ii =i de rigid[form[con-sacrat[. [...] C[ci Macedonski a fost necontenit, f[r[preget =i f[r[leac,]n func`ie de idealul s[u poetic; artist]n via\ ca =i]n scrisul s[u, a reu=it, p`n[la urm[, prin art[=i prin demn[suferin\[, s[cristalizeze p`n[la dia-mant con=tiin`a abstract[a misiunii sale.

Acesta este secretul p[trunz[tor =i contaminant al poeziei sale din vremea din urm[; fiecare r`nd relev[o]ndelungat[=i d`rz[=i nobil[sfora`re de a ajunge un]nalt ideal de art[; poezii ca *Noaptea de mai*, *Lewky*, *Noaptea de decembrie*, *Avatar*, *Lui Cetano Pol* absolv[drumul greu de a ajunge p`n[la]nf[ptuirea lor, =i a=terne uitarea peste]ncerc[rile cari le-au precedat sau]nso`it]n procesul de gesta`ie al poetului. Ele reprezint[cristalizarea des[v`r=it[]n form[a unei cuget[ri armonioase, simple]n liniile ei de larg[=i majestuoase[desf[=urare =i aduce,]n scrisul rom`nesc, con=tiin`a, transparent[=i voit[p`n[la teoretizare aproape, a credin`ei]ntr-o aristocra`ie a artei, a suferin`ei, a luptei pentru ideal; concep`ia aceasta]n]n[scut[]n talent r[m[sese p`n[la Macedonski,]ns[, o afirmare categoric[=i, dac[ea,]n chip intuitiv, nu putea lipsi de la nici unul din marii]nainta=i ai scrisului rom`nesc, apoi pentru prima dat[e urm[rit[, ca un scop compensator al vie`ii. Mobilul acesta de art[este prin excelen`v[clasic; el are darul de a atenua lirismul]n folosul unei intelectualizate depersonaliz[ri, =i de a l[rgi inspira`ia personal[p`n[la simboluri.

Macedonski]ns[, departe de a fi un simbolist]n sensul clasic al acestui cuv`nt, ar putea fi mai cur`nd considerat ca o negare a curentului, care, de altfel, nu s-a produs, pentru c[nu se putea, sub influen`a poeziei lui Macedonski; Eminescu]n *Lucaef[rul*,]n acest sens, este tot at`t de simbolist ca =i Macedonski. Simbolismul implic[o sensibilitate supraascu`it[, o mobilizare a intui`iilor suflete=t[i =i mijloace adecvate; intelectualitatea proprie simbolismului st[mai ales]n generalizarea, cu ajutorul imaginilor, a detaliilor privite succesiv ca de sine st[t]toare. Macedonski, dimpotriv[, evit[imaginile succesive, cu ajutorul compara`iilor, pentru a crea,]ntr-o just[dozare a sentimentului =i a ideii, imaginea unic[=i integral[a simbolului. Cit[m]n acest sens *M]n stirea*. [...]

Am citat-o]n]ntregime pentru c[poezia aceasta e caracteristic[pentru]ntreaga]nf[`i=are artistic[a poetului din perioada sa de definitiv[a=ezare. Aceast[poezie, cele c`teva ale c[ror titluri le-am amintit mai sus,]mpreun[cu *Corabia*, *Vasul*, *Imm la Satan*, *O umbr[de dincolo de Styx*, *Stepa*,]nc[vreo =apte sau opt poezii intermediare sau antemerg[toare acestora =i cu ciclul intitulat *Poema rondelurilor* constituie nu numai aportul indiscutabil al lui Macedonski]n scrisul rom`nesc contemporan, dar =i unele din cele mai nobile pagini ale]ntregii intelectualit[`i =i sensibilit[`i na`ionale. Ea fixeaz[

poetului locul lui de glorie al[turi de Eminescu, în poezie, cu alte merite proprii, dar echivalente, =i]ncheie, ele singure, o]ntreag[etap[din evolu]ia noastr[literar[.

Nicolae DAVIDESCU, *Poezia lui Alexandru Macedonski*, în „Rampa“, 16, 17, 20 martie 1922.

[...] Alexandru Macedonski a]n[lat unul din cele mai]nsemnate momente poetice ale limbii noastre. Originalitatea lui incontestabil[,]ndr[zeala concep]iilor =i atitudinilor lui, farmecul c`ntecului s[u, c`nd jubil`nd de bucurie, c`nd dulce =i melancolic, for]a =i fecunditatea imagina]iei sale, armonia savant[a lirei pe care o]nstruna, nenum[ratele-i ini]iative poetice care =i-au g[sit at`t imitatori =i continuatori, toate acestea fac din Macedonski unul din cei mai mari poe]i ai literaturii rom`ne. Al[turi de Grigore Alexandrescu, de Alecsandri, de Eminescu =i Co]buc, Macedonski este unul din clasicii no=tri, adic[unul din poe]ii care, pornind de la experien]ele fundamentale ale sufletului omenesc, au atins]n c`ntecul lor armonia =i plenitudinea, f[urind modele durabile pentru]ntreaga crea]ie ulterioar[=i opere c[tre care sufletului]i place s[se]ntoarce[. [...]

Poezia lui Macedonski s-a]mbog]it cu unele din accentele cele mai viguroase]n expresia afectelor de revolt[=i antisociale. Calitatea sa de poet]i confer[dreptul sincerit]ii de care el se folose]te]n avantajul adev[rului =i energiei crea]iei. Sarcasmul este un alt mijloc al poetului de a se salva din impasurile durerii de a tr]i.]n r`sul amar =i dispre]uitor al *Nop]ii de noiembrie* sau al *Nop]ii de martie* se elibereaz[o suferin[. Imaginile grote]ti legate de scena povestit[a na=terii sau de perspectiva mor]ii sunt produsul unei fantezii dezn[d]duite, care g[se]te acest mijloc de a se m`ntui din cumplitele constr`ngeri ale vie]ii.

Nimeni n-a r`s]n acela=i fel ca Macedonski]n literatura rom`n[. Cine r`de ca Macedonski o face din dezn[dejde. [...]

Cine studiaz[arta poetic[a lui Macedonski]n]elege c[evocarea =i descrip]ia nu istovesc mijloacele foarte complicate ale acestui artist. Totalitatea acestor mijloace cunoa]te dou[mari compartimente, dintre care unul este al evoc[rii vizuale, cel]alt al magiei verbale. Poetul este cel dint`i]n literatura noastr[care a ajuns]n chip con=tient la principiul c[poeziei]i apar]ine domeniul sim]urilor. Fastuoasele descrip]ii macedonskiene sunt

manifestarea unui senzualist al poeziei, în acord cu acea orientare denu-
mit[de Lamprecht a *impresionismului fiziologic*, universal[la un moment dat
în poezia european[mai nou[. [...]

Interesant ar fi de urmărit[și structura *Noaptea de decembrie*, c[reia multe
împliniri ale refrenurilor sale îi dau caracterul unei adev[rate buc[ăni sim-
fonice. Tot din procedeul refrenului sunt construite *Rondelurile* [...] Poetul
a recunoscut oarecum bunul său în această form[ă fixă, folosit[de secole
în literatura apuseană. A adoptat-o, deci, pentru a găsi în ea cadrul de lu-
cru al b[tr[neții sale. Macedonski s[fe[re=te astfel ca poet muzician, ca me=ter
al cuv[ntului, o calitate care, în înzestrarea sa, a alternat cu aceea de poet
descriptiv[și vizionar, pentru a realiza una din cele mai complexe formule
ale literaturii rom[ne=ti.

Tudor VIANU, *Alexandru Macedonski, Poezia lui Al. Macedonski*, în *Scri-
itori rom[ni*, vol. II. Edi[ție îngrijit[de Cornelia Botez. Antologie de
Pompiliu Marcea, Colec[ția „B.P.T.”, Editura Minerva, Bucure=ti, 1970,
p. 393—394, 405, 413, 418—419.

Macedonski a fost f[r]îndeoial[un „mare poet”, cum afirm[de c[teva
ori Tudor Vianu. Mi=carea limbajului nostru liric de după Eminescu i-o
dator[m lui, cel puțin ca direc[ie înnouitoare; istoria literar[ă nu va uita c[ă
prozei eminesciene i-a urmat o descenden[ă strict macedonskiană, care prin
D. Anghel, Tudor Arghezi (porne=te ca „instrumentalist” de la *Liga orto-
doxă* a lui Macedonski) și Ion Minulescu a preg[ăt[it poezia rom[ână c[ăvea
s[ă apar[ă după 1914; iar amatorul de poeme izolate va veni totdeauna la
armonia st[ăp[nită din *Noaptea de decembrie*, cum se revine de obicei la
Luceaf[rul lui Eminescu.

Printre at[te de feluritele forme ce a experimentat, poetul m[nuia cu
des[v[r]it[ă]t[ă] înde[m]nare simbolul clasic. *Vasul, B[ătr[na st[ăncă], Vaporul morții*
(în ultima evoc[ăndu-ni-se parc[ă un anume episod din odiseea lui *Gordon
Pym de Poă*) și *Noaptea de decembrie* sunt momente de fericit echilibru ale
cunoscutei sale arte formale cu lirismul substan[țial, c[ând semnifica[ia po-
etică lumineaz[ă peste n[ăvelesuri ad[ănci. Cui nu se vor impune apoi marile
evoc[ări din *Castelul* și *Osp[ădul lui Pentaur*, aceasta put[ând fi socotit[ă c[ă *Eg[ri-
petul* lui Macedonski, numeroasele reu=ite de „orfevr[ă]” din *Rondeluri*, care
nu sunt cu nimic mai prejos dec[ăt ale lui Banville și Tristan Corbière și

at`tea altele]nc[, form`nd adev[rate grupuri stilistice distincte? Dar cu deosebire, al[turi de *La Vie anterieure de Baudelaire*, cititorul va avea pentru vis[toria lung[faimosul *Avatar* [...]

Alexandru Macedonski este un mare poet antologic.

Vladimir STREINU, *Alexandru Macedonski*,]n „Via[Rom`neasc[“, XXX, nr. 4, aprilie 1939, p. 68—72.

Maiorescu pricepuse c[]nt`ia emo[ie poetic[]ntr-o literatur[este aceea rezult`nd din originalitatea limbii]nse=i. Interesul lui =i al tuturor contemporanilor pentru problemele mai fine ale artei, pentru direc[iuni =i =coli e cu totul redus. Cu consim[irea celor mul[i, Maiorescu va cere doar]ndeplinirea unor condi[ii de temelie, aproape sociale: adev[r]n sim[ire, autenticitate a limbii. +i fiindc[limba rom`n[se pref[cea mereu odat[cu complicarea g`ndirii, aten[ia critic[asupra expresiei a continuat mult[vreme dup[aceea =i]nc[mai d[iniuie. Eminescu, Creang[, Caragiale, Slavici, Co=buc, Goga sunt to[i constituitori de limb[literar[, au to[i „farmecul“ lor curat lingvistic. O limb[macedonskian[]ns[nu exist[. [...]

F[r[]ndoial[c[Macedonski este un poet inegal. Luat]n toat[dimensiunea, el nu suport[compara[ie cu Eminescu, poet profund =i mai ales poet na[ional. Dar pesimismului eminescian, nimeni ca el nu i-a adus o replic[mai tr[it[de]ncredere]n absolut. C`te strofe din opera lui Macedonski rezist[sunt ale unui poet mare, tot a=a de mare ca =i Eminescu]n punctul cel mai]nalt atins. Macedonski nu putea fi]n[eles dec`t dup[forma[ia limbii =i dup[ce o satisf[c[toare evolu[ie poetic[scotea opinia public[din prejudec[ile curente despre poezie.]n 1912, c`nd erau toate condi[iile reabilit[rii, poetul *Nop[ilor* a fost vag prizat de c[tre critic[, iar azi foarte mul[i scriitori contemporani]l]nt`mpin[cu dezam[gire pentru vechimea lui, pentru lipsa lui de activitate. Poezia modern[s-a pierdut]n m[run[i=uri =i Macedonski e un poet de aripi mari, de patos, de altitudine. Ceva din solemnitatea str[fulger[toare a lui Dante, din s[lb[tcia lui Byron, din jovialitatea mistic[a lui Blake, trece f[r[a ajunge la des[v`r=ire]n poezia acestui straniu pretins cabotin, care se pare c[avea destinul pe care =i-l prev[zuse singur: „Dar c`nd patru genera[ii peste moartea mea vor trece,/C`nd voi fi de-un veac aproape oase =i cenu=e rece,/Va suna =i pentru

mine al drept[\ii ceas deplin, /+al meu nume, printre veacuri,]n[\`ndu-se senin, /Va-nfiera ca o stigmat[neghiobia du=m[neasc[, /C` t vor fi]n lume inimi =i o limb[rom`neasc[.“

George C{ LINESCU, *Alexandru Macedonski*,]n vol. *Istoria literaturii rom`ne de la origini p`n[]n prezent*. Edi\ia a II-a, rev[zut[=i ad[ugit[. Edi\ie =i prefa\[de Al. Piru, Editura Minerva, Bucure\i, 1985, p. 525, 527—528.

Opera poetic[a lui Macedonski [...] se cuprinde, dac[nu \inem seam[de primele sale dou[volume,]n care poetul]=i]nstruna numai lira, =i de cele dou[volume postume: *Poezii alese* (editate la „Casa =coalelor“) =i *Cartea Nestematelor*, alt florilej, din trei realiz[ri: *Excelsior*, *Flori sacre*=i *Poema Rondelurilor* (acesta postum).

}n centrul acestei opere stau *Nop\ile* — ele au f[cut faima lui Macedonski ca poet]n trecut =i ele cuprind =i azi cheia]ntregii sale poezii. [...]

Noaptea de decembrie,]n care mul\i v[d cea mai]nalt[culme atins[de Macedonski, pune simbolic problema destinului]nsu=i al poetului. [...] Desigur, e una din cele trei-patru mai frumoase poeme din limba rom`n[, al[turi de *Miori*a, de *Luceaf[rul* sau de *C[lin*=i, poate, de *Sbur[torul* lui Eliade. Simbolist[, prin simbolul ce-l]ntruchipeaz[, *Noaptea de decembrie* e, mai ales, nou[prin muzicalitatea unui vers nuan\at la infinit =i prin jocul bogat al imaginilor ce se perind[topindu-se una]ntr-alta ca motive de orchestr[. Amestec`nd astfel spa\iul viziunilor celor mai concrete cu durata pur[a muzicii, poetul reu=e-te s[ne dea acea atmosfer[stranie de vis =i de realitate care face vraja tulbur[toare a marilor poe\i de limb[englez[: un Coleridge, un Shelly, un Keats, mai ales un E. Poe. Aici elementele realiste,]n sensul celor din *Noaptea de noiembrie*, au disp[rut ca s[dea loc altora — ca descrierea chinurilor =i n[lucirilor provocate de setea cumplit[din pustiul dogoritor. Dar realitatea lor ne tulbur[=i mai mult. Avem a face cu un paroxism de verism care nu e dec`t — stilizat — realitatea visului.

Noaptea de decembrie, posterior[*Nop\ii de noiembrie*, nu i se poate compara — e pe alt plan poetic.

Tot astfel,]n *Noaptea de mai*,]n care, dup[mine, Macedonski atinge arta lui suprem[,]l vedem]ntrebuin`nd un al treilea procedeu legat organic de caracterul propriu al acestei poezii. }n opozi\ie cu celelalte dou[

poeme amintite, *Noaptea de mai* n-are nici subiect, nici m[car ac\iune literar]. Toat[poezia nu e — timp de o sut[de versuri — dec`t un singur difiramb, un singur crescendo sufletesc pe tema Prim[verii. Toat[poezia e deci construit[muzical, a= spune simfonic.

Ion PILLAT, *Alexandru Macedonski. omul \i poetul*, \n vol. *Tradi\ie \i literatur[*, Editura Casei +coalelor, Bucure\i, 1943, p. 230—244.

Poezia lui Macedonski devine efectiv „poetic“, tot mai subtil[\i mai \nalt[, pe m[sur[ce „materia“ inform[— de orice spe\ — se transfigureaz[, se volatilizeaz[\n beatitudine. [...] Ori de c`te ori poetul tinde spre „ideal“, produc\ia sa devine artistic[. Ori de c`te ori el r[m`ne strict „biografic“, poezia sufer[. +i, cum Macedonski tr[ie=te cu intensitate ambele impulsuri, inegalitatea operei sale constituie o consecin\ [inevitabil[, fatal[. [...] Opera sa are un „program“ ascensional, o „cheie“, exprimate cu o at`t de mare eviden\ \i intensitate, \nc`t sf`r=ete prin a ne turbura organic. Precum \n fa\ a oric[rui „oracol“ sau „mesaj“, care mi=c[, devine sugestiv, nu numai prin con\inut, ci prin \ns[\i solemnitatea hieratic[, sibilic[, a comunic[r]ii sale. [...] Macedonski este poetul dematerializ[rilor succesive, al transfigur[rilor graduale, care introduc \n univers organiz[r]i \i modific[r]i calitativ noi, cu tendin\ a convertirii la regimul spiritului a \ntregii materii \i existen\ e. Aceasta este \i marea sa voca\ie, atributul suprem al originalit[\ii sale literare. Cu nota — particular[\i ea — c[\ntreaga ascensiune macedonskian[nu se consum[\n, aerian \i imposibil. Mult[vreme, desf[=urarea se produce \n tensiune, efervescen\[, cu sentimentul unor profunde contrariet[\i interioare. Ea trece printr-o serie \ntreag[de puncte nodale, de alternan\ \i ambiguitate, \n care „materia“ \ncepe s[fie contrabalansat[, anihilat[\i \n cele din urm[total absorbit[de „spirit“.

\n acest[capacitate de percep\ie poetic[a universului ordonat \i corectat de jos \i p`n[sus, de la materie la spirit, \n mod progresiv, pe „trepte“, st[de altfel ultima — \i cea mai \nsemnat[— virtutea estetic[a poeziei lui Macedonski. Numai un poet efectiv mare poate preface \n euforie, exuberan\[, av`nt, c`nt, poezie, imagini radioase, orice ap[sare, impuritate ori pretext sumbru al vie\ii, \n stilul excep\ionalei *Nop\i de mai* [...]

Adrian MARINO, *Opera lui Alexandru Macedonski*, Editura pentru literatur[, Bucure\i 1967, p. 148, 154, 447, 449.